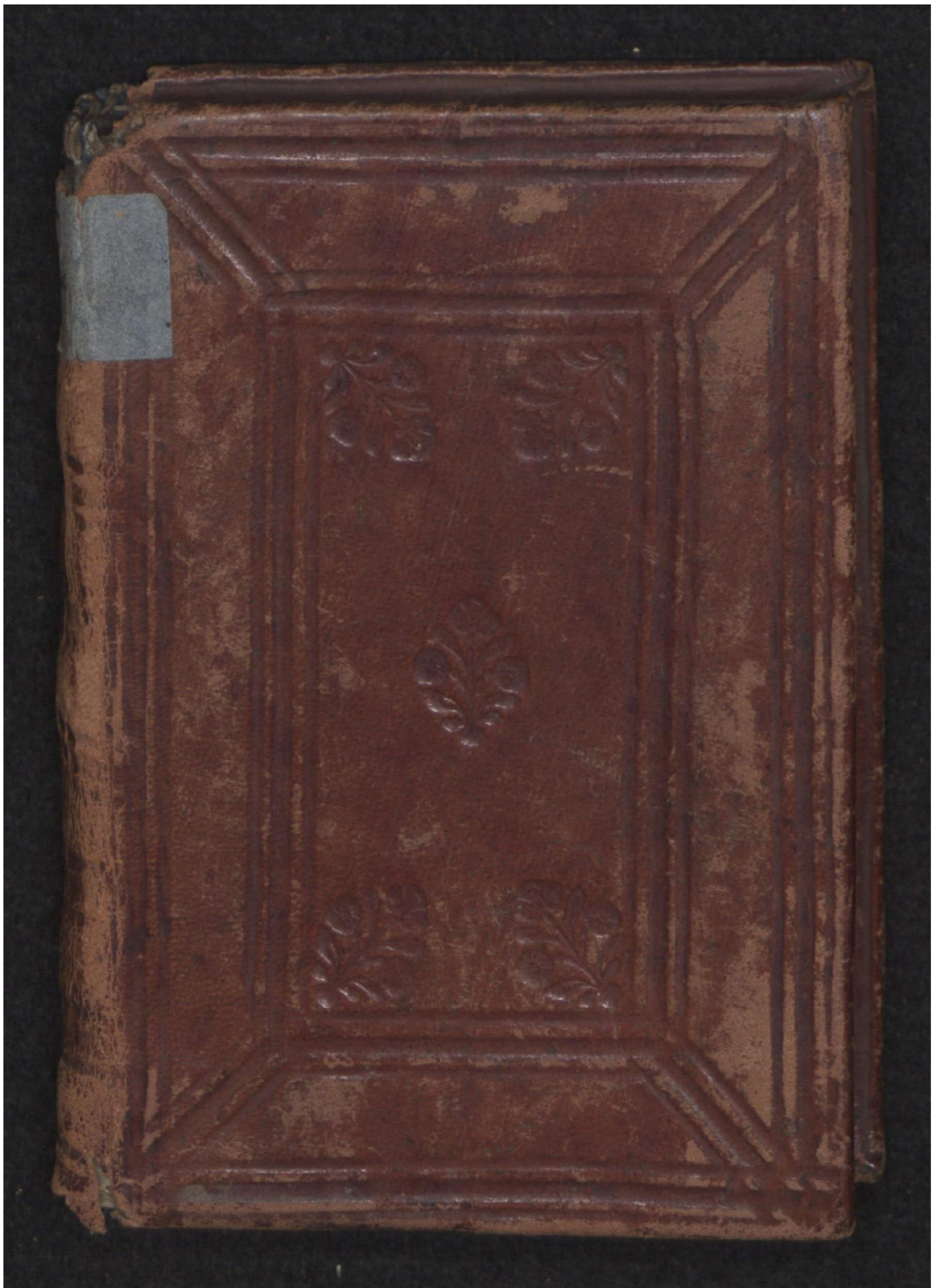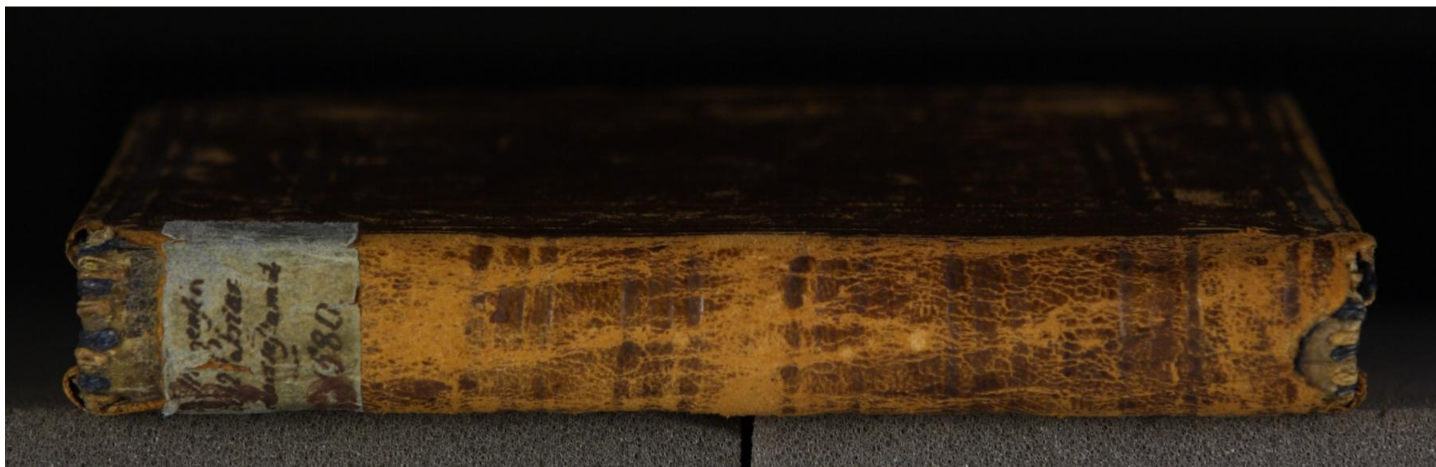
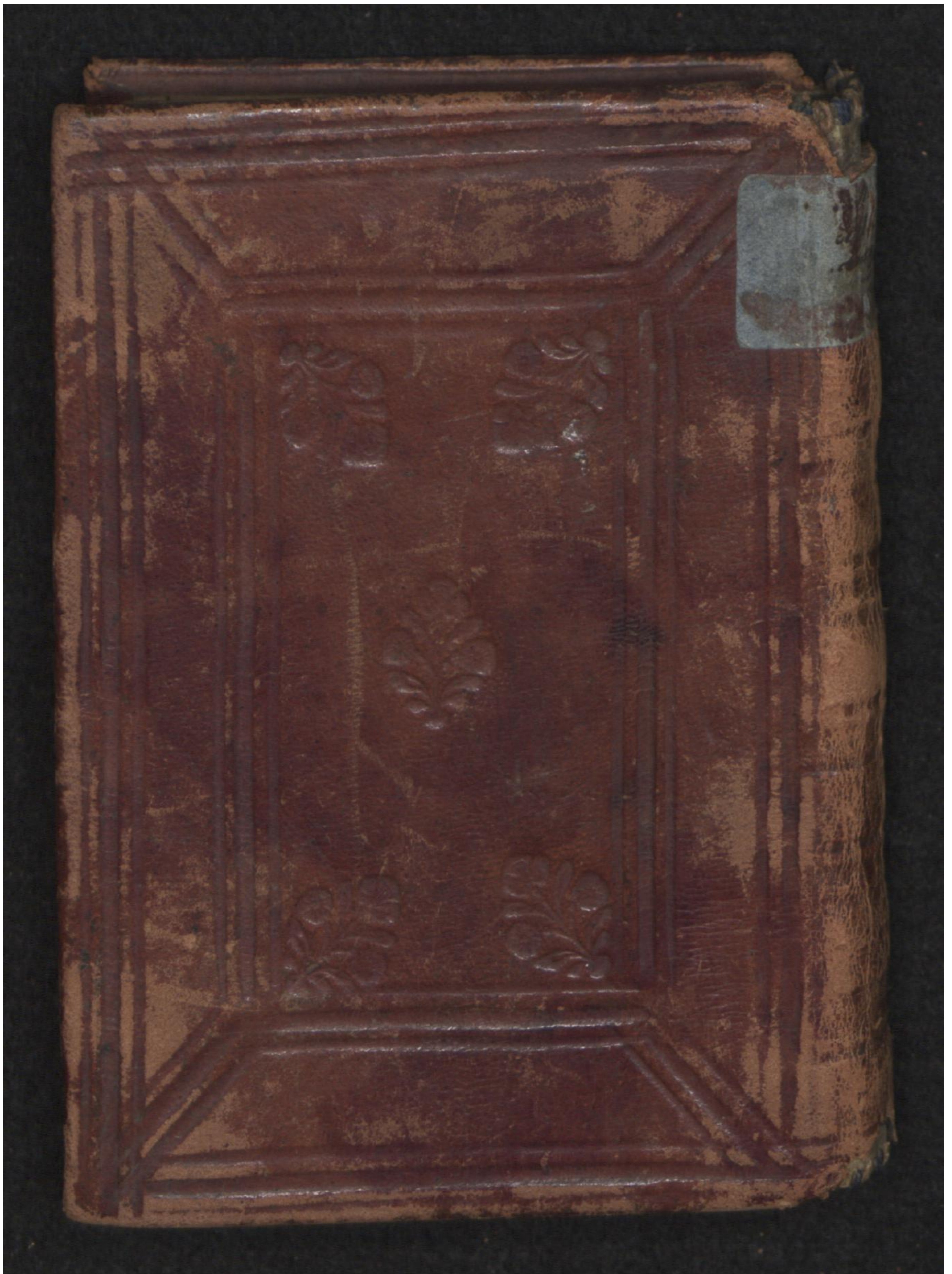

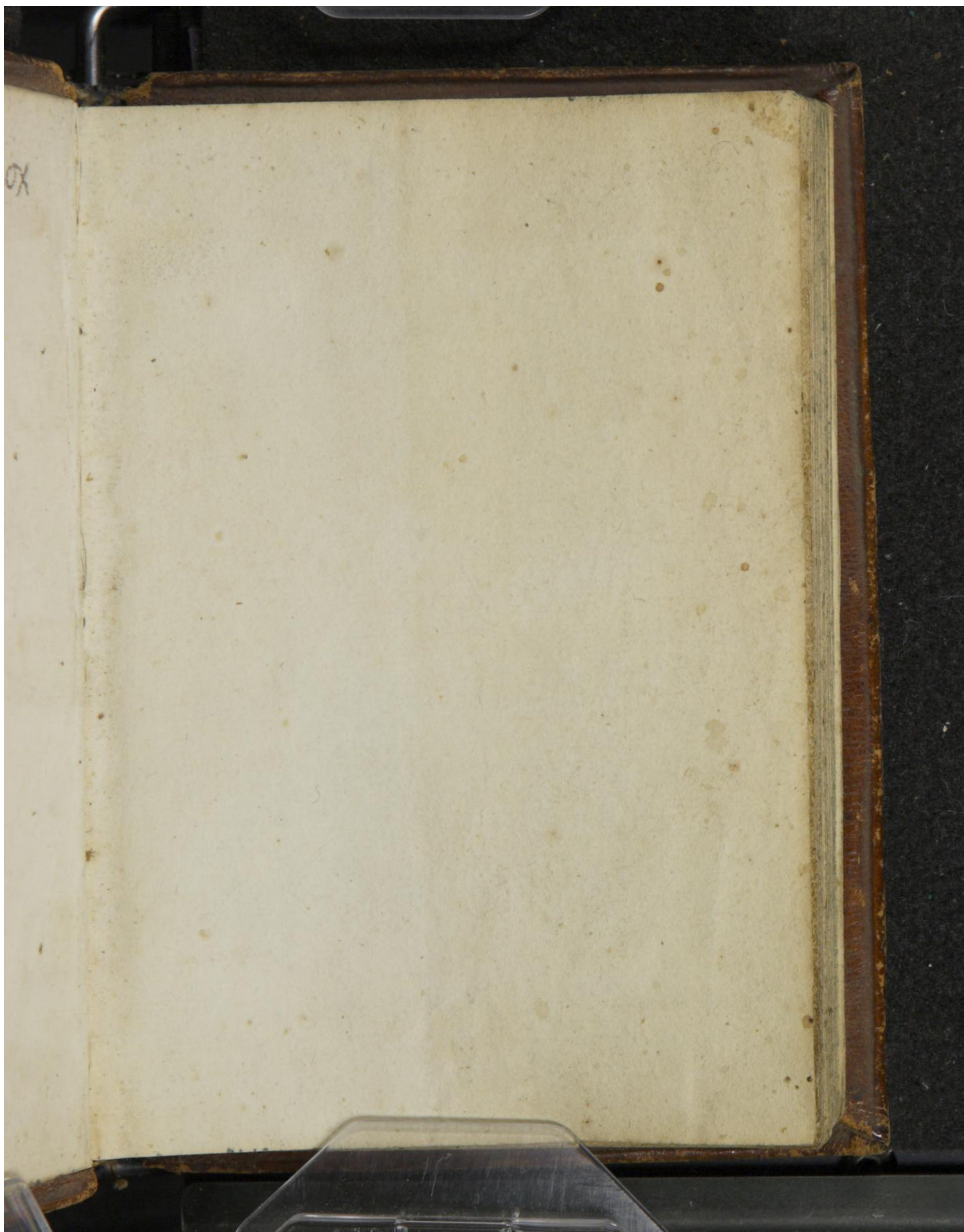

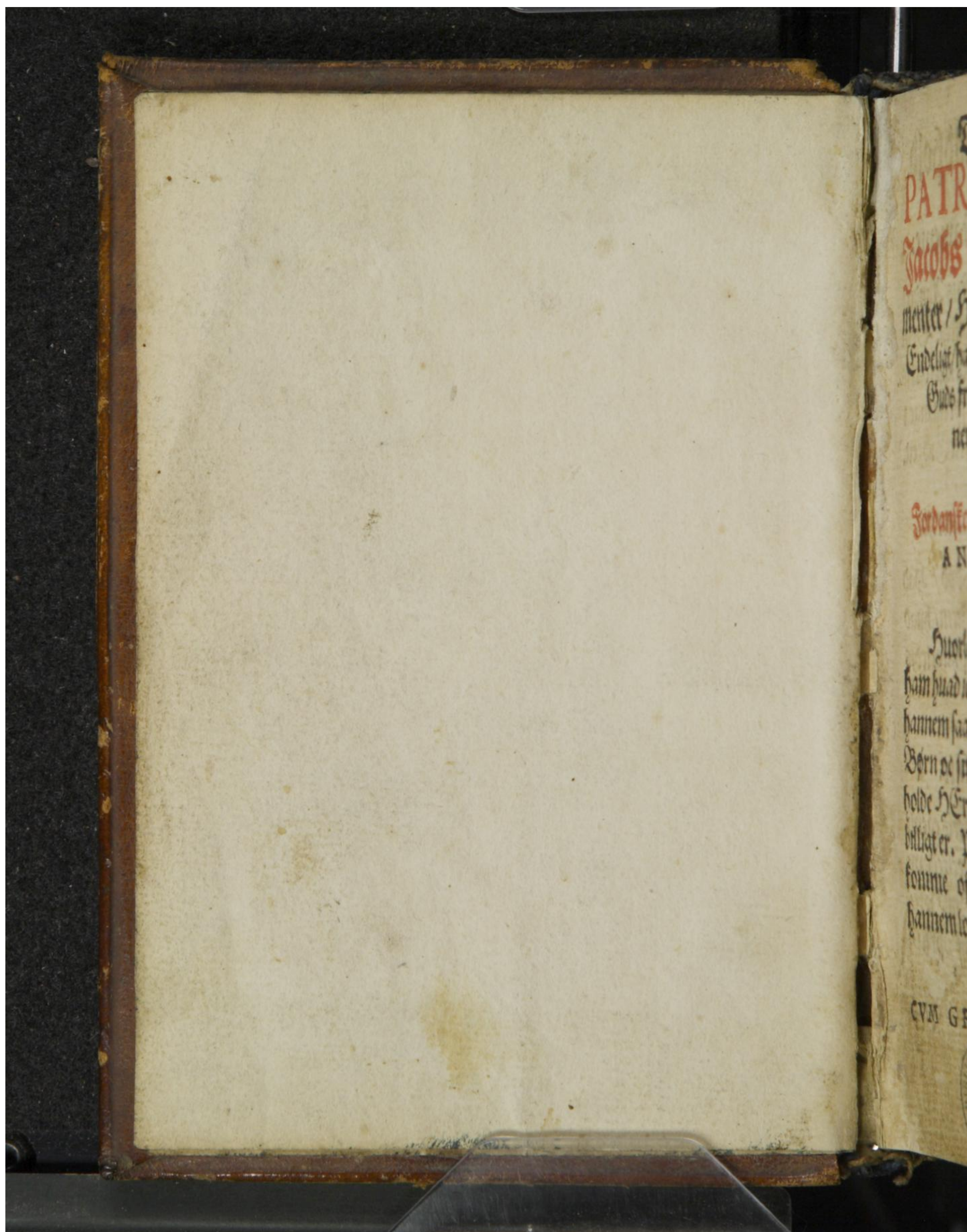

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIEN

De Tolff PATRIARCHERS Jacobs Sønners Testamenter / Huorledis de før deris Endeligt / haffue lært / huer sine Børn Guds fryct / oc formanet dennem til it Gudeligt Leffnet.

Fordansket aff Hans Mogensson.

ANNO 1579.

Genes: 18.

Huorledis kand ieg dølie for Abraham huad ieg vil giøre. Thi ieg kiender hannem saa vel / at hand skal befale sine Børn oc sit Hus effter sig / at de skulle holde HErrens vey / oc giøre huad ret oc billigt er. Paa det at HErren skal lade komme offuer Abraham / huad hand hannem loffuet haffuer.

Kiøbenhaffn /
CVM GRATIA ET PRIVILEGIO.
M. D. LXXX.

Denne Bogs indhold.

Vdi Rubens Teſtamente.

Om de ſiu vildfarelſens Aander/ ſom ere giffne imod Menniſken. Oc at it wtuctigt Oyenſiun / Quindfolckis omgengelſe oc Wkyſkhed / føre mange i fald/ oc affuender dennem fra Gud/etc.

Vdi Simeons Teſtamente.

Om den ſkendelige Wdyd / Had oc Affuind/ oc hendis art. Item/ huad for Lægedom der er til/ Oc huorledis mand kand vndfly hende.

Vdi Leui Teſtamente.

Om de ſiu Himler/oc deris egentlige vilkaar. Om det høye Preſtedømme/oc dets Hemmeligheder. Om Hoffmodighed / oc huad ſkade der aff oprinder.

Vdi

Vdi Judæ Testamente.

Om Legemlig styrcke/ Huor aff ingen skal forhoffmode sig. Om Vin oc hans Egenskab/ oc huor skadelig hand er / om mand dricker hannem foruden forstand. Item/om Wkyskhed/sig aff at holde.

Vdi Jsaschars Testamente.

Om Enfaaldighed / oc hendis fructer.

Vdi Zabulons Testamente.

Om Barmhiertighed oc Gudsfryctighed / huorledis Gud dennem velsigner.

Vdi Dans Testamente.

Om Vrede oc Løgn / oc om deris skadelig vdretning.

Vdi Nephthalim Testamente.

Om Guds fryct/ som intet begynder

der / eller giør vden skickeligen/ oc i rette tide.

Vdi Gads Testamente.

Om Had oc Affuind / oc huorledis de haffue deris vdretning imod Kierlighed.

Vdi Assers Testamente.

Om de tuende Ansicter / Dydeligheds oc Ondskaffs.

Vdi Josephs Testamente.

Om Kyskhed/ oc Brøderlige kierlighed.

Vdi Ben Jamins Testamente.

Om it rent oc kyskt Hiertelag/ som intet ont vil eller begierer.

Sidst vdi er Assenaths Historia/ fuld aff Christi oc hans Bruds hemmelighed.

En

En Fortale/

Huorledis disse/ de Tolff Patriarchers Testamenter først ere fundne/ Oc ved huilcke Lærere de ere bleffne offuersætte/ aff det Grædske Tungemaal/ paa Latine.

JDJ lang tid / haffue disse Ting (godhiertige Læsere) veret saa gantske nedlagde oc skiulde/ at huercken vore Lærere / oc ey de gamle Translatores dem̃em kunde finde. Det er skeet aff Jødernis hadskhed oc nÿd / for de klare oc obenbare Propheticrs om Christo/ skyld/ som findis her vdi. Omsier haffue de Grædske (som flitteligen søgte oc randsagede effter gammel Scrifft) opleet oc fundet dennem/ oc met arbeide oc flitighed / offuersæt dennem aff Hebraiske paa Grædske. Der haffuer denne Scrifft atter/ lenge ligget i skiul/ at ingen bleff befunden saa lært / baade i det Grædske oc Latinske Tungemaal / som sig vilde vnderstaa/ bemelte Bog at offuersætte Indtil Roberti/ den andens tid/ som kalledis Grossetestus / oc vaar Bisp til Lincolin. Hand haffuer icke spart nogen Bekaastning / eller anseet nogen Vgifft / Men vdsent flitige

Robertus Grossetestus haffuer offuersæt denne Bog.

Speydere/ plat hen ind vdi Grœcia / paa det hand kunde bekomme it Exemplar aff bemelte Scrifft / huor vdi saa drabelige Vidnesbyrd om Christo begrebne ere. Oc hand haffuer (den som i begge Tungemaal vaar offuermaade forfaren) denne Bog / ord fra ord / trofasteligen oc klarligen transfererit/ vdi Christi Aar 1242. paa det at disse klare Propheters ihukommelse / den Christelige Tro til bestyrckelse / kunde bliffue perpetuerede/ oc faa en euig Alder. Der til haffuer hand oc hafft hielp / aff en Grœdsk Mand/ ved nafn Magister Nicolaus / som vaar Rector til Dachet / oc Abbedens aff S. Albani Clericus eller Secreterer / Paa det at disse klare Propheter om Christo/som i denne Bog klarere end Dagliuset sig finde lade/kunde herligen komme i dagen / Jøder oc alle Kættere/ Ja alle den Christelige Menigheds Fiender til blusel oc beskemmelse. Den euige Gud/ oc vor Herre JESV CHRISTO skee loff oc ære i Euighed/

AMEN.

Grossetestus, lyder / *Grossum caput*, paa Danske/ Storhoffuit. Hand kaldis oc aff somme *Megacephalos*, met it Grœdskt naffn/ som mercker alt det samme.

RVBENS Testamente/Om de ting som hand aff Prophetiske Aand haffde/ oc omtalede ret som hand vilde dø.

En Vdscrifft aff Rubens Testamente / All den ting som hand bød oc befoel sine Børn/ før end hand døde / vdi hans Alders tiuende Aar til Hundrede/ oc thu Aar/effter Josephs død. Der hand vaar siug / oc hans Børn oc Børnebørn sig forsamlede / oc hannem besøgte / talede hand til dennem alle disse effterfølgendis Ord:

MIne Børn/ Jeg dør oc gaar mine Fædris vey. Oc som hand saa der Judam/ Gad oc Asser / sine Brødre / sagde hand til dennem: Mine Brødre / reyser mig offuer ende/ Saa vil ieg sige eder oc mine Børn / alle de ting som ieg haffuer

forbaarget oc skiult i mit Hierte. Thi ieg er saare suag. Oc der hand nu stod offuer ende/ kyste hand dennem/ grædendis/ oc sagde: Hører mine Brødre/ oc fatter i Ørnene Rubens eders Faders ord/ oc all den ting ieg eder vil sige. Giffuer act paa/ Jeg tager i dag/ Himmelens Gud til Vidnesbyrd/ at i icke skulle vandre i Vngdoms Vanuittighed oc Vkyskhed/ huilcken ieg mig saare tilgiffuet haffuer/ oc haffuer besmittet min Faders Jacobs Soffueseng. Men ieg siger eder/ at HErren haffuer slaget mig i siu gantske Maanede/ met stor plage i mine Lender. Ja/ der som min Fader Jacob/ icke haffde bedet HErren for mig/ som mig vilde affliffue/ haffde ieg veret forderffuet. Der ieg giorde dette onde faar HErren/ da vaar ieg tredine Aar gammel/ oc i siu Maaneder vaar ieg dødsiug/ Oc i siu Aar giorde ieg pænitentze/ aff min Siæls vducielse faar HErren.

Rubens Scriftemaal oc Bekiendelse.

Gen: 15.

1. Cor: 5.

HErren. Jeg drack icke Vin eller nogen sterck Drick / oc intet Kiød kom i min Mund. Jeg smagede ey heller noget Brød eller Mad/ som mand maatte atlyste. Saaledis sørgede icg for min Synd/thi hun vaar stor/oc skal icke mere saadant skee i Israel.

Hører nu til/ mine Børn/ at ieg eder obenbarer/ huad ieg vdi min Pœnitentze seet haffuer / om de siu vildfarelsens Aander. Thi siu Aander ere giffne aff Belial/imod Menntsken/oc de ere Hoffuedet faar Vngdommens gierninger. Oc siu Aander ere Menniskem giffne i Skabningen / at alle Menniskens gierninger skulle vere i dennem. Siu vildfarelsens Aander.

1 Den første / er Liffsens Aand / met huilcken Værelsen skabt er.

2 Den anden Aand / er Siunens Aand / met huilcken er Begierlighed.

3 Den tredie Aand er Hørelsens / met huilcken Lærdommen skeer.

4 Den fierde

Aand er Luctelsens/met huilcken Sma-
gelsen giffuen er / i det at mand drager
5 at sig/ Lucten oc sin Aande. Den fem-
te Aand / er Talelsens / met huilcken
6 kommer Kundskab. Den siette Aand
er Smagelsens/ met huilcken Spisnin-
gen skeer / aff de ting mand æder oc dri-
cker / ved huilcke ocsaa Styrcken for-
skaffis. Thi Styrckens leffnet er i Spis-
7 ningen. Den siuende/ er Sædens oc
Beblandelsens / met huilcken Synden
ocsaa indgaar / formedelst Vellystens
begierlighed. Derfaare er hand den sid-
ste i Skabningen / oc er dog Vngdom-
mens første Aand / Thi hand er fuld
aff Vanuittighed / oc fører Vngdom-
men (ligeruis som en Blind) vdi
8 Graffuen. Den ottende/er Søffnens/
met huilckē Naturen forryckis/ at mand
icke veed aff sig selff / oc er it Dødsens
Billede.

Iblant disse forbemelte Aander/ beblander sig vildfarelsens Aand. Første Vrenligheds Aand / oc ligger i Naturen/ oc i de vduaartis Sind. Den anden er Vmættelighed / oc ligger i Bugen. Den tredie Aand er Stridzens/ oc ligger i Leffueren oc i Galden. Den fierde / er Behageligheds / oc ny Paafunds Aand / at mand kand komme prydelig her for met Offuerflødighed. Den femte Aand er Hoffærdigheds/ der met bliffuer mand rørt oc beueget/ oc lader sin Næse staa effter store ting. Den siette / er Løynens Aand / i Forderffuelse oc Nidkierhed / sin tale at dicte om sin Slect oc sine Tilhengere. Den siuende Aand / er Vretfærdigheds Aand / met huilcken skeer Tyffueri oc Oprør / der met at giøre sit Hiertens Vellyst oc Begiering. Thi Vretfærdighed er en Metarbeidere / met de andre Aander / der met at mand lader sig be-

drage/

drage / oc tager ved det onde i steden for det gode. Iblant alle disse / er Søffnens Aand den ottende / oc bliffuer bebunden met Vildfarelse oc Fantasi / Oc i saa maade forderffuer hun Vngdommens mod oc sind. Thi den formørcker Sindet fra Sandhed / oc forstaar icke HErrens Lou / er oc icke sine Fædris Lærdom lydig. Huilcket oc mig i min Vngdom er offuergaaet. Derfaare / mine Børn / haffuer Sandhed kier / saa skal den beuare eder.

Rubens lærdom til sine Børn.

Hører Ruben eders Fader / haffuer icke opsiun til Quindens Ansict / bliffuer oc icke nogensteds alene hos en Quinde / huilcket er Mandens kuldkastelse / oc vdrandsager icke Quindfolcke gierning eller idret. Thi der som ieg icke haffde seet Ballam / der hun badde paa en lønlig sted / haffde ieg icke faldet i saadant it stort Skalckhed. Thi mit Mod tog til sig den Quindelige Nøgenhed / oc lod

Eccles: 9. 25. Ose: 4. Eccles: 23 2. Sam: 11.

mig

mig icke soffue/ indtil ieg fick fuldreffuet den Vederstyggelighed. En tid der Jacob / min Fader/ icke vaar hiemme/ men hoss sin Fader Jsaac (oc da bode wi i Gader / hart hos Ephrata / i det Huss Bethlehem) laa Balla drucken paa sin Seng/ oc soff/ oc haffde bloted sig. Da gick ieg ind/ oc saa hendis Nøgenhed/ fuldreff saa den Wgudelighed/ lod hende ligge saa soffuendis/ oc gick vd fra hende. Strax paa stand/ forkyndede Guds Engel min Fader Jacob/min Wgudelighed. Oc min Fader kom/ oc sørgede offuer mig / oc siden den tid aldrig hand berørde Ballam.

Rubens Misgierning/ oc huorledis hand dem fuldkommede.

Derfaare skuer icke Quindfolckis Skønhed/ tencker oc icke paa deris Handtiering/Men vandrer i Hiertens enfaaldighed i Herrens Frygt. Arbeider i gode Gierninger / Ja øffuer eder paa Jorden/ oc i eders Fæhiorde/ til saa lenge Gud giffuer eder Høstruer/saadanne

Eccles: 6. 9.

Gud giffuer Høstruer.

som

som hand vil / Paa det eder icke / som
mig skeet er / skal ont vederfaris. Thi
indtil vor Faders Jacobs død / haffde
ieg icke frimodighed / til at see hannem
vnder hans Oyen / eller at tale til nogen
aff mine Brødre / for den fremgangne
Forsmælsis skyld. Ja / end indtil den-
ne dag piner mig min Samuittighed /
for min Synds skyld. Oc min Fader
haffuer trøstet mig / Thi hand giorde
Bøn til HErren for mig / at HErrens
Vrede skulde bortgaa fra mig / som oc
HErren mig haffuer tilkiende giffuet /
Oc for den ene Sags skyld er ieg bleff-
uen beuaret / at ieg icke haffuer syndet.
Hebr: 13. Derfaare / mine Børn / beuarer alle de
Ecclesi: 19. ting ieg siger eder / saa skulle i icke synde.
1. Cor: 6. Thi Wkyskhed er Siælens forderff-
1 Reg: 11. uelse. Hun skiller fra Gud / oc kommer
Apoc: 21. Folck til at holde sig til Affguder. Thi
hun fører Mod oc Forstand i Vildfa-
relse / oc forfører de Vnge før deris tid / i
Helffue-

Helffuede. Mange / mange / haffuer Wskyskhed forderffuit. Oc det nogen end er en gammel eller en ædel Horkarl / giør hand sig dog selff til skam oc spaat / for Belial / oc for Menniskens Børn.

Men fordi / at Joseph sig beuarede for alle Quinder / oc holt sine tanckerne for alt Horeri / haffuer hand fundet Naade for Gud oc Menniskē. Den Egiptiske Quinde plagede hannem meget / Thi hun oc haffuer kaldet Tryllere til hielp / oc giffuet hannem dricke / som Wkyskhed kunde opuecke. Men hans Siæl haffuer icke vedtaget det skadelige Raad. Oc for den skyld haffuer mine Fædris Gud / forløst hannem fra allehaande Død / baade siunlig oc wsiunlig. Thi der som Wkyskhed icke offueruinder Hiertelaget / da kand Belial icke heller offueruinde eder. Ah mine Børn / huor skadeligen er Quindfolck /

Gen: 39.

Saa lenge Mod oc Sind er rent / kand Belial sig inter formaa imod det.

folck / Thi naar de icke haffue vold oc
mact offuer it Menniske / da handle de
bedrageligen i mange maade / at de kun-
de faa hannem til sig. Oc huem de met
Horeri icke kunde offueruinde / den off-
ueruinde de met Bedrægeri. Thi Guds
Engel / som mig lært haffuer / hand haff-
uer sagt mig aff dennem / huorledis
Quindfolck / aff Wkyskheds Aand off-
Quinde bedrag oc trædsk, hed. ueruindis til it Menniske. Oc da diete
de / oc giøre anslag i deris Hierte / imod
Mennisket / Oc først foruilde de deris
Mod oc Sind / formedelst deris skøne
Prydelse / Oc naar de see paa deñem / tage
de Forgifften ind til sig / der effter fange
de dennem met Gierningẽ / Ellers kand
Quinden icke tuinge noget Menniske.
1. Pet: 3. Derfaare mine Børn / skyr Ho-
reri / Binder ocsaa eders Høstruer oc
Døtter / at de icke opstryge oc formeget
vdsiy sig paa deris Hoffueder / oc at de
holde deris Øyen kyske. Thi huer den

Quinde/ som i disse Stycker handler
suigacteligen / hun bliffuer i Verdsens
straff behulden. Saaledis forførde de
oc Vecterne eller Kemperne for Vand-
floden. Thi de saae daarligen oc wfor-
sicteligen paa dennem/ ere derfaare met
begierlighed optende/ oc forhitzede imod
hinanden/ oc i deris Hiertelag oc Sind
haffue de befattet Gierningen / oc i de-
ris Mendis beblandelse ere de komne
dennem fore/ oc Quinderne i deris
sind / begierede oc stode hu at dennem/
som de tenckte paa / oc haffde i hu / der
aff fødde de Kemper. Thi de ocsaa kom- Gen: 6.
me dennem saadanne fore/ ligeruis som
de naade op til Himmelen. Derfaare
vaacter eder for Horeri / Oc naar i
bliffue i eders sind vel rensede/ da beua-
rer ocsaa / huem i opfostre for alle
Quinders personer. Biuder ocsaa
Quindfolckene / at de icke haffue met
Menniskken menskaff oc omgengelse/ at

de

de oc kunde bliffue rene i deris sind. Thi det offte skeer / at (om skønt den vgudelige Gierning icke bliffuer fuldkommen) berørelsen alene / er Quindfolck en Siuge / som mand icke kand raade bod / men er eder en euig Belials forhaanelse. Thi alt Horeri / haffuer vdi sig self / huercken Forstand eller Gudfryctighed. Oc all ond Nidkierhed haffuer sin Bolig i hendis begierlighed. Derfor skulle oc i faa Nidkierhed til Leui Børn / skulle oc vel fare effter / at bliffue ophøyede offuer dennem / Men i skulle icke komme frem der met / Thi Gud skal giøre deris heffn / oc i skulle dø en skadelig død. Fordisaa HErren haffuer giffuet Leui oc Juda Førstedømmet / oc met dennem ocsaa mig / Dan oc Joseph / at wi skulde bliffue Førster. Derfaare befaler ieg eder / hører Leui. Thi hand skal kiende Herrens Low / oc vddele dennem / dissligeste ocsaa Offrene

for gantske Israel / indtil Christi / den Preste Førstis tid / bliffuer fuldkommen. Saa besuær ieg eder ved Himmelens Gud / at i giøre Sandhed huer imod sin Næste / oc holder eder til Leui / i Hiertens ydmyghed/at i kunde anamme Benedidelsen aff hans Mund. Thi hand skal benedide Israel oc Juda. Thi Gud haffuer vduald sig / formedelst hannem at regiere offuer alle Folck. Oc tilbeder hans Sæd / oc giører dennem Reuerentz/Fordisaa hand skal met siunlig oc wsiunlig Strid stride for eder / oc skal vere en euig Konning iblant eder. Der Ruben haffde budet sine Børn forscreffne ord / oc velsignet dennem / døde hand/ oc de lagde hannem i en Kiste/ til saa lenge de førde hannem vdaff Egypten. Siden begroffue de hannem til Hebron / i den dubbelte Hule/ huor oc hans Fædre soffue.

Stride. in latino dø.

Ende paa Rubens Testamente.

SIMEONIS Testamente / Om Nijd / oc dens art / oc ved huad middel mand kand vndfly hannem / oc faa bod paa hannem.

En Copie oc Vdscrifft / aff Simeons ord / som hand sagde til sine Børn / før end hand døde / i hans lefftnets hundrede oc tiuende Aar / vdi huilcket ocsaa Joseph døde. Thi der hand vaar siug / komme de at besøge hannem / oc hand sætte sig offuer ende / oc talede saaledis til dennem:

HØrer mine Børn / hører aff eders Fader Simeon / alle de ting ieg haffuer i mit Hierte. Jeg er den anden Søn / som fød er aff min Fader Jacob / Oc min Moder Lia kallede mig Simeon / Fordi at Herren haffde hørt hendis Bøn. Jeg er bleffuen sterck / oc haffuer icke skyt noget Arbeide / oc ey fryctet for nogen ting.

ting. Thi mit Hierte vaar hart/ oc min Leffuer vbeuegelig / oc mine Lemmer vden all metynck. Thi Styrcken bliffuer giffuen Meñisken i Siæl oc Krop/ aff den Allerhøyeste. Joseph vaar ieg altid hadsk/ for den skyld / at vor Fader elskte hannem. Jeg haffuer bestyrcket min Leffuer imod hannem/ at omkomme hannem. Oc det aff den Aarsage/ at Vildfarelsens Første haffde vdsent hadskheds Aand/ oc forblindet mit Mod oc Sind/ at ieg icke kunde acte om hannem/ som den min Broder vaar/ Ja/ icke skone Jacob min Fader. Men hans oc hans Fædris Gud / haffuer vdsent sin Engel/ oc forløst hannem vdaff mine Hender. Thi der ieg vaar hengangen til Sichima / Salue til Fæ at hente/ oc Ruben vaar gangen til Dotham (thi der haffde wi forraad aff alt det oss vaar fornøden) midler tid solde Judas vor Broder/ de Jsmaeliter hañem. Oc

Simeons Scriffremaal for sine Børn

Gud redder altid sine.

 der

Oc der Ruben kom / vaar hand sorgefuld. Thi hand haffde villet ført hannem vbeskad til Faderen igien. Men ieg vaar vred ved Judam / at hand lod hannem vndkomme leffuendis. Ja / ieg vaar hannem vred i fem gantske Maaneder. Men Gud forhindrede mig / oc forbød mig / at legge Haand paa hannem. Thi min Haand vaar mig halffuissen i siu dage. Oc ieg / mine Børn / kunde vel skøn paa / at det onde vaar mig / for Josephs skyld paakommet. Thi giorde ieg Penitentze / græd oc bad HErren / at hand vilde giøre mig min Haand helbrede. Saa vilde ieg holde mig aff all Hadskeds smitte / oc fra all Wuished. Thi ieg forstod vel / at ieg haffde tenckt en skadelig ting for HErren / oc for vor Fader Jacob / i det ieg vaar saa hadsk imod min Broder Joseph. Varer eder derfor / mine Børn / for Vildfarelsis oc Hadskheds Aander.

Skade at giøre / er icke i vor mact.

Simeon forrader sine Børn Hadsked.

Thi huilcket Menniskis sind/ som Hadskhed haffuer Herredømme off- uer/ det lader hun huercken æde eller dricke/ oc ey intet gaat giøre./ Men al- tid tilegger det/ den at affliffue/ som hand haffuer had til. Dog kand hand vel blomstris oc lide vel/ i den sted/ at hans Hadsmand tørris oc visner. Der- faare straffede ieg min Siæl/ i tuende Aar oc Dag/ i HErrens fryct oc i Fa- ste/ oc haffuer fornummet/ at Forløs- ning aff Hadskhed/ ved Herrens fryct/ bliffuer fuldreffuen. Der som nogen flyer til HErren/ da flyer oc viger den skadelige Aand fra hannem/ oc hans Mod bliffuer formindsket/ oc haffuer nu metynck met den hand hadede/ Ja/ hand laster oc icke aff nogen/ om hand er den anden huld/ oc angrer saaledis sin Hadskhed. Min Fader giorde vel Spørsmaal til mig/ der hand saa/ at ieg sørgede/ Men ieg løig/ oc sagde/ at

Hadsk- heds art.

NB

Simeons Scriffte- maal/ huordant det haff- uer veret.

Huorle- dis mand bliffuer Hadskhed quit.

ieg haffde ont i min Leffuer. Men ieg sørgede mere end alle de andre/ Thi ieg vaar en Aarsage / at Joseph bleff sold. Oc der wi droge i Egypten / oc hand mig fangede for en Speydere / da forstod ieg/ at det vaar min fortiente Løn/ derfaare sørgede ieg oc icke. Men Joseph vaar en from Mand / oc haffde Guds Aand vdi sig/ Hand vaar oc metledig oc barmhiertig. Hand tenckte icke/ at giøre mig ont / men elskte ocsaa mig/ lige som de andre Brødre. Derfaare/ mine Børn/ vaacter eder for all Affuendsiughed oc Hadskhed / vandrer i eders Siæls enfaaldighed / betencker eders Faders Broder i it gaat Hierte/ Paa det Gud skal giffue eder Naade/ Ære / Velsignelse / offuer eders Hoffueder/ saa som i see paa hannem. Vdi alle hans dage haffuer hand aldrig breid eller forwijt oss noget / for denne Gierninngs skyld/ Men haffuer hafft oss kier

som

som sin Siæl / Ja / offuer hans egne
Børn. Hand haffuer giffuet oss Rig=
dom / Fæ / oc Grøde. Det haffuer hand
giffuet oss alle rundeligen. Derfor oc i / Hadski=
mine Børn / haffuer huer sin Broder heds e=
kier i it gaat Hierte / oc fordriffuer fra genskab
eder Hadskheds Aand / Thi hand giør oc fruct.
Siælen balstyrig / oc krencker Legemet. Gal: 6.
Hand giffuer Vrede oc Feide / hans 1. Pet: 2.
Raadslag / dennem huæder hand icke 2 Sam: 18.
vden til Blod. Der til fører hand oc Eccles: 4.
Mod oc Hiertelag / at det gaar aff Sapient: 2.
lauge / oc lader Forstanden i Mennisket Matth: 27.
icke giøre sin Gierning. Ja / hand bort= Iob: 5.
taget ocsaa Søffnen / oc giffuer Siæ= Prouerb: 14.
len Drøffuelse / oc giør Liffuet skelffuen= Eccle: 14.
dis. Thi den Ondskaff / som hand i sit
Sind haffuer forfattet / gnaffuer han=
nem met Affuentsiughed / ocsaa i søff=
ne. Oc met skadelige Aander bedrøff=
uer hand sin Siæl / oc giør Liffuet
kranck / oc fører sit Mod oc Sind i

Bedrøffuelse. Oc ligeruis som hand
haffuer en skadelig Aand/ som altid giff-
uer Forgifft vdaff sig: Saa ansee oc
Menniskenhannem i samme maade/ oc
hand siunis saadan for dennem. Der-
faare haffde Joseph it skønt Ansict/ Oc
hans Skickelse vaar liffig/ Fordi at
Ecclesi: 13. intet skadeligt bode vdi hannem. Hand
haffuer hafft it Ansict/ rent for all Be-
drøffuelse. Thi Ansictet obenbaris aff
Aandsens bedrøffuelse. Derfaare/ O
Tob: 4. mine Børn/ giører eders Hierter sact-
1. Cor: 6. modige for HERren/ oc reiter eders
Veye for Menniskens / Saa finde i
Naade for Gud oc Menniskens. Oc va-
rer eder for Horeri/ Thi det er en Mo-
der til alt Onde. Hun atskil fra Gud/
oc skaffer at mand holder sig til Belial.

Enochs Bog. Jeg haffuer seet i Enochs Scriff-
tis Bogstaffue / at eders Børn oc i/
skulle i Horeri bliffue forderffuede / oc
vdi Suerdet giøre Leui Wretfærdig-
hed/

hed/ Men de skulle icke faa offuerhaand offuer Leui. Thi hand skal stride HErrens Strid / oc offuervinde all eders Vognborg. Oc saare saa i Leui oc Juda skulle bliffue affaldige/ Oc hand skal bliffue eders Første / lige som min Fader Jacob sagde i sin Velsignelse. See/ Jeg siger eder alle ting tilforn / paa det ieg kand bliffue retfærdig for eders Siælers Synder. Men der som i borttage Hadsked fra eder / oc der til eders Haardnackenhed / da skulle alle mine Been blomstris / som Rosen / i Israel/ oc mit Kiød i Jacob som Lilier. Der til skal oc min Lucte/ bliffue som det Biergis Libani søde Lucte / Oc Helgen skulle bliffue aff mig mangfaaldige giorde / som hine Cedre Træ i Euighed/ oc deris Grænevacke saa lange som Dagene. Da skal Canaans Sæd forderffuis / oc aff Amaleck ingen Leffning igienbliffue. Ja/ all Cappadocia Ezech: 33.

oc alle Cetheer fordærffuis. Da skal Chams Land forstørris / oc alt Folck fordærffuis. Da skal gantske Jorderige huile sig aff Bedrøffuelse / oc alle som leffue / fra Krig. Oc da skal Sem bliffue ærefuldgiort.

Naar HErren den store Gud Israels / skal lade sig see paa Jorden som it Menniske / oc Adam bliffuer helbredegiort vdi hannem: Da skulle alle Vildfarelsis Aander hengiffuis i Forknuselse / oc Mennisken skulle da regere offuer de skadelige Aander. Da skal ieg opstaa i glæde oc fryd / oc loffue den Allerhøyeste i sine vnderlige Gierninger. Thi den Gud som anammer Legeme / oc er hos Mennisken / hand skal giøre Mennisken helbredt. Derfaare / mine Børn / verer nu Leui vnderdannige. Thi vdi Juda skulle i bliffue forløste. Ja / ophøyer eder icke offuer de tuende Slecter. Thi aff dennem

Mar: 16.

Spaadom om Christo.

Er. in latino, æder.

nem skal oss oprinde Guds Frelse oc Heb: 5
Salighed. Thi HErren skal opuecke
Gud oc Menniske / aff Leui / som aff
en Preste Første / oc aff Juda som aff
en Konning. Oc i saa maade skal hand
helbrede giøre alle Hedninge oc Israels
Slect.

For alle disse Sagers skyld / befaler
ieg eder / at i oc befale eders Børn det/
at de disse ting beholde oc ihukomme/de-
ris Slecter til beste. Oc Simeon fuld- Simeons
endede denne Tale / giffuendis sine død oc
Børn befalning / oc soff saa hen met Begraff-
sine Fædre / der hand vaar hundrede oc uelse,
tiue Aar gammel. Oc de lagde hannem
i en Kiste/ som giort vaar aff Træ som
icke kunde raadne/ Paa det de kunde fø-
re hans Been til Hebron. Oc de vd-
førde dennem hemmeligen / der Krig
vaar i Egypten. Men Josephs Been
gemde oc foruarede de Egyptier i den
Kongelige LigKiste. Fordi Traald-
karle

karle sagde for dennem / at naar Io=
sephs Been bleffue vdborne aff Lan=
det / da skulde i gantske Egypti land /
bliffue saadan Taage / Mørck / oc off=
uer all maade stor Plage / at en icke
skulde kunde kiende sin Broder / det
hand end skønt tende Lius der til. Oc
Simeons Børn begroffue oc begræde
deris Fader / effter den Lou / som lyder
om huorledis mand sørge skal. Oc de
bleffue vdi Egypti land / indtil deris
vdtags aff Egypten dag /
vdi Mose
Haand.

Ende paa Simeonis Testa-
mente.

Testamente / Om de siu Himler / oc deris egenskab. Om Prestedømmet oc dets hemmelighed. Oc om Hoffmod / oc huad der aff oprinder.

Vdscrifft aff Leui ord / som hand sine Børn forordinerede. Som er alle de ting som de skulle giøre / oc dennem skulde tilkomme / indtil Domsens dag. Der hand kallede sine Børn til sig / da vaar hand karsk / Thi hand viste tilforn / naar hand skulde dø. Oc der de hafde forsamlet sig for hannem / sagde hand til dennem:

IEg Leui / eders Fader / bleff vndfangen i Charran / oc fød der sammesteds. Oc der effter kom ieg til Sichima / met min Fader. Jeg vaar min Alders ved tiue Aar / der ieg met Simeon / begick vor Systers Gen: 34.
Dina / heffn imod Emmor. Oc der

wi voctede vor Fæhiord hos Abelmaul/
som HErrens forstands Aand offuer
mig/ Oc ieg saa at alle Mennisker for=
Psal: 13 dærffuede deris Veye / oc at Wretfær=
dighed sig selff Mure opbygt haffuer/
oc at Skalckhed sidder paa Taarnene.
Men ieg sørgede for Menniskens køn/
oc bad HErren/ at hand vilde giøre det
helbrede. Da falt strax en Søffn paa
mig/ Oc ieg saa it høyt Bierg / oc det
vaar Slangebierget til Abelmaul. Oc
see/ Himlene bleffue opladne/ oc Guds
Engel sagde til mig: Leui/ gack her ind.
Oc ieg gick aff den første Himmel i den
anden / oc der saa ieg it Vand / som
hengde mit imellem denne Himmel / oc
den anden. Den tredie Himmel ieg
saa / vaar meget klarere end de andre/
ieg seet haffde/ Thi der vaar en omgan=
gende oc wendelig Høyhed vdi hannem.
Gen: 1. Oc ieg sagde til Engelen: Huor=
faare er det saadant? Engelen sagde til
mig:

mig: Forundre dig icke der paa / der som du vilt stige høyre op / skalt du see endnu fire Himle / meget klarere end disse / oc som disse icke skulle vere ved at ligne. Thi du skalt staa nær hos Gud / oc bliffue hans Tienere / oc hans Hemmeligheder skalt du forkynde Menni- Obenbaring om
sken / Oc om den tilkommendis Israels Christi tilkommelse.
Forløsere skalt du predicke / oc ved dig oc Judam / skal HErren obenbare sig for Mennisken / oc ved sig selff saliggiøre alle Slecter. Dit Leffnet skal vere aff 2. Cor: 5.
HErrens part / Oc hand skal vere din Deut: 10.
Ager / din Vingaard / din Fruct / Guld oc Sølff. Hør fordi om de siu Himle: Om de siu Himle.
Den nederste / er aff den Aarsage saa sørgendis / at hand er hart hos alle Men- 1.
niskers wretfærdighed. Den anden haff- 2.
uer Ild / Sne oc Is / berid til HErrens Buds oc Befalnings dag. Vdi denne ere alle Gields oc Betalnings Aander / til heffn offuer de Skalckactige.

3. Vdi den tredie/ ere Paulunernis
krappter forordinerede/ paa Domsens
dag/ til heffn at øffue offuer Vildfarel-
sis oc Belials Aander. Men vdi den
4. fierde/ som er end da høyere end disse/
5. der ere Guds Helgen. Thi opbedre i de
andre stæder/ der boer stor Glori/ vdi
det hellige Helligdom/ som er offuer all
6. Hellighed. Fremdelis i den Himmel
der offuer/ der ere Englene/ som tiene
Guds Ansict/ oc de tilbede HErren for
all de Retfærdigis vanuittighed. Oc de
offre HErren en fornumstig sødheds
Luct/ oc en Gaffue som er vden Blod.
7. Vdi den Himmel/ som er end da høyre
op/ der ere de Engle/ som føre Guds
Ansictis Engle suar. Men i den som er
effter denne/ der ere Thronerne/ oc
Kraffterne/ i huilcke Gud altid bliffue
offrede Loffsange. Derfaare/ naar
HErren seer til oss/ da røris oc beuegis
wi alle/ Ja/ ocsaa baade Himmel oc
Jord.

Jord. Ja/ Affgrunderne bliffue berør-
de/ aff hans Storheds Ansict. Men
Menniskens Børn ere i disse ting wfor-
standige/ oc tøre endnu trotzeligen syn-
de/ oc operre den Allerhøyeste. Derfor/ Psal 5.
saa forstaar nu/ at Herren vil sætte dem
offuer Menniskens Børn. Huilcke/ Matt: h 27
endog at Stenhaldene kløffuis/ Solen Luc: 23.
vdslyckis/ Vandene bort tørris/ Ilden
skelffuer/ oc alle Creatur bedrøffuis/
Ja/ de wsiunlige Aander forsmeltis/ oc
Helffuede bliffuer bedrøffuet/ vdi den
Allerhøyestis pine oc lidelse/ Skulle dog
de vantro Mennisker/ bliffue i deris
Wretfærdighed. For dis ene/ haffuer
den Allerhøyeste hørt din Bøn/ dig fra
Wretfærdighed at atskilie. Oc paa det
du kant bliffue giort til en Søn/ Tie-
nere/ oc Methielpere/ for hans Ansict/
da skalt du bliffue storligen opliust i Ja-
cob. Oc du skalt bliffue den gantske Is-
raels Sæd som en Søn. Ja/ dig oc

 all

all din Sæd skal giffuis Velsignelse/
til saa lenge Gud hiemsøger alle Folck
Spaadom om Christi pine. i sin hiertelig Barmhiertighed. Dog
skulle dine Børn kaste Haand paa han=
nem / at kaarsfeste hannem. Oc for
den skyld vorder dig dette raad giffuet/
at du tilkiende giffuer dine Børn om
Gen: 27. hannem. Thi huem hannem velsigner/
hand skal velsignis / Men huem han=
nem maledider / hand skal forderffuis.
Oc Engelen oplod mig Himmelens
Porte/ oc ieg saa Templet / oc den Al=
lerhøyeste i Ærens Throne. Oc hand
sagde til mig: Leui/dig haffuer ieg giff=
uet Prestedømmets velsignelse / til saa
lenge at ieg kommer/ at bo i Jsralel hos
dennem. Siden førde Engelen mig i
Jorderige / gaff mig en Skiold oc it
Suerd/oc sagde: Begack heffn i Si=
chem for Dina/ oc ieg vil vere met dig/
Thi Gud haffuer mig der til vdsent.
Gen; 34. Oc om samme tide affliffuede ieg Em=
mors

mors Børn/ saa som i Himlenis Taff-
le staar screffuet. Men ieg sagde til han-
nem: Herre ieg beder dig/ sig mig dit
Naffn/ Paa det ieg kand paakalde dig i
Nødsens dag. Oc hand sagde til mig: Meglere.
Jeg er den som vndskylder Israels slect/
at hun icke skal bliffue endeligen slagen/
Thi alle skadelige Aander ere hende
fiendske. Effter alt dette/ bleff ieg op-
vact/ lige som aff en Søffn. Oc ieg
loffuede den Allerhøyeste/ oc den En-
gel som Israls slect/ oc alle retfærdige
vndskyldede. Fremdelis/ der ieg kom til
min Fader/ fant ieg en Kobber Orm/
aff huilcken det Bierg hart hos Gebal/
haffuer sit Naffn/ oc kaldis Slange-
bierg/ hos Abila/ paa den høyre Haand.
Men ieg beholt alle disse tale i mit Hier-
te. Oc ieg radde min Fader om Ruben/ Gen: 34.
at de skulde sige til Emmors Børn/ at
de skulde lade sig omskære/ Thi ieg vaar
fyrig oc hed/ for den Vederstyggelig-

neds skyld/ som de haffde giort Jsrael.
Saa dræpte ieg først Sichem / oc Si-
meon dræpte Emmor / siden komme
vore Brødre/ oc sloge Staden i Suerd-
sens skarphed. Der vor Fader dette fick
at høre/ bleff hand fortørnet. Thi de
haffde vedtaget Omskærelsen/ oc maat-
Gen: 49. te alligeuel dø. Men vdi sine Velsig-
nelser/ skickede hand det anderledis/ for-
di wi syndede/ i det/ at wi det giorde vden
hans raad. Oc hand vaar den dag siug.
Men ieg forstod / at Guds Dom / vdi
Sichima / vaar ond / Thi de haffde li-
ge saa villet giort ved Sara / som de
giorde ved Dina / Men Gud haffuer
dennem det forbudet. Men der Abra-
ham vor Fader vaar fremmet iblant
dennem / forfulde de hannem / oc for-
trengde hans Fæhiord / oc tilbedring/
sloge de haardeligen Jeblae / som vaar
fød i hans Huss. Saa haffue de oc giort
imod alle Fremmede / taget deris Hu-
struer

struer met vold/oc foriaget dennem hen
i fremmede stæder oc ælendighed. Der=
faare er HErrens vrede/indtil enden/
kommen offuer dennem. Oc ieg sagde
til min Fader: Kiere Fader/ver icke
vred/Thi vdi dig skal Gud giøre de Ca=
naneer til intet/oc giffue dig deris Land
oc din Sæd effter dig. Fra denne dag
skal Sichima kaldis en Giecke Stad.
Thi ligeruis som nogen kand øffue oc
giecke en Nar/saa haffue wi oc spottet
dennem/for den skyld/ at de haffue
handlet wuisligen i Jsrael/der de toge
vor Syster/i den mening/at de vilde
besmitte Jsrael. Saa toge wi vor Sy=
ster igien/førde hende bort/oc komme
til Bethel. Oc der saa ieg den ting igien/
lige som tilforn/at ieg haffde offret i
halffiersinds tiue dage. Oc ieg saa siu
Mennisker i huide Klæder/de sagde til
mig: Stat op/oc tag paa dig Preste=
dømmets Kiortel/oc Retfærdigheds

Preste-dømmets Smycke.

Petrus Svenonide

Krone / oc Forstandens Brystdug / oc Sandheds Skiorte / oc Troens Græn/oc Tegnits Hat/ der til Spaadommens Paltzrock. Oc huer aff dennem haffde it aff disse Stycker at bære/ sætte mig det paa/ oc sagde: Ver du oc din Sæd HErrens Prester/fra nu indtil euig tid. Den første saluede mig met hellig Olie/ oc fick mig Domsens Rijs eller Kæp. Den anden tøde mig met rent Vand/oc spisede mig met Brød oc Vin/i Helgenis Helligdom/oc slog offuer mig en hellig oc herlig Stolam oc Offuerkiortel. Den tredie kaste paa mig it Bliante Klædebon / som vaar it Ephod ligt. Den fierde lagde it Belte omkring mig/ oc det vaar it Fløiel ligt. Den fierde fick mig en fed Olie Quist. Den femte satte en Preste Infulam paa mit Hoffuet/ oc de opfylte mine Hender met allehaande Røgelse / Paa det ieg skulde bruge Prestedømmet for

HErren. Oc de sagde til mig: Din Sæd skal bliffue atskildt i trende Guds begyndelser / huilcket skal vere it Tegn til den Herris herlighed / som hid til oss skal komme. Oc huem som bliffuer troendis / hand skal vere den frøste. Stor Lod skal icke falde paa hannem. Den anden skal vere i Prestedømmet. Den tredie / den som it nyt Naffn giff-net vorder / thi der skal opstaa en Konge aff Juda / oc hand skal giøre it nyt Pre-stedømme / effter Hedningernis skick iblant alle Folck. Men hans Tilkomelse er icke at vdsige / som en den Allerhøye-stis Prophetis / aff Abrahams vor Faders Sæd. Alt det som prydeligt oc kaa-steligt er i Jsrael / skalt du oc din Sæd bekomme / oc i skulle æde alt det som ly-stigt er til at see / Oc din Sæd skal vd-dele HErrens Disk / Ja / aff dennem skulle bliffue Presternis Førster / Dom-mere oc Scrifftlærde / Thi det hellige

Om Prestedømmet oc det begyndelse.

skal beuaris i deris Mund. Oc der ieg opuognede / forstod ieg / at dette vaar det formere ligt / Men ieg giemte det i mit Hierte / oc icke forkyndede det noget Menniske paa Jorden. Men tho dage der effter / ginge Judas oc ieg / til Isaac vor Farfader / Oc min Faders Fader velsignede mig / effter all den tale / som ieg i min siun seet haffde. Men hand vilde icke gaa met oss til Bethel. Men der wi komme til Bethel / haffde min Fader Jacob / seet vdi en Siun / om mig / at ieg i fremtiden vaar dennem en Prest for Herren. Oc hand stod Aarle op / oc optegnede HErren alting / i min sted. Der effter komme wi til Hebron / der at haffue vor Bolig. Der kallede Isaac strax mig / Guds Lou at forklare / effter som HErrens Engel mig haffde giffuet tilkiende. Oc hand haffde lært mig Prestedømmets Lou / Offerids / oc Brendofferids Lou / den

første Grødis / Løffternis oc Offuer-
umdelsens Lou. Ja / hand lærde mig
huer dag / at forstaa / oc bleff fremtu-
rendis i mig / for HErren / oc sagde:
Min Søn / beuilge icke Horerijs
Aand. Thi den varer vid / oc din
Sæd skal besmitte Helligdommet.
Tag dig derfaare en Hustru i din
Ungdom / som intet feil haffuer / oc in-
gen wreen / ey heller nogen aff de Frem-
mede eller Hedninge. Oc før end du
indgaar i Helligdømmet / da to dig / Oc
naar du haffuer offret / saa to dig atter
igien. Fructen aff de tolff Træ / som al-
tid haffue Løff / skalt du offre Herren
(saa haffuer oc Abraham lært mig) saa
oc alle rene Diur i Verden / oc rene
Fule / skalt du offre HErren. Oc saa
skalt du offre det første aff all Grøde / oc
aff Vinen / Oc alle Offer skalt du be-
sprenge met Salt.

in latino, *Salutarium*.

1. Cor: 6.

Leuit: 21. Ezech: 44.

Derfaa-

Levit: 2. Derfaare/ mine Børn/ kommer
ihu alle de ting/ som icg biuder eder.
Thi alt det icg aff min Fader hørt haff=
uer/ haffuer icg forkyndet eder. Icg er
wskyldig i all eders Wgudelighed oc
Offuertrædelse/ som i skulle giøre ind=
til Verdens ende/ imod Verdsens
Frelsere. Thi i skulle handle met han=
nem wgudelige/ I skulle oc forføre Is=
rael/ oc opuecke hannem meget ont fra
HErren. Ja/ i skulle skalckacteligen
omgaa met Israel/ saa at ocsaa Jeru=
salem icke skal bliffue bestandigt for
eders Skalckheds Ansict. Der til met
skal oc Forhenget vdi Templet reffue/
at det io icke skal skiule eders Skam.
Mat: 27. Da skulle i bliffue fangne/ oc atspridde
Luc: 23. iblant Hedningene. Ja/ bliffue til it
Spaat/ til en Formaledidelse/ oc bliff=
ue plat vndertraadde.

Men det Hus som HErren skal
vduelie/ skal kaldis Jerusalem/ som
Enochs

Enochs den retfærdigis Bog/ indehol-
der. Der ieg tog mig en Hustru / da
vaar ieg otte oc tiue Aar gammel.
Hendis naffn vaar Melcha. Hun
bleff fructsommelig / oc fødde en Søn/
oc kallede hans naffn Gerson / for den
skyld / at wi end da vaare Fremmede
vdi vort Land. Thi Gerson kaldis
Fremmet/ Elendig / eller Vdlending.
Men ieg viste vel om hannem/ at hand
icke skulde vere i den første Orden. For
det andet bleff Chaat fød / i mit try oc
tretiuende Aar. Ieg saa mod Solens
opgang i en Siun / at der stod i det
høyeste / en middel Mand i alle For-
samlinger. Derfaare kallede ieg han-
nem Chaat/det er Storheds oc Tilred- Tilred-
nings begyndelse. Tredie gang fødde nings. in latino, Instructio-
hun Merari i min Alders fyrretiuende nis. Zurich-
Aar. Oc fordi at Moderen hannem tung.
fødde met stor Besuering / kallede hun
hannem Merari/det er min Bitterhed.

Men

Men Jochabeth min Daatter bleff
fød i Egypten / i mit fire oc trysindsti=
uende Aar. Oc samme tid vaar ieg ære=
rig/ oc i anseelse iblant mine Brødre.
Gerson tog en Hustru / oc hun fødde
hanem Lonni oc Simei. Men Chaats
Børn vaare Amram / Jsaar / Che=
bron / oc Oriel. Oc Merari Børn
vaare Mooli oc Omisi. Oc i mit fier=
de Aar til halffemsindstiue / tog Am=
ram / min Daatter Jochabeth / sig til
en Hustru. Fordi de baade / hand oc
min Daatter/bleffue fødde paa en dag.
Otte Aar vaar ieg gammel / der ieg
indgick i det Land Chanaan/Oc der ieg
vaar atten Aar / dræpte ieg Sichem/oc
i det nittende Aar brugte ieg Prestedøm=
met/ vdi otte oc tiuende Aar tog ieg en
Ecte Hustru. Der effter i det fyrreti=
uende Aar drog ieg i Egypten. Oc
mercker mine Børn/oc giffuer act paa/
J ere mine Børn i den tredie Slect.

Joseph døde i det attende Aar til Hun-
drede. Nu biuder ieg eder mine Børn/ Sap: 1.
oc befaler eder/ at i fryete Herren eders Exod: 13.
Gud aff gantz Hierte/ oc vandrer i Deut: 11.
Enfaaldighed effter all hans Lou. Læ- Eccles: 9.
rer oc eders Børn Bogstaffuen/ at de Formaning til
kunde haffue forstand i all deris Liffs Guds
tid/ oc læse Guds Lou vden affladelse. Lou.
Thi huer den som kiender Guds Lou/ Exod. 13.
hand kommer til ære/ oc huort hand hen Deut: 11.
kommer/ skal hand icke vere fremmet.
Ja/ hand skal giøre sine Forældre me- Leuit: 25.
gen glæde/ oc mange Mennisker skulle 26.
ville tiene hannem/ oc høre Louen aff Deut: 30.
hans Mund. Beuarer/ i mine Børn/
Retfærdighed paa Jorden/ at i kunde
finde Ære oc Herlighed vdi Himmelen.
Saar gaat i eders Hierter/ at i det i
eders Leffnet oc Liffs tid finde kunde.
Men der som i saa Ondskaff/ skulle i
finde oc høste all Bedrøffuelse. Der-
faare besidder met flid Visdom i Guds
fryct.

fryct. Thi der som saa skede / at eder
tilkomme Fengsel / oc Stæderne bleff=
ue atspridde / Ja / det end Landene/
Guld / Sølff oc all Eyedom bleffue
forderffuet/ Saa kand dog ingen bort=
tage den Vise hans Hierte oc Visdom.
Thi hun giør hannem iblant de Frem=
mede / klar/ anseenlig / oc obenbare/ oc
skal vere hannem it Fæderne land iblant
fremmet Folck. Ja / hand skal finde
Venner/ mit iblant sine Fiender. Oc
den som disse Ting lærer oc giør/ da skal
Psal: 13. hand sidde hos Kongerne / som oc vor
Broder Joseph giorde.

Fremdelis / mine Børn/ haffuer
ieg forstaaet aff Enochs Scrifft / at i
endeligen skulle handle wgudeligen / oc
legge Hender paa HErren i all Arrig=
Mat: 20. hed/ Saa at eders Brødre ocsaa skulle
bliffue beskemmede i eder / oc alle Folck
til en Bespaattelse. Dog skal vor Fa=
der Jsrael/ vere reen for all Førsternis/
oc for

oc for Presternis Vgudelighed / som
skulle legge deris Hender paa Verd=
sens Frelsermand. Himmelen offuer
Jorden er reen / oc i ere Himmelens
Lius / ligeruis som Sol oc Maane.
Huad skulle da alle Folck giøre? Der
som i vdi Vgudelighed bliffue formør=
ckede / oc indføre Formaledidelsen off=
uer eder oc offuer eders Slect / for hues
skyld Verdsens Lius er giffuet iblant
eder / til huert Menniskis opliuselse.
Den samme skulle i ville affliffue / oc læ=
re Bud / som skulle vere imod Guds
Retfærdiggiørelser. Ja / i skulle røffue
HErrens Offer / oc aff deris Parter.
Ja / før end i offre HERren / skulle i
selff tage det beste / oc met Horer for=
acteligen det fortære. Vdi Gerig=
hed skulle i lære Guds Bud fra eder.
De Quinder som ere i Mends vold /
skulle i besmitte / oc krencke Jomfruer
vdi Jerusalem / oc de Quindfolck /

Prophetie aff Enochs Scrifft om tilkommendis Folckens Ondskaff.

som bryde Ecteskab / skulle i holde eder til/oc tage Hedningers Døtter eder til Hustruer/ oc rense dennem met skalck-actig Renselse/ oc eders Beblandelse skal bliffue som Sodoma oc Gomorrha. Vdi Prestedømmet skulle i bliffue hoff-modige/ oc opblæste met all Vgudelig-hed/oc handle icke imod Menniskan alene / Men ocsaa offuerdaadeligen imod Guds Bud/ oc Helligdommene skulle i met Foractelse bespotte. For den skyld/ skal oc Templet / huilcket HErren dog vdkaaret haffuer / bliffue øde i Wrenlighed/ oc i skulle/ naar i bliffue fangne/ vere alle Land oc Folck til en Vederstyggelighed. Da skulle i bekomme Spot/oc en euig Forsmælse/ aff Guds retfærdige Dom. Oc alle som eder see/ skulle fly fra eder. Oc der som det icke skeede for Abrahams / Isaacs / oc Jacobs vore Fædris skyld/bleffue icke en aff min Sæd igien paa Jorden. Nu haffuer ieg oc forstaaet aff Enochs Bog/

at i halffiersinds tiue Vger skulle fare vild/ oc wren giøre Prestedømmet/ oc besmitte Offrene/ oc vdrøde Louen/ oc foracte Propheternis tale. Ja/ met Forkrobenhed skulle i forfølge de retfærdige Mend/ oc hade den Gudfryctige. De sandru deris tale skulle i benecte/ Oc den Mand/ som i den Allerhøyestis Krafft skal forny Louen/ hannem skulle i kalde en Vildfarendis. Oc endeligen skulle i (som i mene) affliffue hannem. I skulle icke vide hans Forstand. Oc det wskyldige Blod skulle i vdi Ondskab oc Arrighed/ tage eder offuer eders Hoffueder.

Prophetie om Christi pine oc død.

Esa: 50. 54.

For den Mands skyld/ skulle eders Helligdomme bliffue øde/ oc giorde whellige indtil enden. Ja/ eders Stad skal icke bliffue reen. Iblant Hedninge skulle i vere dennem en formaledidet Ting/ oc Fortuilelse skal trenge eder/ indtil saa lenge hand selff eder igien hiemsøger/ oc

Marc: 16. anammer eder igien / Forbarmendis
sig/vdi Troen oc vdi Vand. Oc effter=
di i nu hørt haffue om de halffiersinds=
tiue Vger / Saa hører ocsaa om Pre=
Om Pre- stedømmet. Thi effter huert Jubely
stedøm- Aar/ skal Prestedømmet vere til. Vdi
met. det første Jubely Aar skal den første i
Prestedømmet som saluet bliffuer/vor-
de stor/oc tale til Gud/som til en Fader.
Oc hans Prestedømme skal vere fuldt
met Guds fryct/ Oc paa hans glædis
Dag skal hand opstaa / til Verdsens
velfart. Den som i det andet Aar bliff=
uer saluet/bliffuer vndfangen i Synds
sorgfuldhed/oc hans Prestedømme skal
bliffue æreuærdigt/ Ja/herliggiort hos
alle. Den tredie Prest skal vdi Sorg=
fuldhed vedtagis/ Oc den fierde skal ve=
re i vee oc sprecke. Fordi Wretfærdig=
hed skal i Menigheden bemande sig / oc
raadsla offuer hannem. Oc i gantske
Israel/skal huer hade sin Næste. Den
femte

femte skal bliffue i Mørcket begreben.
Sammeledis ocsaa den siette oc siuen=
de. Men vdi den siuende skal vere en
Vederstygelighed/ huilckē ieg for HEr=
ren oc for Mennisken icke kand neffne.
Thi de som saadanne ting giøre / skulle
bliffue bekymte/ Derfaare skulle de vere
i Fengsel oc vdi Forstyrring / oc deris
Land oc Gods skal vdrødis. Oc i den
femte Vge skulle de komme i deris øde
Land igien / oc forny HErrens Hus. Prophe=
Men i den siuende Vge skulle der kom= cie om
me Affgudiske Prester / gierige Krigs= den euiste
mend / vretfærdige Scrifftlærde / v= Prest
blue Drenge skendere / oc Fæ skendere. Christum.
Oc effter at mand fanger seet deris
heffn fra HErren vdi Prestedømmet/
da skal Gud opuecke en ny Prest / huil=
cken alle HErrens Ord skulle obenba=
ris. Oc hand skal i Dagenis mang=
faaldighed / giøre Sandheds dom paa Matth: 2.
Jorden. Oc hans Stierne skal oprin=

de i Himmelen / ligeruis som den Kon-
ning / som opliuser Kundskaffs oc For-
Guds. standslius/ vdi Guds Sol. Oc hand
in latino, skal bliffue stor i Jordsens kretz / til saa
dici. lenge hand bliffuer optagen. Hand skal
som Solen/lade sig see paa Jorden/oc
borttage all Mørckhed / som er vnder
Himmelen/oc der skal vere Fred i gant-
ske Jorderige. Himlene skulle i disse da-
ge fryde sig/oc Jorderige glæde sig/Oc
Skyerne skulle vere fryderige / Oc den
Herre Guds kundskab skal vdgydis off-
Esa: 11. uer Jorden/lige som Haffsens Vand.
Oc Herrens Ansictis Herligheds Eng-
le/skulle fryde sig i hannem / Himlene
skulle opladis/oc aff Ærens Tempel skal
skal den Faderlige Røstis Helliggiørelse
Matth: 3. komme offuer hannem/ligeruis som fra
Abraham/ Isaacs Fader. Oc den Al-
lerhøyestis Herlighed skal talis offuer
hannem / oc Forstands oc Helliggiø-
Esa: 61. relsens Aand skal huile sig offuer han-
nem.

nem. Hand skal giffue i Sandhed/
HErrens Børn / hans Stormectig=
hed/i Euighed. Oc hand skal ingen Aff= Nach=
komme faa/fra Slect oc til Slect/ i E= kunfft.
uighed. Vdi hans Prestedømme skal all fortakis
Synd forminndskis/ oc de Skalckactige Effter=
skulle hule aff det onde. Men de Ret= kommere.
færdigs skulle huile vdi hannem / Oc
hand skal oplade Paradisis Port/oc stil=
le det Suerd/som truer oc høder Adam. Gen: 13.
Oc hand skal giffue de Hellige at æde
aff Liffsens Træ / oc Saliggiørelsens
Aand skal vere i dennem. Belial skal Om Chri=
bindis aff hannem. Oc hand skal giff= sti Rige/
ue sine Børn vold oc mact offuer de oc hans
skadelige Aander / at de skulle sønder= Regimen=
traade dennem. Oc HErren skal fry= te.
de sig i sine Børn/ Oc Gud skal anam= Ephes: 4.
me hannem/ for den hand haffuer kier/
i Euighed. Samme tid skal Abraham/
Isaac/ oc Jacob fryde sig/ oc ieg oc alle
Helgen vere glade.

Saaledis haffue i nu (mine kiere Børn) hørt det altsammen. Vduerlier eder nu selff / Mørcket eller Liuset/ Herrens Lou eller Belials Gierninger.

Oc wi suarede voris Fader / sigendis: Wi ville vandre for HERren effter hans Lou. Oc vor Fader sagde: HErren er / oc hand vere vidne / oc hans Engle ere vidne / oc ieg er oc it vidne / Ja / i selff ere vidne / om eders Munds tale. Oc der wi sagde: Wi ere vidne / huilde Leui sig / effter at hand disse Ting sine Børn befalet haffde. Siden vdrackte hand sine Been / oc bleff sæt hen til sine Fædre / der hand haffde leffuet hundrede / siu oc tredine Aar. Oc de lagde hannem i en Kiste/ oc begroffue hannem siden i Hebron/ hos Abraham / Isaac oc Jacob / oc beskickede hans Jordefærd.

Ende paa Leui Testamente.

IVDAE
Testamente / Om Legemens styrcke / Om Wkyskhed at fly / om wmaadig Vin drick / Oc huad skade oc wraad alle Mennisker der aff tilkommer oc oprinder.

Vdscrifft aff Judæ tale / alt det hand talde til sine Børn / før hand døde. Thi der de sig forsamlet haffde / hannem i sin Siugdom at besøge / sagde hand til dennem: Gen: 29.

JEg er bleffuen min Faders fierde Søn / oc min Moder kallede mig Judas. Hun sagde: Jeg vil bekiende HErren / Thi hand haffuer giffuet mig ocsaa den fierde Søn.

Jeg vaar i min Vngdom flitig oc behendig / oc min Fader lydig effter alle hans Ord / Oc ieg velsignede min Mo-

der Syster. Oc det haffuer voldet/ at
ieg er bleffuen til en Mand/ Oc min
Fader giorde Bøn offuer mig/ suor/ oc
Gen: 49. sagde til mig: Du skalt bliffue til en
1.Paral: 6. Konning/ oc i alle ting skalt du vere
Mich: 5. lyckfalig. Giffuer derfaare act paa/
Gud haffuer giffuet mig Naade i alle
mine Gierninger/ til Marcken oc
hiemme i Huset. Thi kom ieg paa en
Hiort/ da greb ieg hannem/ oc rede
min Fader Mad der aff. Ieg vaar de
vilde Diur/ Gemser/ forfærdig i løbet/
oc ieg fangede alt hues i Marcken er.
Der til haffuer ieg oc grebet it vilt
Stod/ oc tamgiort det/ oc betaget det
sin *Kidelhed vdaff Mund. En Biørn
teg ieg med en Fod/ oc slog hannem
mod Jorden/ oc huert det vilde Diur/
som mig faarekom/ det søndersled ieg/
som en Hund. Ieg kom imod en Vild-
basse/ fattede oc søndersled hannem.
Vdi Hebron sprang it Panterdiurs

* Kidelhed. Det er/ Ieg lærde det til at lide mi-le i Munden. Latinè hœdum. Det er it Kid/ paa Tydske Kitzel. Nu æde icke Heste Kiød/ det er vist/ Lector iudica.

hun paa en Hund/ oc ieg tog det fat ved sin Rumpe/ oc kaste det bort/ oc der gick ord aff/ paa Gaza Grentzer. Jeg holt en vild Broxe ved sine Horn/ som hand gick vdi en Egn oc aad/ oc vred hannem i en Circkel/ som oc om/ oc saa forblindede hannem/ oc siden kaste ieg hannem neder/ oc afflifsuede hannem. Paa en tid der de tuende Cananeernis Konger/ i deris Rystning offuerfulde Hiorden/ oc meget Folck met dennem/ falt ieg alene paa Kongen aff Seir/ oc greb hannem/ slog hannem paa sine Skinnebeen/ oc aldeels imod Jorden/ oc ihielslog hannem. End en anden Konning/ Chaphne/ som sad paa en Hest/ tog ieg aff dage/ oc i saa maade spilte ieg det gantske Folck. Kong Achor/ som vaar en Mand som en Kempe/ oc kunde skiude baade frem oc tilbage/ hannem greb ieg/ som hand vaar til Hest/ suingede en Steen try-

Judas offuervelde tre Konger/ oc slog dennem.

sindstiue Pund suar / slog hannem aff Hesten / oc affliffuede hañem. Jeg stridde i tho Stunde met Achor / oc giorde hannem liffløs / Jeg kløffuede hans Skiold / oc hug hans Føder i stycker. Men der ieg vilde tage hans Krefft aff hañem / See / da komme der otte Mend / som vaare hans Slectinge / oc bød mig Hoffuedet. Men ieg sammensuøbte min Kiortel i min Haand / fuld aff Steen / oc slog dennem met min Slinge / oc dræpte fire aff dennem / de andre flyde. Oc vor Fader Jacob / dræpte Belisa / den Konge / som vaar alle Kongers Konning / som haffde tolff tømmel Fingers styrcke. Der met falt fryct paa alle / oc de afflode at feide oss. Derfaare vaar oc min Fader icke bedrøffuet / naar ieg vaar met mine Brødre i Strid. Thi hand haffde seet i en siun om mig / at en Sterckheds Engel fulde mig effter i alle ting / at ieg icke skulde

Det er tolff eller sex Mæds styrcke.

bliffue

bliffue offueruunden. Effter Stiernerne/ er oss end en større Feide offuerkommen/ end den vaar til Sichimis. Oc ieg stridde kraffteligen / oc mine Brødre met mig/ Jeg forfulde tusinde Mand/ oc sætte effter dennem / oc slog aff dennem fire hundrede Mand / oc end fire Konger. Jeg drog oc offuer Mutze / oc dræpte endnu tuende andre Konger/ oc i saa maade vndsætte wi Hebron / oc frelste det/ oc bortførde alle Kongerne fangne.

Om anden dagen droge wi til Areca/ det vaar en veldig indmuret Stad/ som ingen kunde komme til / De vndsagde oss paa Halsen. Men ieg oc Gad/ komme Østen til / Men Ruben oc Leui Vesten oc Sønden. Oc de som vaare paa Muren / meente wi vaare alene/ oc fulde oss hasteligen an / oc met vrede. Vore Brødre/ som laa i skiul/ komme ad Pæle oppaa Muren/ oc

ginge

ginge ind i Staden/at de icke der aff vi-
ste. Oc wi vunde det met skarpe Suerd.
Men de flyde hen ind vdi it Taarn/det
sætte wi Ild paa/ oc vunde det / oc den-
nem met. Paa Afftoget/ laae Mend
aff Caphi paa veyen for vort Bytte/oc
toge det hen oc vore Børn met. Men
wi grebe dennem an ved Thaffis/sloge
dennem aff/sætte Ild paa deris Stad/
oc toge til Roff / alt huis der inde vaar.
Der ieg vaar i de Vand Choreb / op-
naade wi dennem aff Jobel/ som vaare
komne at stride imod oss/ oc de aff Ab-
selon met dennem / som vaare deris
Krigshielpere. Dennem alle plyndrede
wi/ oc sloge dennem aff / oc gaffue den-
nem intet Pass/ at de kunde komme vd
til oss. Oc paa den femte dag komme de
aff Mahir/Fangerne bort at føre. Oc
wi komme imod dennem met standen-
dis Strid. Thi de vaare en veldig stor
Hob/ Oc wi sloge dennem før end de
droge

droge op. Oc der wi komme til deris
Stad/ kaste deris Quinder met Steen
paa oss/ øffuerst ned aff Bierget/ som
deris Stad laa paa. Men ieg oc Si-
meon laae i skiul/ oc kome bag til øffuerst
op paa Bierget/ oc forstørrede den gant-
ske Stad. Om anden dagen der effter/
bleff oss sagt/ at tuende Kongers Stæ-
der kome met suar Feide imod oss. Der-
faare gaffue ieg oc min Broder Dan/
oc vore Metbrødre/ oss vd for Amor-
reer/ oc komme ind i Staden for Krigs-
mend. Oc der vore Brødre kome vel vd
paa Natten/ oplode wi Portene/ oc for-
derffuede alle som i Byen vaare/ oc alt
hues de haffde. Wi plyndrede oc berøff-
uede Staden/ oc nedbrøde deris tre Mu-
re. Kort der effter kome wi til Tham-
ma/ der vaar alle KrigsKongernis til-
fluct. Der vederfors mig en Haanhed/
Thi ieg lod mig forhaste/ oc falt dem an
met mact/ op imod Bierget. Men de kaste
met

met Slingestene paa mig / oc skøde met Buer. Oc der som min Broder Dan icke da haffde vndsæt mig/ haffde de taget mig aff dage. Derfaare komme wi/ oc offuerfulde deñem met Hastmodighed. Oc de droge at en anden Vey/ oc komme til min Fader/ oc giorde ydmyg Bøn til hannem. Oc i saa maade indgick hand Forbund met dennem / saa at wi giorde dennem intet ont / Men i Venne vise giorde wi dennem vnderdanige/ oc igiengaffue dennem alle Fanger. Der effter bygde ieg Channa / oc min Fader bygde Rambachel. Der denne Feide stod paa/ vaar ieg tiue Aar gammel / Oc de Chananeer fryctede for mine Brødre oc mig. Jeg haffde meget Fæ/ oc en Første eller Høffuitzmand offuer dem som det voctede/ Yram/ en Idolamiter. En tid som ieg kom til hannem/ saa ieg der / Barsan / Kongen aff Odolam/

Hand giorde oss it Giestebud/ bød mig der til/ oc gaff mig sin Daatter Bessue til Hustru. Hun fødde mig Her/ Onan/ oc Selam. De tho aff dennem tog Gud aff dage vden Børn. Men Sela leffuede/ oc i ere hans Børn. Vor Fader oc wi giorde atten Aars Fred/ met hans Broder Esau/ oc hans Børn met oss/ effter at wi vaare komne fra Laban aff Mesopotamia. Oc der de atten Aar vaare forbi/ vdi mit fyrretiuende Aar/ kom min Farbroder Esau met suar oc sterck Feide imod oss/ oc hand falt i Jacobs Bue / oc bleff boren død paa det Bierg Senn/ oc wi iagede effter Esau Børn. Men de haffde en sterck Jernstad / Oc deris Porte vaare aff Klockespise eller Malm / Oc wi kunde icke komme der ind / Men wi beleyrede oc indeluctede dennem. Men der de i tiue dage icke lode sig til siune / bar ieg en Stormledder eller Stie til (saa

Gen: 38.

18. Aars Forbund imellem Jacob oc Esau.

at de saae der paa) oc sætte it Hielmet
paa mit Hoffuet / oc stey saa hen op.
Jeg tog en Steen / effter Vecten try
Pund suar / oc der met ihielslog ieg fire
aff deris veldige Mend. Om anden
dagen gick Ruben oc Gad der ind / oc
Gen: 38. sloge andre trysinds tiue. Der effter
først/tilbøde de oss frid/oc wi effter vor
Faders raad / anammede dennem for
Skatskyldige. Oc de gaffue oss tu hun-
drede Coros Korn/fem hundrede Bess
Olie / oc tusinde oc tu hundrede Men-
sur Vin/indtil saa lenge wi droge vdi
Egypti land. Der effter tog min Søn
Her sig til Hustru Thamar / Aroms
Daatter aff Mesopotamia. Men Her
vaar arrig / oc vantrode Thamar / for
den skyld/at hun icke vaar aff det Land-
skab Canaan. Oc HERrens Engel
ihielslog hannem paa den tredie dag
om Natte tide/Oc hand/formedelst sin
Moders listighed / icke bekiende hende/
oc dø-

oc døde saa hen i sin Ondskab/ thi hand
icke vilde haffue Børn ved hende. Oc i
Bryllups dagene gaff ieg hende Onan
til Hosbonde. Hand ocsaa / i sin arrig-
hed / haffuer icke bekient hende / dog
hand leffuede it gantske Aar met hen-
de. Men der ieg for den sag lod ilde ved
hannem/ beblandede hand sig met hen-
de/ Men Sæden falt paa Jorden/ som
hans Moder hannem haffde befalet.
Oc hand døde ocsaa i sin arrighed. Da
vilde ieg oc haffue giffuet hende Selam/
Men min Hustru Bessue vilde det icke
tilstæde. Thi hun vaar wdydelig imod
Thamar/ for den skyld/ at hun icke vaar
aff Canaans Døtter som hun vaar.
Jeg viste vel selff (sant at sige) at de
Cananiter vaar en skadelig Slect /
Men Vngdoms raad forblindede mig
mit Hierte. Jeg saa paa hende/ at hun
skenckte Vin vdi/ oc bleff bedragen aff
Vinens Druckenskaff / oc falt hasteli-

Merck en vnderlig historie.

gen i hendis Kierlighed. Hun gick til/ der ieg icke vaar ved Huse/ oc gaff Sela en Hustru/ aff det Land Canaan. Oc der ieg det fornam/ bandede ieg/ oc ynskte hende pine oc vee vdi min Siæl. Oc hun døde i sine Børns wdydelighed. Effter at dette vaar skeet/ Der Thamar vaar nu Encke/ gick ieg hen tu Aar der effter/ mine Faar at klippe. Da sad hun hos Stads Porten/ prydet met Brude smycke. Thi det er en Ræt hos de Amorreer/ at en Brud/ skal i siu dage sidde i Wkyskhed hos Stadsens Port. Derfor ieg/ som drucken vaar/ oc icke haffde bekient hende hos de Vand Choreb/ ihuor drucken ieg kunde vere: Bleff nu bedragen aff hendis Skønhed oc prydelige Skickelse. Jeg gick aff sides til hende/ oc sagde: Jeg vil gaa ind til dig. Oc hun sagde: Huad vilt du da giffue mig? Jeg gaff hende min Staff/ mit Belte/ oc Rigens Krone. Oc der

Lou hos de Amorreer.

Drucken-skaff forblinder.

ieg mig met hende beblandede/bleff hun Siuglig. Jeg viste icke huad hun giort haffde / oc vaar i sinde at ville affliffue hende. Men hun sende mig hemmeligen de forneffnde Vnderpant / oc ieg bleff der ved beskemmet. Jeg lod kalde hende/ oc hørde i hemmelighed de ord/ som ieg i min Druckenskaff tald haffde / der ieg soff hos hende. Thi gad ieg nu icke aff-liffue hende/ fordi det vaar aff Herren. Jeg sagde ved mig selff: Jeg vil tage mine Vnderpant fra hende / Paa det hun icke skal handle bedrageligen. Oc ieg icke videre berørde hende/ indtil min Døds dag. Thi ieg giorde denne Ve-derstyggelighed i gantske Israel. Oc de som vdi Staden vaare / Sagde at der ingen Brud vaar i Byen/Men at hun vaar did henkommen / en anden steds fra / oc haffde sidet i Porten en føye stund. Oc hun selff meente / at ingen haffde bleffuet det vaar / at ieg til hende vaar indgangen.

Effter alt dette / komme wi for Hungers skyld / til Joseph i Egypten. Da vaar ieg sex oc fyrretiue Aar gammel / oc leffde der tu oc halffiersinds tiue Aar.

Judas lærer sine Børn.

Hører nu / mine Børn / eders Fader / oc alt det ieg biuder eder. Oc beuarer alle mine ord / til alle HERrens Retfærdigheder at fuldkomme / oc at vere den HERre Guds Bud lydige. Paa det i icke skulle vandre i eders Begeringer / oc ey i eders Raad oc Tancker / eller vdi eders Hiertis hoffærdighed. Berømmer eder oc icke / vdi eders stercke Gierninger / Thi det samme er oc en saare skadelig ting for HErrens Øyen. Oc fordi at ieg vaar hustoer aff min Strid / Derfaare haffuer en skøn Quïndis Ansict bedraget mig. Oc for den skyld / at ieg saa offte breidede Ruben min Broder / Balla / min Faders Hustru / Derfor haffuer

Judas aff Thamar bedragen.

haffuer Nidkierheds oc Wkyskheds Aand altid plaget mig/ til saa lenge ieg er kommen til fald / met Bessue den Cananeiske Quinde/ oc met Thamar min Sønnequen. Oc ieg sagde til min Suoger: Jeg vil spørge min Fader til raads/ saa vil ieg tage mig din Daatter til Hustru. Oc hand viste mig i sin Daatters naffn (Thi hand vaar en Konning) saa meget Guld/ at det vaar wtalligt. Oc hand prydede hende met Guld oc Ædle stene. Lod oss oc til Naderen indskencke Vin/ Quindfolcke deylighed der met at forhøye. Oc Vinen foruende mig mine Øyen / oc min vellyst formørckede mig mit Hierte/ Jeg fick begering til hende / saa at ieg druckende i hende/ offuertraadde Guds oc mine Fædris Bud/ oc tog hende til Hustru. Ja/ lige effter mit Hiertis raad haffuer Gud mig igienguldet/ Thi ieg icke haffuer glædt mig ved hen-

In latino, Jeg haffuer spurt min Fader til raads. Derfaare vil ieg/ etc.

Eccles: 19.
Ose: 4.

Judæ bekiendelse.

Sapien: cx.

dis Børn. Derfaare mine Børn/ seer
Om Vin til/ at i icke bliffue fulde aff Vin. Thi
Vinen affuender Forstanden fra
Ephes: 5. Sandhed/ oc indlader Begierligheds
vrede/ fører ocsaa Dynene i Vildfarel-
Eccles: 31. se. Thi Horeries Aand/ haffuer Vi-
nen som en Tienere/ til Forstandens
vellyst. Saa snart som nogen dricker
Vin til Fuldskaff/ da bedrøffuer hand
sin Forstand/ met stinckende Tancker
i Wkyskhed / oc optender Liffuet til
Beblandelse/ Oc der som Aarsage til
Begieringen er for hender / fuldkom-
mer hand Synden / oc skammer sig
icke.

Saadan en ting/ O mine Børn/ er
Vin/ at en Drucken icke kand skamme
sig. Oc atter/ hand giorde mig forbi-
stret / at ieg icke skyde eller vndsaa mig
for den mangfaaldighed / som vaar i
Gen: 38. Staden. Men i alle derts Dyen gick
ieg ind til Thamar/ oc bedreff den store
Synd.

Synd. Ja / ieg blottede mine Sønners wrenligheds skiul. Oc saa drack ieg Vin/ at ieg icke skammede mig / at offuertræde Guds Bud/ oc at tage mig en Cananeiske Quinde.

Derfaare/ huem Vin vil dricke/ hand haffuer/ mine Børn/ forstand behoff. Oc det er den forstand/ som hører til Vindrick / huem Vin vil dricke/ at hand haffuer Blufærdighed. Men der som hand dette Maal offuertræder/ da mister hand sin Forstand/ oc henger sig til Vildfarelsens Aand. Hand kommer den Druckne til at tale slemt/ oc at giøre det wret er/ Ja/ giør hannem gantske wforskame / at hand sig oc berømmer aff ful ting/ oc meener end/ det lader vel/ oc er gaat. Huad den behøff- uer / som Vin vil dricke.

Huem Horeri bedriffuer / hand kommer fra Riget / oc hand gaar der vd / bleffuen til en Horetienere eller Træl. Ligeruis som oc saa ieg er bleff- Om Horeri.

uen blottet oc forkortet / for den skyld/ at ieg haffuer giffuet andre min Staff/ Det er/ min Slectis styrcke / mit Belte/ det er Veldet/ oc Kronen/ Det er/ mit Rigis ære. Jeg haffuer giort Penitentz for disse Stycker. Vin oc Kiød haffuer ieg icke tæret / indtil i min Alderdom / haffuer ieg icke vist aff nogen Fryd/ oc ey hafft nogen Glæde. Oc Guds Engel haffuer giffuet mig tilkiende/ at Quinder indtil euig tid skulle haffue Herredømme / baade offuer Kongen oc offuer den Fattige. Oc ydermere skulle de fratage Kongerne deris Ære/ oc Mendene deris Velde/ oc de Fattige/ deris Armods ringe styrcke.

Gen: 38.

Quinde velde offuer Mendene/ en Straff aff Gud.

Derfaare / mine Børn / haffuer maade paa eders Drick / Thi der vdi ere fire skadelige Aander/ Begierlighed/ Optendelse / oc skendig Fordels offuerflødighed.

Portasse, skendig Fordel oc Offuerflødighed.

Der som i dricke Vin til lystighed/ oc ere blufærdige i HErrens fryct: Da skulle i leffue. Men der som i dricke vden Høffuiskhed/ oc Guds fryct bortuiger: Da bliffuer der Druckenskab vdaff/ oc Stiffsindighed eller Trotzighed indgaar. Men der som i plat intet dricke / oc ey heller synde i anden maade/ enten met forsmædelige Ord/ eller met Krigs ord/ eller met Bagtals ord/ eller Guds Buds offuertrædelsis ord/ Da skulle i vdi eders tid icke forderffuis.

En skøn Lærdom/ huorledis mand hos Vin skal forholde sig.

Vinen obenbarer for Fremmede/ det Gud oc Menniskẽ ville haffue hemmeligt oc fordøldt. Som ocsaa ieg obenbarede den Cananeiske Quinde Bessue / Guds Bud oc min Faders Jacobs hemmelige ting/ huilcke Gud dog haffde forbudet at obenbare. Der til er oc Vin Aarsage til Krig oc Oprør. Derfaare biuder ieg eder mine Børn/ at i icke elske Sølff / oc ey ansee

Huor Vin haffuer offuerhaand/ det er intet hemmeligt.

Quind-

Quindfolckis skønhed / Thi ieg forsaa mig met den Cananeiske Bessue / formedelst Sølff oc hendis deylighed. Jeg haffuer oc forstaaet / at min Sleet / for disse tuende Tings skyld / skal vere vdi Ondskab / Oc at de skulle foruende de vise Mend aff mine Børn / oc kuldkaste Judæ Rige / som HErren mig giffuet haffuer / i min Faders lydighed. Aldrig nogen tid handlede ieg imod min Faders ord. Men alt hues hand befol / det giorde ieg. Oc min FarFader Isaac velsignede mig / at ieg skal regiere i Israel. Oc ieg haffuer forstaaet / at Regimentet skal / aff mig / bliffue bestandigt. Der til met haffuer ieg læst vdi Enochs Bog / at i skulle bedriffue onde ting i de sidste dage. Varer eder fordi / mine Børn / for Horeri oc Gierighed. Hører Judam eders Fader. Thi disse ting vende Mennisken fra Guds Lou / oc de forblinde Siælens raad / oc lære

In latino, Abraham,

En wdyd føder den anden.

Hoffær-

Hoffærdighed / oc icke stede / at nogen beuiser sin Næste Barmhiertighed / oc berøffue Siælen alt sit gode fra / oc holde Folck i Armod oc Piage / De fordriffue oc Søffnen fra hannem / oc fortære hannem sit Kiød. Endeligen forhindre de Guds Offer / oc foracte Velsignelsen. Ja / de ere Propheternis tale icke lydige / oc forarge sig paa det ord / som lærer Gudfryctighed. Thi disse tuende anfectendis Wyder / ere Guds Buds modstandere. Huem dennem tiener / hand kand icke tiene Gud. Thi de haffue forblindet Menniskens Mod oc Sind / at hand vandrer ved Dagen / ligeruis som om Natten.

Matth: 6.
1. Cor: 10.
Coloß: 3.
Ephes. 5.

Gerighed (mine Børn) forfører til Affguder / oc i Vildfarelse. For Sølffs skyld kalder hun Guder / de som icke ere Guder. Oc huem met hende er besuæret / den tuinger hun der hen / at hans Slect lasteligen affnemmer oc for-

formindskis. Thi for Sølffs skyld haff-
uer ieg mist mine Børn. Oc haffde
icke min Penitentze veret/ som ieg gior-
de paa mit Kiød/oc min Siæls ydmyg-
hed/ Ja/ haffde icke Jacobs min Fa-
ders Forbøn veret/da døde ieg nu Bar-
neløs. Men mine Fædris Gud/som er
Actor: 17. metlidig oc barmhiertig/hand viste vel/
2. Cor: 4. at ieg syndede aff Vanuittighed. Fordi
Vildfarelsens Første haffde forblindet
mig. Oc ieg haffuer/som it Menniske/
oc Kiød/veret uuidendis. Jeg vaar i
Synden forbistret/ oc viste icke min
egen Suaghed/oc actede mig selff u-
offueruindelig at vere. Derfaare (mi-
ne Børn) acter at tuende Aander hen-
ge ved Menniskẽ/Sandheds Aand/
oc Vildfarelsens Aand/ oc Mod oc
Sinds forstand/ er den middelste
Aand. Hand haffuer at volde/sig at
bøye til huilcken hand vil. Oc huad
Sandhed tilhører/oc huad Vildfarelse

Tuende Aander henge altid ved Mennisken.

tilhører/ de begge ere screffne i Mennis-
skens Bryst. Oc Gud kiender dennem
baade/ huert for sig. Oc den tid er icke/
vdi huilcken alle Menniskens Giernin-
ger kunde bliffue skiulte. Thi alle lønli- Hebr: 4.
ge ting/ som i Brystet ere/ de ere screffne
aff HERren. Oc Sandheds Aand Rom: 2.
giffuer vidnesbyrd om alle ting/ oc an- Iacob: 1.
klager alle ting. Oc huem som synder/
hand føris der til aff sit eget Hierte / oc
kand icke opløffte sit Ansict til Dom-
meren. Oc ydermere / mine Børn/
haffuer Leui kier/ Paa det i kunde bliff-
ue ved / Oc ophøyer eder icke offuer
hannem / at i icke skulle forderffuis.
Mig haffuer Gud giffuet Riget / oc
hannem Prestedømmit / Oc haffuer
vndergiffuet Riget vnder Prestedøm- Psal: 115
met. Mig haffuer Gud giffuet de ting
som ere paa Jorden/ oc hannem de ting
som ere i Himmelen. Oc ligeruis som
Himmelen er offuenfor Jorden/ saa er
Guds

Guds Prestedømme offuer Riget/som er paa Jorden. Thi Gud haffuer vduald hannem offuer dig/ at hand skal holde sig til hannem/ æde aff hans Bord/ oc Israels Børns første Grøde. Du skalt vere hannem it Haff. Thi lige som baade Retfærdige oc Wretfærdige lide Farlighed i Haffuet/ de ene bliffue fangne/ de andre bliffue rige: Saa er oc all Menniskelig slect vdi dig. Somme lide Farlighed/ oc bliffue fangne/ de andre reyse/ oc bliffue rige. Thi de skulle regiere ligeruis som Hualene/ som opsluge Mennisken/ lige som de vaare Fiske. De fri Sønner oc fri Døtter skulle de føre vdi Trældom/ oc riffue at sig Huss/ Ager/ Fæ oc Penninge. Oc mange wskyldige Menniskis Kiød/ skal mætte Raffne oc de vilde Diur. Oc vdi Ondskaff/ skulle de komme høyt formedelst Gierighed. Ja/ de falske Propheter/ skulle vere som

Merck en Prophetie.

en Vær Jling / oc forfølge alle de Retfærdige. Men den HErre Gud skal indføre dennem Tuedractighed / Oc i Jsrael skulle vere Feider / som altid skulle vare / Oc mit Rige skal i fremmede fulendis / til saa lenge at Saligheden kommer i Jsrael / indtil Retfærdigheds Guds Tilkommelse / at Jacob oc alle Folck skulle i Fred huile sig. Oc hand skal beuare mit Rigis velde til euig tid. Thi HErren haffuer soret mig ved en Eed / at mit oc min Sæds Rige / i Euighed icke skal affnemme oc formindskis. Endog haffuer ieg for mine Børns skyld stor Bedrøffuelse / for deris Wbluheds / Traaldoms / oc Affguderis skyld / som i vdi Riget skulle bedriffue. J skulle efterfølge Traaldkarle / deris Spaadom / oc deris Dieffuels Vildfarelser / oc lade eders Børn haffue selskaff oc omgengelse met Traaldkoner / oc beblande eder iblant Hednin-

Aarsage til alt ont. Læs der om Jerem: vd igiennem.

gernis Vederstygelighed. For disse Tings skyld/ skal HErren føre offuer eder Hunger / Pestilentze / Død oc Suerd/ den Heffnsomme Beleyring/ oc Hunde som skulle riffue ned til Jorden/ Forsmædelse aff Venner oc Wuenner / Øyne vee oc forderffuelse/ Børne oc Quinde mord / Godsis bedrøffuelse/ Guds Tempels opbrendelse/ Landsens ødeleggelse/ oc eders egen Trældoms vilkaar iblant Hedninge/ oc nogle aff eder skulle de vdskære / til at vere deris Hustruers Kammertienere.

Penitentze formildr der Guds vrede, Deut: 4.

Dog alligeuel/ der som i omuende eder til HErren/ oc giøre Penitentze i eders Hiertis ydmyghed / oc vandre i alle Guds Bud: Da skal HErren besøge eder i Barmhiertighed oc Kierlighed/ oc forløse eder vdaff eders Fienders Fengsel.

En Prophecì om Christo.

Oc effter disse Ting/ skal eder i Fred/ oprinde en Stierne aff Jacob / oc op-

staa

staa it Menniske aff min Sæd/ Hand
skal vandre met Menniskens Børn/
vdi Sactmodighed oc Retfærdighed/ Zach: 9.
som met Retfærdigheds Børn. Jngen Malach: 3.
Synd skal i hannem bliffue befunden.
Himlene skulle obnis offuer hannem/
til at vdøse Fadcrens velsignelse. Oc
hand skal vdøse offuer eder Naadens
Aand/ Oc i skulle bliffue hans Børn/ Actor: 2.
vdi Sandhed / oc vandre i hans Bud/ Ioel: 2.
baade de første oc de sidste. Hand er Esa: 44.
Guds den Allerhøyestis Grøde / oc
Liffsens Kilde / for alt Kiød. Da skal Esa: 11.
mit Rigis Spir lade sig tilsiune / oc aff
cders Rod skal voxe Plantelsens Kar
eller Redskaff/ Oc i hende skal opstige oc
oprinde Retfærdigheds Quist/ for alle
Folck / at hand skal dømme oc saliggiø-
re/ alle de hannem paakalde. Oc der Rom: 10.
effter skulle opstaa i Liffuet Abraham/
Jsaac oc Jacob / Oc ieg oc mine Brø-
dre skulle bliffue Førster / oc Spiren i
 Jsrael/

Jſrael/Leui den førſte/Jeg den anden/ Joſeph den tredie / BenJamin den fierde / Simeon den femte / Jſaſchar den ſiette / oc ſaa fremdelis alle. Oc HERren haffuer benedidet Leui/ oc met Anſictis Engel/de ærefulde Krafſter. Simeon Himmelen/Ruben Jorderige / Jſaſchar Haffuet / Zabulon Biergene/ BenJamin Liuſene / Dan Glæde oc Vellyſt/ Nephtalim Solen/ Gad Olietræet/ Aſſer Brødet.

Iohan: 10. Oc det ſkal vere it Herrens Folck/
Actor: 2. oc it Tungemaal / Oc Vildfarelſens
Aand ſkal icke lenger vere til. Thi hand
Psal: 126. ſkal kaſtis i Jlden til euig tid. De ſom i
Sorg ere hendøde/ſkulle opſtaa i Glæde. Oc de ſom for HErrens ſkyld ere i Armod/de ſkulle bliffue rige. Oc de ſom
Baruch 4. ere i Hunger / de ſkulle bliffue mætte oc
Matth: 5. fornøyede. Oc de ſom ere i Siugdom/ de ſkulle bliffue karſke oc føre. De ſom hendøde ere for HErrens ſkyld/de ſkulle i

le i Liffuet opuognе. Oc Jacob Hiorte/ skulle løbe met Gladskohed/ oc Israels Orne flyffue met Glæde. Men de Vgudelige skulle bliffue sorgfulde / oc Syndere skulle glæde sig/ Oc alle Folck skulle prise HErren. Derfaare/mine Børn/ beuarer alle HErrens Louer. Thi alle de som hans Veye rettegiøre/ de haffue Forhaabning. Oc hand sagde til dennem: J dag dør ieg for eders Oyen / hundrede oc halffemsindstiue Aar gammel. Jngen skal begraffue mig i noget kaasteligt Klæde. Skal oc ingen opskære min Bug. Thi de som regiere/ skulle giøre saadanne ting. Oc fører mig igien til Hebron met eder. Oc som hand sagde disse ord/ soff hand hen / oc hans Børn giorde / alt effter som hand dennem befalet haffde/ oc begroffue hannem i Hebron / hos sine Forældre. Judæ Endeligt.

Ende paa Judæ Testamente.

ISASCHARS
Testamente / Om Enfaaldighed oc hendis Fructer.

Copie oc Vdscrifft aff Isaschars ord / huorledis hand kallede sine Børn til sig for sit Endeligt / oc før end hand døde / talede til dennem disse efterfølgendis ord:

MIne Børn / hører Isaschar eders Fader / oc fatter vdi eders Orne hans ord / som HErren elsker. Jeg er den femte Jacobs Søn / fød i Mandragorers betalning. Thi Ruben bar Mandragorer aff Marcken / oc Rachel løb imod hannem / oc tog dennem. Ruben græd / oc
Gen: 30. ved hans Røst / gick Lia min Moder vd. Mandragorer vaare velsmagende Eble / som voxe paa det Høye vdi det Land Aram / vnder den Dal / som kal-

dis Vandalen. Men Rachel sagde: Jeg vil icke giffue dig dennem/ fordi de skulle vere mig i stæden for Børn (oc de Eble vaare thu) Oc Lia sagde: Lad dig der met nøye/ at du haffuer taget min Jomfrudoms Mand fra mig/ vilt du ocsaa tage disse fra mig. Hun sagde: Hør du/ Jacob maa i denne Nat vere din/ for din Søns Mandragorer skyld. Men Lia sagde: Berømme dig icke/ oc hoffmode dig icke for høyt/ Thi ieg er hans Vngdoms Hustru. Rachel sagde: Huad der at/ Saa er hand dog mig først giffuen til Ecte/ oc haffuer for min skyld tient vor Fader vel i fiorten Aar. Oc Lia suare- Gen: 29.
de: Huort kand ieg komme hen met dig? Thi Menniskens listighed oc bedrag er mangfaaldigt/ oc Bedrageri haffuer fortrin nu i Verden. Rachel sagde: Ja/ der som det anderledis vaare/ end saa som du siger/ da saae du icke

Jacobs Ansict. Thi du est icke hans Hustru/ Men met bedrag est du indført i min sted / oc min Fader forførde mig/ oc sende mig samme Nat en anden steds hen / oc lod mig icke see det. Thi haffde ieg veret tilstede / da haffde det icke skeet. Oc Rachel sagde end videre/ den ene Mandragora maat du beholde/ Oc for den anden giffuer ieg dig hannem til Løn paa en Nats tid. Oc Jacob bekiende Liam / oc hun vndfick/ oc fødde mig/ Oc for den Løns skyld/ bleff ieg kaldet Jsaschar. Der effter obenbaredis HErrens Engel for Jacob/ oc sagde: Rachel skal føde tuende Sønner/ fordi at hun haffuer vduald Kyskhed / oc foractet Mands beblandelse. Oc der som min Moder Lia/ icke haffde giffuet de tuende Eble for Beblandelsen/ haffde hun bleffuet Moder at otte SuenBørn / Men for den skyld / haffuer hun icke faaet vden sex.

Jsaschar det er løn.

Men

Men Rachel fick tuende / Thi Gud / vdi de Mandragorer hiemsøgte hende / Fordi hand viste / at hun met Jacob sig vilde beblande for Børns skyld / oc icke for Vellystens begierligheds skyld. Oc om Morgenen giorde hun end videre / oc gaff Jacob offuer igien / at hun oc kunde faa den anden Mandragora. Derfaare bønhørde Gud Rachel i de Mandragoris. Thi endog hun haffde stor lyst til dennem / aad hun dennem dog icke / Men nedlagde dennem i Herrens Huss / oc offrede dennem den Allerhøyestis Prest / som vaar samme tid. Derfaare (mine Børn) haffuer ieg / siden ieg bleff til Mands / vandret opricteligen aff mit Hierte / oc bleff min Faders Agermand / oc tog Fructen aff sine Ax / huert slag til sin tid. Oc min Fader velsignede mig. Hand saa at ieg vandrede enfaaldeligen / oc vaar i alle mine Gierninger icke Næseuis / eller

Isaschars leffner oc idret.

haffde fremmede Sorge/ der til oc ingen mand skadelig/eller affuendsiug imod min Næste. Jeg talde icke ilde paa nogen / ey lastede nogen Mands leffnet / Men vandrede vdi Oynenis enfaaldighed. Derfaare tog ieg min Hustru/der ieg vaar trediue Aar gammel. Thi Arbeidet haffde opsluget oc fortæret min Styrcke / oc vaar nu icke saa kidel/at ieg forstod/huad en Quindis vellyst vaar / Men formedelst Arbeide beslug oc omgaff mig min søffn/ Oc min Fader glædde sig stedse oc altid i min Enfaaldighed. Thi naar ieg noget arbeidede / da offrede ieg først til HERren / formedelst Presten / allehaande Fruct oc all den første Grøde. Dernæst gaff ieg min Fader / siden oc icke før/tog ieg min part. Oc Gud dubbeltgiorde Godset/vnder mine Hender. Men Jacob viste oc vel / at Gud vaar min Enfaaldighed behielpelig. Alle

Arbeide fordriffuer mange Anfectinger.

Rom: 12.

Fattige

Fattige / oc huer som vaar bedrøffuet/ meddelte ieg Jordsens gode Ting/ i mit Hiertis enfaaldighed. Derfaare/ mine Børn/ hører mig/ oc vandrer vdi Hiertens enfaaldighed. Thi vdi hende haffuer ieg kient oc fornummet all HErrens velbehagelighed. Den Enfaaldige staar icke hu at Guld / Hand rider icke sin Næste offuer/ begierer icke mange atskillige Retter / mange Klæder vil hand icke haffue / Hand iætter icke sig selff lenge at leffue / Men hand tager alene Guds vilie for got/ oc Vildfarelsens Aander formaa sig intet imod hannem. Thi hand veed icke/ huad det er at ansee Quindfolcks skøne prydelse/ Paa det at hand sit Mod oc Sind icke skal besmitte. Vdi hans raad oc anslag/ skal ingen Nidkierhed komme offuer hannem/ ingen Had skal opuecke hans Siæl/ skal oc icke vdi Gerighed optencke nogen Vinding eller Fordel. Thi hand

Enfaaldigheds Fruct.

vandrer

Enfaal-dighed forarger sig icke læatteligen aff det onde.

vandrer i sit Leffnets oprictigheg / oc anseer alting i Enfaaldighed. Hand tager ingen Skadelighed aff Verdsens vildfarelse i sine Øyen / anseer oc icke baglengis noget aff Guds Bud. Derfaare mine Børn/beholder Guds Lou/ oc besider Enfaaldighed / oc vandrer i Wskyldighed. Randsager icke HErrens Bud/eller eders Næstis Gierninger/ Men elsker Gud oc eders Næste/ oc forbarmer eder offuer Fattige oc Siuge. Underlegger eders Hærder til Bondegierning/oc træler i Jordsens Arbeide / met allehaande Gierning/ som i Marcken falder. Oc offrer Herren sine Gaffuer met Tacksigelse. Thi Gud haffuer giffuet den første Grøde aff Jordsens Fruct/ Velsignelsen/ effter som hand alle Helgen fra Abel indtil nu velsignet haffuer. Dig vorder dog intet andet til dele / end Jordsens Fedme/oc hendis Fruct staar vdi vee oc arbeide.

Alt vort Arbeid er Ansictis sued.

arbeide. Thi Jacob vor Fader haffuer
velsignet mig i Jordsens Benedidelser/
oc vdi Fructens første Grøde. Leui oc
Juda ere storegiorde aff Herren iblant
Jacobs Børn / Fordisaa Gud haffuer
giffuet dennem Arff / den ene Preste-
dømmet / den anden Kongeriget. Der-
faare staar i Lydighed / oc vandrer i
eders Faders Enfaaldighed / Thi Gad
er giffuet / at hand skal forderffue den
Fristelse / som komme skal offuer Israel.
Mine Børn / Jeg haffuer forstaaet / at
eders Børn / vdi de sidste Tide skulle
forlade Enfaaldighed / oc henge sig til
Ondskab / forlade Guds Bud / oc hen-
ge sig til Belial / Ja / forlade Bonde-
gierning / oc effterfølge skadelige Raad.
Oc at de skulle bliffue forstrødde iblant
Hedningene / oc tiene deris Fiender.
Derfaare siger eders Børn ocsaa det-
te / naar de synde / at de snarligen om-
uende sig til HERren / Thi hand er Ioel. 2.
Barm-

Barmhiertig / oc vil vdhielpe dennem/
at de skulle komme vdi deris Land igien.
Jeg er hundrede oc tiue Aar gammel/
oc haffuer icke kient hos mig nogen
Synd til Døden/ Haffuer oc icke be-
kient nogen / min Hustru foruden/
Jeg haffuer oc ey bedreffuet nogen
Vkyskhed / vdi mine Oyens offuer-
mod. Vin til offuerflødighed haffuer
ieg icke drucket. Oc huad min Næste
haffde / som vaar at begiere / det haff-
uer ieg icke begieret. Intet ont er kom-
met i mit Hierte / oc ingen Løgn er
Rom: 12. gangen' offuer mine Læber. Jeg sør-
Psal: 35. gede met huer som vaar bedrøffuet / oc
gaff de Arme met aff mit Brød. Alle-
ne aad ieg icke mit Brød / oc ingen
Marg. Marg ieg opløste. Gudfryctighed oc
Lat: terminum, non solui. Sandhed ieg giorde/ i alle mine dage.
Jeg elskte HErren aff all min Krafft/
Jeg fløtte aldrig nogen Skelsten. oc aff alt mit Mod/ Oc alle Menni-
ske lige som mine Børn. Der som i/
mine

mine Børn / disse Ting ocsaa giøre ville / da skal Belials Aand fly bort fra eder / oc alle skadelige Folckis Gierninger / skulle icke faa Herredømme offuer eder / Oc da skulle i vnderlegge eder alle skadelige Diur til Vnderdannighed. Thi i haffue Himmelens Gud hos eder / som vandrer met Mennisken i Hiertens enfaaldighed. Oc hand befol dem / at de skulde føre hannem til Hebron / oc der iorde hannem / i Hulen hos sine Fædre. Oc hand / som vaar Liæ femte Søn / vdstrackte sine Føder / oc døde vdi en god Alder / Hand haffde alle sine Ledemod sunde oc stercke / Soff saa hen til HErren / som hans Fædre.

Ende paa Isaschars Testamente.

ZABULONS
Testamente/Om Barm- hiertighed/oc Gudfryctighed/ oc huorledis Gud dennem velsigner.

En Vdscrifft aff Zabulons Testa- mente/ Huad hand sine Børn bød oc be- fol / vdi sin Alders fyrretiuende til Hun- drede Aar / oc effter Josephs død/ i det andet oc trediuende Aar/ sagde hand saa til dennem :

HØrer i Zabulons Børn/ oc mercker vel eders Fa- ders Ord. Jeg er Zabu- lon / mine Forældre en god Gaffue. Thi der ieg bleff fød/bleff min Fader saare forøgt/ vdi stort oc smaat Queg. Thi hand haffde Lycke i mangehaande Hyrde- skeppe. Mine Børn / Jeg haffuer icke fornummet / at ieg haffuer syndet i mi- ne dage/ vden vdi mit Sind. Jeg kom- mer oc icke i hu/at ieg noget Skalckhed

haffuer

haffuer bedreffuet/ den Vanuittighed
foruden/ som ieg begick met Josephz/
der ieg met mine Brødre/ dulde for
min Fader/ det som skeet vaar. En= Gen: 37.
dog ieg saare græd i Løndom/ Thi ieg
fryctede for mine Brødre. Fordi de
haffde giort it Forbund met hinanden/
at huemsomhelst denne hemmelige
Handel obenbarede/ hand skulde dø
met Suerdet. Dog fordi de vilde myr=
de hannem/ haffuer ieg met grædende
Taare saare formanet dennem/ at de
denne Vgierning icke begaa skulde.
Men Simeon oc Gad/ komme offuer
Joseph/ hannem at myrde/ oc Joseph
falt paa sit Ansict/ oc sagde saa til den=
nem: Forbarmer eder offuer mig/
mine Brødre/ forbarmer eder offuer
mig/ Forbarmer eder offuer Jacobs
vor Faders Lemmer/ sætter icke eders
Hender paa mig/ vskyldigt Blod at
vdgyde. Thi ieg haffuer intet fundet

imod eder. Men haffuer ieg syndet/da vnderuiser mig met Reffselse/Men kaster icke eders Hender paa mig/ for Jacobs vor Faders skyld. Saa tilige hand sagde disse ord/ bleff ieg rørt met Barmhiertighed/ kom oc begynte at græde/oc min Læffuer bleff opløst vdi mig/ Oc alle mine induaartis Lemmers natur/ bleff opløst offuer min Siæl.. Men Joseph græd/ oc ieg ocsaa met hannem/ Mit Hierte tog til at bibre/ oc mit Liffs Ledemode bleffue forskreckede/ oc ieg kunde icke staa. Oc der Joseph saa/ at ieg græd met hannem/ oc at de andre vaare komne hannem at myrde/ flyde hand til mig/ oc bedis naade aff dennem. Da opstod Ruben/oc sagde: Brødre/Wi ville icke affliffue hañem/men kaste hañem i den tørre Grøfft/som vore Forfædre opkast haffue/oc icke fundet Vand. Thi Gud haffde forbødet Vandet/ at oprinde i sam-

samme Grøfft/ Paa det at hun skulde
vere Joseph til en Beskytning/ som hun
oc vaar/ til saa lenge at de saalde de Is=
maeliter hañem. Mine Børn/ Jeg be=
uilgede icke i denne Synd met Joseph/
Men Simeon oc Gad/ oc de andre sex
Brødre/ toge Josephs Kiøbepenninge/
oc kiøbte der for Sko/ til dennem selff/
deris Hustruer / oc til deris Børn.
De sagde: Wi ville det icke fortære i Gen: 37.
Mad/ Thi det er vor Broders Blods
Kiøbepenninge / Men wi ville traa=
dendis søndertræde det/ for den skyld/ at
hand haffuer sagt/ at hand skulde regie=
re offuer oss. Saa ville wi see/ huad
hans Drømme haffue at besæde. Der=
faare staar screffuet i Enochs Scrifft/
Huem icke vil opuecke sin Broder
Sæd / opløs hannem Josephs Sko/
oc spytte hannem i Ansictet. Thi Brø= Deut: 25.
drene vilde icke / at deris Broder Jo=
seph skulde leffue/ oc HERren haffuer

opløst dennem som en Sko. Thi der
de komme i Egypten / bleffue de vden
for Porten opløste aff Josephs Suen-
ne. Oc saaledis tilbade de Joseph.
Men de icke alene tilbade hannem/men
bleffue oc saa met Blusel oc Beskem-
melse offuergydede / fulde neder for
hannem / oc bleffue saaledis til skamme
for dennem vdi Egypten. Der effter
finge oc de Egypter/alt det onde at hø-
re/ som wi Joseph giort haffde. Effter
at dette vaar giort/ baare Brøderne
Mad paa Bordet/ oc finge sig Mad/
Men ieg smagede ingen Mad tho Da-
ge oc tho Nætter offuer / oc haffde met-
ynck met Joseph. Judas aad icke hel-
ler met dennem. Thi hand tog vare
paa Grøfften/ oc fryctede/ at Simeon
oc Gad / icke skulde igien falde paa / oc
tage hannem aff dage. Oc der de saae/
at ieg icke aad met dennem/sætte de mig
til at vaacte hannem / indtil saa lenge/
at hand

at hand bleff saalt. Hand vaar i Grøfften / tre Dage oc tre Nætter / Oc bleff end da saalt vbespiset. Der Ruben fick at høre / at Joseph vaar saalt i hans fraucreise / sønderreff hand sine Klæder / græd oc sagde: Huorledis kand ieg see Jacobs Ansict? Tog strax Penningene / oc løb effter Kiøbmendene. Men hand fant ingen / Thi de haffde forlat Landueyen / oc vandrede skyndeligen at Affueye. Saaledis aad Ruben intet Brød den dag. Oc Dan gick til hannem / oc sagde: Græd icke / oc sørge icke for Drengen / Jeg veed huad wi ville sige til vor Fader. Wi ville tage en Gedebuck aff / oc der vdi ville wi søle Josephs Kiortel / oc sige: See nu til / om det er din Søns Josephs Kiortel. Gen: 37. Thi de førde Joseph aff sin Kiortel / der de vilde selge hannem / oc indførde hannem vdi en gammel Kiortel / en Suend tilhørendis.

dis. Simeon haffde Josephs Kior-
tel/ oc vilde icke faa hannem fra sig/
men vilde sønderhugge hannem met it
Suerd. Thi hand vaar vred/ at hand
endnu vaar i liffue/ oc at hand icke haff-
de affliffuet hannem. Men wi sætte oss
alle endrecteligen op imod hannem/ oc
sagde: Der som du icke antuorder oss
Kiortelen/ da ville wi sige/ at du alene
haffuer giort dette onde i Jsrael. Der
met gaff hand dennem Kiortelen
igien/ oc de giorde der om/ som Dan
haffde sagt. Nu forkynder ieg eder/
mine Børn/ holder HErrens Bud/
oc beuiser Barmhiertighed/ oc haffuer
Barmhiertigheds Lemmer mod eders
Næste/ oc alle Mennisker/ saa oc mod
de umælende Creature. Thi for den
skyld/ haffuer HErren velsignet mig/
Saa/ at der alle mine Brødre vaare
siuge/ kom ieg vden Kranckhed der fra.
Thi Gud kiender alt hues Mēniskene
vdkaa-

Zabulons formaning til sine Børn om Barmhiertighed.
Psal: 41.

vdkaare oc sætte deris sind til. Derfaa- Matth: 5.
re/ mine Børn / haffuer Barmhier- Prouer: 11.
tighed vdi eders Lemmer. Thi lige som
en giør mod sin Næste/saa vil oc Her-
ren giøre mod hannem. Der mine
Brødre Børn laae siuge/ oc døde alle
for Josephs skyld / at de ingen Barm-
hiertigheds Lem̃er hannem beuist haff-
de / bleffue mine Børn for Siugdom
beuarede / som eder er vitterligt. Oc
der ieg vaar i Canaan paa Strandsi-
den/giorde ieg Fiskedrætter min Fader
Jacob til gode / oc endog at mange
drucknede i Haffuet / bleff ieg dog v- Zabulon
beskad. Jeg vaar den første/som giorde Seiglatzis paa-
it Skib/at fare til Søes met/oc Gud findere/
gaff mig Forstand oc Visdom der vdi. oc den første
Jeg lod it Træ gaa baglengis vd aff Fiskere.
Skibet/oc vdspende it bret Lagen mit
i Skibet / oc i saa maade vandrede ieg
vd met Strandsiden/oc fiskede Fiske op
til min Faders Hus/indtil wi komme i
 Egypten.

Egypten. Jeg gaff alle Fremmede aff mit Fiskeri/ oc vaar Barmhiertig. Men naar den Fremmede vaar franck eller bedaget/ da kaagede ieg Fisken/ oc ridde hañem vel/ alt effter huer mands nødtørfftighed. Jeg bar dennem vd/ vaar metynckfom/ oc hialp dennem alle. Derfaare gaff Gud det/ at ieg fick megen Fisk i Haffuet. Thi huem sin Næste giffuer / hand anammer det oc mangfaaldeligen aff HErren.

Jeg fiskede vdi fem Aar/oc saa mange ieg saa/ deñem gaff ieg/ Der til oc saa gaff ieg min Faders Hus nock. Om Høsten da fiskede ieg. Om Vinteren voctede ieg Hiorden/ met mine Brødre. Jeg siger eder nu huad ieg giort haffuer. Jeg saa mit vdi Vinteren en Bedrøffuet/ oc forbarmede mig offuer hannem/ stal hemmeligen it Klædebon aff mit Hus/ oc gaff hannem det. Verer derfaare oc saa i / mine Børn/

Barmhiertige aff alt det Gud eder giffuer/ oc beuiser vden forskel/Barmhiertighed mod alle. Men der som i icke haffue/det i den Nødtørfftige saa strax kunde metdele/saa haffuer dog metynck met hannem / vdi Barmhiertigheds Lemmer. Jeg veed at min Haand/ icke haffuer sig nogen stund forsømmet/ at giffue den Nødtørfftige. Oc ieg vandrede met dennem / vidٍere end siu Stadia / oc græd/ Oc mine Lemmer berørdis aff metynck offuer dennem. Oc derfaare/ mine Børn/ haffuer Barmhiertigheds Lemmer mod alle Mennisker/Paa det/at Gud ocsaa naadeligen sig offuer eder kand forbarme. Thi vdi de sidste dage/ skal Gud sende sin Barmhiertighed til Jorden. Oc huor hand finder Barmhiertigheds Lemmer/ i dennem skal hand bo. Sandeligen/ saa meget som Mennisket sig offuer sin Næste forbarmer/

Eccles: 39.
Dan: 4.
Tob: 12.

Er vnferligt en fierding Veys.

Guds Barmhiertighed paa Jorden obenbaret.

saa meget vil oc Gud offuer hannem sig forbarme. Thi der wi vaare dragne vdi Egypten/ kom Joseph icke det onde ihu imod oss/ Oc der hand saa mig/ forbarmede hand sig offuer mig.
Ephes 4. Seer i/ mine Børn ocsaa der paa / oc forgæder det onde / oc elsker hinanden indbyrdis/ oc ingen ihukōme sin Broders ondskab. Thi det atskil Endrectighed/ oc atspreder deñem som ere Blodsforuant / oc bedrøffuer Siælen. Thi huem som ihukommer det onde / hand haffuer icke Barmhiertigheds Leñer.

En Lignelse om Enighed. Giffuer act paa Vandene/ naar de met hinanden komme paa Driff/ da føre de Sten/ Træ oc Sand hen met sig: Men naar de bliffue fordeelde i mange Strømme / da røder Jorden dennem vdi / oc de bliffue borte. Lige saa vil det oc gaa eder/ der som i bliffue splidactige. Fordeler eder icke i tuende Hoffueder. Thi alt det Gud skabt haffuer / det

haffuer it Hoffuct/ Hand haffuer giffuet tuende Skuldrer / Hender oc Føder/ saa ere dog alle Lemmer it Hoffuet vnderdannige. Jeg haffuer forstaaet vdi mine Fædris Scrifft/ at i vdi de sidste dage skulle falde fra Herren/ oc bliffue i Jsrael fordeelte/ oc efterfølge tuende Konger. All Vederstyggelighed skulle i bedriffue/ oc tilbede alle Affguder. Eders Fiender skulle fange eder/ oc i skulle/ vdi alle Slecterne/ sidde i all Kranckhed/ i Siælens drøffuelse oc vee. Oc effter saadanne Ting/ skulle i tencke paa HErren/ oc giøre Penitentze / Oc da skal hand omuende eder / Jordi hand er mildig oc barmhiertig/ oc icke ihukommer Menniskens Børn deris Ondskab / Thi de ere Kiød/ oc Vildfarelsens Aander forføre dennem i alle deris Gierninger. Effter alt dette/ skal Gud selff (som er Retfærdighedsens lius) oprinde. Sundhed

1. Reg: 12.

Gud forbarmer sig offuer alt/ Thi hand elsker alting / oc hader intet det hand haffuer giort/ Sapien: 11.

oc Barmhiertighed vdi hans Vinger.
Hand skal kiøbe alle Menniskens
Børns Fengsel løst / fra Belial. Oc
hand skal vndertraade alle Vildfarel-
sens Aander / Oc vdi sin Nidkierhed
skal hand omuende alle Hedninger.
Iohan: 1. Oc i skulle see Gud vdi Menniske lige.
Philip: 3. Thi Gud haffuer vdualt Jerusalem /
Rom: 9. Gud er hans Naffn. Ydermere / mine
1. Iohan: 5 Børn / Verer icke forgefulde / for den
skyld / at ieg dør / oc forfalder icke met
alle / fordi at ieg forlader eder. Oc ieg
skal igien opstaa mit iblant eder / liger-
uis som en Første mit iblant sine
Børn. Ja / Jeg skal fryde mig iblant
min Æt / oc iblant saa mange / som aff
dennem Guds Lou / oc Zabulons deris
Faders Bud / haffue beuaret. Da skal
Matth: 5. HErren indføre en euig Jld offuer de
Rom: 1. Vgudelige / oc forderffue dennem met
Slect oc alt. Jeg løber nu hen til min
huile / lige som mine Forfædre / Men
frycter

frycter i HErren eders Gud aff all Styrcke / alle eders Liffs dage. Oc som hand sagde disse ord / soffnede hand hen i en god Søffn. Oc hans Børn lagde hannem vdi en Kiste / oc førde hannem siden ocsaa til Hebron / oc begroffue hannem hos sine Forfædre.

Ende paa Zabulons Testamente.

DANS

Testamente / Om Vrede oc Løgn / oc deris skadelige oc forderffuelige vdretning.

En Vdscrifft aff Dans ord / som hand sagde til sine Børn / i sine sidste dage / vdi det femte oc tiuende Aar aff hans Alder / kallede hand sine Affkomme til sig / oc sagde:

HOrer min tale i Dans Børn / oc giffuer act paa / huad eders Faders Mund taler. Jeg haffuer i alt mit Leffnet huldet oc loffuet / det gaat oc ret er. Thi Sandhed / oc huad ret er giort / behager Gud vel. Det som skadeligt oc dødeligt vaar / som er Løgn oc Vrede / det hadede ieg. Fordi de thu ting lærer Mennisken all Ondskab. Jeg bekiender i dag for eder / mine Børn / at ieg bleff glad aff mit Hierte / ved Josephs / den sandrue Mands død / Ja / Jeg frydede mig / der hand bleff saalt / Fordi at vor Fader haffde hannem kier / frem for oss. Thi Nidkierheds oc Hoffmodigheds Aand sagde til mig: Du est io

Dans Synds imod Joseph / bekiendelse.

ocsaa hans Søn. Oc en aff Belials
Aander førde effter/ oc sagde: Tag
dette Suerd/ oc ihielsla Joseph/ Oc/
naar hand er død/ saa skal vel din Fa-
der elske dig. Det vaar Vredens
Aand som mig raadde/ at ligeruis som
it Panterdiur opsluger it Kid/ saa skul-
de ieg opsluge Joseph. Men Jacobs
min Faders Gud/ lod hañem icke falde
i mine Hender/ at ieg skulde finde han-
nem alene. Hand haffuer oc icke sted
saadant it Skalckhed i Israel/ at tuen-
de Spirer i Israel skulde tilstedis. Oc
nu mine Børn/ Jeg døer/ oc siger eder
det i Sandhed/ at der som i icke beuare
eder selff/ for Løgns oc Vredis Aand/
oc elske Sandhed oc Langmodighed/
da skulle i forderffuis. Mine Børn/
vdi Vrede er Blindhed. Der er oc icke
nogen Vred til/ som anseer it Ansict
vdi Sandhed. Ja/ vere det end Fader
eller Moder/ da tager hand vare paa
den-

Merck/ huem oss redder fra Fiender oc Wlycke.

Vrede forblinder.

Vredes oc Løgns art. dennem/ lige som de vaare Fiender/ er det oc hans Broder / da kiender hand hannem icke/ Er det en Retfærdig/ da seer hand hannem icke / Oc sine Venner kiender hand icke / Er det en Guds Prophete/ da er hand hannem icke lydig / Fordi Vredens Aand opstiller Vildfarelsens Garn omkring hannem / oc forblinder hans induaartis Oyen/ Oc ved Løgn formørcker hand hans Mod oc Sind/ oc en egen Siun giffuer hun hannem. Men i huordanne Ting omuender hun hans Oyen: Alleniste vdi Hiertens Had/ oc giffuer hannem it eget Hierte/ imod sin Broder / vdi Hadskhed.

Mine kiere Børn / Vrede er en skadelig Ting/ Thi hand bliffuer Siælens Herre/ oc giør dens Legeme/ som
Eccles: 28. vred er/ til sit eget. Offuer Siælen regierer hand/ oc giffuer Legemet mact/ alle Skalckhed at bedriffue. Oc naar

som

som alting da er fuldreffuet / da vndskylder hand / oc retfærdig giør / alt det som skeet er. Thi hand kand intet see / for den skyld at hand er vred. Oc huem som mectig er / hand haffuer i sin vrede tredubbelt mact. En haffuer hand formedelst sit velde / oc sine Tieneris hielp. Den anden / formedelst Rigdom / offuertaler oc offueruinder hand hannem vdi Wretfærdighed. Den tredie haffuer hand vdi sin naturlige Liffs mact / oc vdi det onde / som ved sig selff arbeider. Men er hand som vred er / suag / da haffuer hand dubbelt mact / formedelst de Ting / som Naturen tilhøre. Thi Aanden staar altid Skalckhed bi / Paa det at hans Gierninger altid kunde gaa for sig / met Løgn oc Troløshed. Vredens Aand vandrer altid hos Sathans høyre Side. Derfaare forstaar Vredens mact / Thi hand er forfengelig. For det første /

Vredis mact hos tuende slags Mennisker.

ſte/ da forbittrer hand Ord oc Tale. Dernæſt beſtyrcker hand hañem/naar hand er forbittret/ oc vdi bitter Berømmelſe oc vredactelige ſtore Ord oc Truſel/ bedrøffuer hand ſit Raad/ oc giør onde Anſlag. Oc ſaaledis opuecker hand ſit Sind til ſtor Vrede.

Derfaare/der ſom nogen taler eder imod/ſaa lader eder icke røre til Vrede/ Oc der ſom nogen roſer eder / fromme at vere/ ſaa forheffuer eder icke/ Lader eder oc icke berøre / enten i faure Ord/ oc Tale/ſom behage kand/ oc ey heller om nogen ſeer eder ſurt an. For det førſte/ fryder Vreden Hørelſen / oc ſkerper Modet/ at det kand forſtaa / huorledis mand det laſtet oc ſkeldet haffuer. Oc dernæſt mener den ſom vreder/at hand er det met alle rætte. Der ſom i/ mine Børn / nogen tid falde i nogen Skade eller Forderffuelſe / da raaber icke / oc bander formeget høyt. Thi

Merck en ſkøn Lærdom/ huorledis mand ſig holde ſkal/ naar mand loffuis eller laſtis / oc ſig vaacte for Vrede.

Aanden volder/ at mand attraar/ det som forderffuet er/ Paa det at hand kand vredis formedelst Begierlighed. Men der som i lide nogen Skade met en god vilie/ saa verer icke sorgefulde. Thi Sorrigfuldhed opuecker baade Vrede oc Løgn. Det samme er it onde/som haffuer it dubbelt Ansict/ Vrede oc Løgn/ de tale hinanden imod/ oc der met giøre de wstyr/ i Raad oc Anslag. Oc naar Siælen ved Senden oc Ildelad bliffuer perturberet/ oc gaar aff laue/ da viger HErren strax paa stand fra hannem/ oc Belial regierer hannem. Derfaare/ saa beuarer/ mine Børn/ HERrens Bud/ oc beholder hans Lou/ viger bort fra Vrede/ oc hader Løgn/ Paa det at HERren maa bo i der/ oc Belial fly fra eder. Taler Sandhed huer met sin Næste/ at i icke met selffs vilie indfalde vdi Bedrøffuelse/ Men kunde bliffue i Fred/ oc

It Ondel som haffuer thu Ansict.

Ephes: 4.

haffue Fredsens Gud hos eder. Saa kand icke Belial haffue Herredømme offuer eder. Haffuer HErren kier/ eders gantske Liffs tid/ oc eder selff indbyrdis/ aff it sandru Hierte. Thi icg haffuer forstaaet/ at i vdi de sidste dage skulle bortuige fra HERren / oc giøre Leui ont / oc staa Judas imod/ Men i skulle dog icke offueruinde dennem/ Fordi Guds Engel ledsager dennem baade/ Oc Israel skal staa paa dennem. Oc naar i bortuige fra Herren/ da skulle i vandre i allehaande Aandernis Ondskab / giøre all Hedningernis Vederstyggelighed / oc holde eder til de skalckactige Quinder / Oc Vildfarelsens Aander skulle giøre deris Gierning/ vdi eder met all Ondskaff. Jeg haffuer læst i Enoch/ at Sathanas er eders Første/ oc at all Wkyskheds oc Hoffærdigheds Aand skal holde sig til Leui/ Leui Børn at faarekomme oc gienskiu-

Dans Prophecie / om hans Børns tilkommendis Onde.

Vidnesbyrd aff Enochs Bog/ at Sathanas er Verdsens Første.

gienskiude / at hand kand komme den-
nem til at synde for HErren. Men
Børnene skulle holde sig til Leui / oc
ansee hannem i alle ting. Oc Judæ
Børn skulle aff Gerighed/riffue frem-
met Gods til sig/som Løuer. For den Exod: 7
skyld/ skulle i met dennem bliffue hen- 8 9.
førde i Fengsel / Oc der skulle i bekom-
me alle Egyptiske Plager/oc alle Hed-
ningenis Onde. Da skulle i vende om
igien til HErren/oc bekomme Barm-
hiertighed / Oc hand skal føre eder vdi
sin Helliggiørelse / oc vdraabe eder
Fred. Oc HErrens Frelse skal oprin- Ephes: 2.
de eder aff Leui oc Juda/ hand skal hol-
de Striden imod Belial/ Oc hand skal Hebr: 5.
giffue vore vnge Mend Seyeruindin-
gens heffn. Helgenis fangne Siæle
skal hand forløse fra Belial / oc om-
uende til HErren de vantro Hierter.
Oc dennem som hannem paakalde/skal Luc: 2.
hand giffue den euige Fred / Oc i den

skulle de Hellige haffue hüile / Oc de
Apoc: 21. Retfærdige skulle glæde sig i det ny Je-
rusalem / huilcket skal vare ti euig tid / til
Guds pris oc ære. Oc Jerusalem skal
fremdelis icke fangis. Fordisaa HEr-
ren skal i hende bo hos Mennisken /
Oc Israels Hellige skal regiere offuer
Zach: 9. hende i Ydmyghed oc Armod / Oc huem
som tror paa hannem / skal i Sandhed /
Rom: 10. regiere vdi Himmelen. Derfaare nu /
mine Børn / frycter HErren / oc seer
eder for / for Sathan oc for hans Aan-
N: Dan: 3. der. Men holder eder til Gud / oc til
den Engel / som giør vndskyldning.
Thi hand er Meglere imellem Gud
oc Mennisken / til Israels fred / Hand
skal imodstaa Fiendens Rige. Derfaa-
re skal Fienden sig beflite / alle dennem
at kuldkaste / som paakalde HErren /
Fordi hand veed / at paa huilcken dag
Israel bliffuer troendis / da bliffuer
Fiendens Rige vdrødet. Men hand /

Huor hand siger / Oc ieg saa en anden / hand vaar i en Engels Ansict.

det er Fredsens Engel / skal bestyrcke
Jsrael / at det icke falder i de onde deris
Endeligt. Samme tid skal Jsrael bort=
uige fra Skalckhed / oc HErren skal
ville hiemsøge sine / Oc hans naffn 1. Pet: 5.
Saluator skal vere i alle Jsraels Land= Matth: 1.
skab / oc iblant Hedningene. Derfaa=
re / mine Børn / affholder eder selff / aff
alle skadelige Gierninger / oc kaster
bort fra eder / Vrede oc all Løgn. El=
sker Sandhed oc Langmodighed / oc de
Ting / som i aff eders Fader hørt haff=
ue. Det samme siger oc i fremtiden
eders Børn / Paa det at Hedningenis
Fader skal anamme eder. Thi hand
er sandru / langmodig / mild oc ydmyg / Matth: 11.
Oc hand lærer Guds Lou met Gier=
ningen. Derfaare bortuiger fra all
Vretfærdighed / at i kunde vere HEr=
rens Retfærdigheds anhengere. Oc
begraffuer mig hos min Fader. Disse
Ord talde hand / oc kyste dennem / oc
 soff

soff saa den Verdslige Søffn. Men hans Børn begroffue hannem / oc førde hans Been til Abraham / Isaac oc Jacob. Oc lige som Dan spaade dennem / at de skulde i fremtiden kaste deris Guds Lou baglendis fra sig / oc sig selff forkaste fra deris Arffueland / oc bortføre dennem selff fra deris Slect oc Fæderneland: Saa er dennem oc effter denne Propheci skect oc vederfaret.

Ende paa Dans Testamente.

NEPHTALIM Testamente / Om Guds Fryct / som intet giør / uden huad ordentlig oc ret er.

Vdscrifft aff Nephtalim hans Testamente / om de Ting / som hand i sin Døds tid faarehølt oc befol sine Børn / der hand vaar hundrede / thu oc tredine Aar gammel.

DEr Nephtali Børn/ komme tilsammen/ i den siuende Maanet / paa den fierde dag i samme Maanet/ oc Nephtali end da vaar karsk oc sund / lod hand berede en Nadere / oc der til kaastelig Drick. Men om Morgenen tilige / der hand opuognede aff Søffne / sagde hand til dennem : Jeg dør / Oc de trode hannem icke. Hand loffuede HErren / oc stadfestede det end engang. Ja / Jeg dør / sagde hand / effter vor Nadere i Afften. Oc hand begynte at sige til sine Børn :

Hører mine Børn / hører eders Faders Nephtalim tale. Jeg er fød aff Balla. Rachel giorde det met liste/ oc gaff Jacob Ballam i sin sted/ oc fødde mig paa Rachels Hoffter. Oc derfaare bleff jeg kaldet Nephtalim. Oc Rachel haffde mig kier / for Gen: 30.

 den

den skyld / at ieg bleff fød paa hendis Hoffter. Oc der ieg endnu vaar vng oc liden / kyste hun mig / oc sagde: Gud giffue / at ieg maa see dine Brødre / aff mit Liff / effter dig. Effter den tid vaar Joseph mig i alting lig / effter Rachels Bøn. Men min Moder Balla / vaar Rotheni / Deborę Broders / Rebeccę Ammes Daatter. Denne Balla bleff fød lige samme dag / som Rachel bleff fød paa. Denne Rothenus / som vaar aff Abrahams slect / vaar en Chaldeer. Hand ærede Gud / vaar Fri oc Adel / Men fordi / at hand vaar en Fange / kiøbte Laban hannem / oc gaff hannem Euam sin Tienerinde til Hustru. Hun fødde en Daatter / oc kallede hende Zelpha / effter den Befestnings tilnaffn / paa huilcken hand bleff fangen. Dernæst fødde hun Ballam / oc sagde: Ny skyndendis / skalt du / min Daatter kaldis. Thi

strax

strax som hun vaar fød / skyndede hun
sig Melck at dricke. Oc fordi / at
ieg vaar læt til Fods som en Hiort/
forordinerede min Fader mig / for it Esa: 29.
Bud / alleuegne at vdsende. Ja / lige Eccles: 33.
som en Hiort velsignede hand mig.
Ligeruis som en Paattemagere veed/
huor megen Materi it Kar behøffuer/
oc tager saa meget Leer til det: Saa
giør oc Gud Legemet/ effter Aandsens
lignelse/ oc effter som Gierningen be=
høffuer mact/ sætter hand en Aand vdi
det. Oc er icke Vildfarelse der vdi / til
it Haar. Thi alle oc huert den Aller= Sapien: xi:
høyestis Creatur / er giort vdi sin
Maade / Veet oc Vandmercke. Oc
ligeruis som en Paattemagere/ for=
staar oc veed huert Kars brug / huor
til det kand vere nock: Saa kiender oc
HErren Legemet/huor langt det kand
vere nock i det gode/ oc naar det begyn=
der i det onde. Thi der er intet Crea=
tur/

ture/ oc ey nogen Forstand / at HEr-
ren det io kiender. Thi hand haffuer
skabt huert Menniske effter sit Bille-
Gen; 1. de / oc saadan som hans Styrcke er/
saadan er oc hans Gierning. Oc saa-
dant som hans Mod oc Sind er / saa-
dan er oc hans Vdretning. Oc saa-
dan som hans Vdtellese er/ saadan er
hans Gierning. Oc saadant som hans
Hierte er/ saadan er hans Mund. Oc
saadant som hans Oye er / saadan er
hans Søffn. Oc saadan som hans
Siæl er/ saadan er hans Tale / enten
vdi HErrens Lou / eller vdi Belials
Vlighed er i alle ting. Lou. Oc ligervis som der er atskillig-
hed imellem Lius oc Mørck / imellem
Sinn oc Hørelse/ saa er oc forskel imel-
lem Mand oc Mand / oc imellem
Quinde oc Quinde. Ja / mand kand
icke sige / at nogen ting / paa nogen
part / som paa Ansict eller andet saa-
dant / gaar hinanden tilforn. Thi

Gud haffuer vdi sin ordning / giort al-
ting gaat. Som Sind i Hoffuedet / Oc
Halsen haffuer hand giffuet Hoffue-
det til / oc Haaret Hoffuedet til ære.
Dernæst Hertet til Snildhed / Bugen
til hues aff Maffuen kommer at vd-
kaste / Nørene til Sundhed / Læffueren
til Vrede / Galden til Bitterhed / Mil-
ten til Lader / Nyrene til Listighed /
Lenderne til Duelighed / Riffbenene
til Leyet / Sæden til Styrcke / oc saa
fremdelis. J lige saa / mine Børn /
Verer vdi eders Ordning / met it gaat
forsæt / i Guds fryct / Oc giører intet
wordentligt / aff foracting / eller vden
rette tid. Fordisaa / der som du siger til
Oyet / hør / saa kand det icke høre / etc.
Lige saa kant du icke giøre Liusens
Gierninger i Mørcket. Derfaare
verer icke forbrade / eders Gierning
oc Jdret met Gerighed at forderffue /
eller met forfengelig Tale / eders Siæ-
le at

le at forføre. Thi der som i tencke paa Hiertens renhed / da kunde i holde Guds vilie. Solen / Maanen oc Stiernerne forucdzle icke deris Ordning: Saa skulle i oc icke foruandle HERrens Lou / vdi eders Gierningers Wordentlighed. Hedningene fa-
Baruch 6. gers Wordentlighed. Hedningene fa-
Sapien: 13. re vild / oc forlade HERren / haffue efterfult Steen oc Træ / oc efterfølge endnu Vildfarelsens Aander. Men i mine Børn / giører icke saa / Kiender den eniste Gud / vdi Firmamentet / i Jorden / oc i Haffuet / oc i alle Creatur. Den HErre som alt dette haffuer giort. Paa det i icke skulle bliffue som Sodoma / som foruandlede sin Naturs ordning. Huilcken ocsaa Gud vdi Syndfloden forbandede for hendis Wgudeligheds skyld / Oc hendis Egn haffuer hand forordineret at vere øde / baade til Bo oc Bygning / saa oc til Fruct oc Grøde. Disse ting siger

ieg eder/ mine Børn / Fordi ieg haff-
uer læst i Enochs hellige Scrifft / at i
ocsaa skulle gaa bort fra HErren / oc
vandre effter Sodomiternis Skalck-
hed/ Ja / giøre effter alle Hedninge-
nis Ondskab. Oc HERren skal føre Hiere-
Fengsel offuer eder / Oc der skulle i ve- mias.
re Træle vnder eders Fiender / oc bliff- offuer alt.
ue met all Plage oc Bedrøffuelse be-
grebne/ til saa lenge at Gud eder alle
fortærer. Oc naar i bliffue formind- Osee 9.
skede / oc bliffue saare faa / da skulle i
vende igien/ oc kiende HERren eders
Gud. Oc hand skal føre eder vdi eders
Land tilbage igien / effter sin store
Barmhiertighed. Oc det skal skee / at
naar de komme i deris Fædris Land/
skulle de atter forglemme HERren/
oc handle vgudeligen. Oc HErren
skal bortsprede dennem offuer all Jor-
derigis Ansict / til saa lenge at Barm-
hiertigheden kommer / Det er / at it

Jesus Christus det Barmhiertigheds Menniske. Menniske gior Barmhiertighed oc
Retfærdighed / i alle som ere fiern oc
nær. Thi vdi mit fyrretiuende Aar/
saa ieg vdi Oliebiergene Osten til Je-
Exod: 34 rusalem/ at Sol oc Maane stode stille
Deuter: 5. der sammesteds. Oc see / Isaac min
Psal: 83. Farfader sagde til oss: Løber hen til/ oc
Psal: 144. holder huer effter sin Styrcke / Thi
Sapien: 15. Sol oc Maane kunde gribis oc holdis.
Eccles: 18. Oc wi løbe til/ alle met hinanden. Oc
Merck en Hemmelighed. Leui holt Solen / oc Judas begreff oc
holt Maanen/ oc de baade/ bleffue met
dennem ophøyede. Oc der Leui vaar
som Solen/ gaff en vng Person han-
nem tolff Greene aff Olie Træ. Oc
Judas skinde som Maanen / oc tolff
Stierner vaare vnder hans Føder.
Oc Judas oc Leui løbe tilsammen / oc
hulde sig ved hinanden. Oc see / en
Oxe aff Jorden / den haffde store
Horn/ oc Orne Vinger paa sin Ryg.
Oc wi vilde gribe hannem / oc kunde
dog

dog icke. Men Joseph kom oss tilforn/
oc greb hannem/oc opfor i Høyet met
hannem. Oc ieg haffuer seet det (thi
ieg vaar en andensteds) Oc see/ en hel-
lig Scrifft lod sig til siune for oss/ oc
sagde: De Assirier/ Meder/ Perser/
Cyneer/ Chaldeer oc Syrier/ skulle
arffue de Tolff Spirer i Fengsel. At-
ter igien/ om siu Maaneder/ saa ieg
vor Fader Jacob staa i det Haff Jam-
ne/ oc oss hans Børn hos hañem. Oc
see/ it Skib kom her an seylendis/ fult
aff tørt Kiød/ vden Roer oc Skips-
folck. Oc paa Skibet stod saadan en
Scrifft: Jacobs Skib. Oc vor Fa-
der sagde til oss: Lader oss stige ind i
vort Skib. Men der wi vaare gang-
ne der ind/ kom der it balstyrigt Vuæ-
der/ oc en stormende Vind paa/ oc vor
Fader/ som haffde it Styre i Haan-
den/ flyde bort fra oss/ oc wi som bleff-
ue aff Stormen forsætte/ komme vdi

Latin: arffue Israel.

Haffuet / oc Skibet bleff aldelis for-
støret / oc skildis at / oc forfyltis met bru-
sendis Vand. Men Joseph flyde hen
Zillen. Latinè è cymba. vdi Baaden. Oc wi bleffue fra hin-
anden atspridde / paa ti Brøder. Men
Judas oc Leui vaare hos hinanden.
Saaledis bleffue wi atspridde vdi alle
Land. Men Leui iførde sig i en Seck
aff Haar / oc bad HErren for oss.
Men der Wuæret lagdis / lendede
Skibet ved Strandbredden / ligeruis
som vdi Fred. Oc see / voris Fader
Jacob kom / oc wi endrecteligen glædde
oss. Disse tuende Drømme kalde ieg
min Fader / Oc hand sagde til mig:
Israel skal meget lide / siden skal dette i
sin tid fuldkommis. Effter denne tid
sagde min Fader til mig: Jeg tror at
Joseph skal endnu kome. Thi ieg seer /
At HErren altid regner hannem met
iblant eder. Oc hand græd / oc sagde:
Ah du est i liffue min Søn Joseph / du
leffuer

leffuer/ oc ieg seer dig icke/ du ocsaa seer icke Jacob/ som dig fød haffuer. Met disse ord kom hand oss ocsaa til at græde. Oc ieg bleff i mine Leñer optent/ at obenbare det/ at hand vaar saalt/ Men ieg fryctede for mine Brødre.

Giffuer act paa /mine Børn/ ieg vil eder giffue tilkiende den sidste tid. Thi alle disse Ting skulle skee i Jsrael. Befaler derfaare ocsaa i eders Børn/ at de sig forene met Leui oc Juda. Thi ved Juda skal Jsraels Salighed oprinde/ oc i hannem skal Jacob bliffue velsignet. Thi ved hans Spir/ skal Gud lade sig tilsiune paa Jorden iblant Mennisken/ Jsraels slect salig at giøre. Hand skal oc forsamle de Retfærdige aff Hedningene. Mine Børn/ der som i giøre det gode / da skulle Menniske oc Engle velsigne eder/ oc Gud skal ved eder bliffue priset iblãt Hedningene/ oc Diefflene skal fly fra eder/ oc Diurene

Gen: 29.
Apoc: 5.

En klar Prophect om Christo.

Nephtali Lærdom oc Formaning til gode Gierninger.

skulle frycte for eder / oc Englene skulle
anamme eder. Ligeruis som nogen vel
opføder sin Søn / saa beflitter Søn-
nen sig stedze at vere tacknemmelig / oc
Psal: 12. saadant at haffue i Hukommelse. Lige
Prouer: 10 saa er hos Gud en euig Hukommelse
Sapien: 4. paa gode Gierninger. Men huem som
Rom: 2. icke giør det gode / den skal baade Eng-
Ezech: 36. le oc Mennisk forbande / Oc Gud bliff-
uer ved dennem bespaattet iblant Hed-
ningene. Oc Dieffuelen skal besidde
hannem / som sit eget Instrumente oc
Redskab / Oc alle disse skulle haffue
Herredømme offuer hannem / Ja /
HErren skal hade hannem.

En Lærdom / som kommer met Paulo offuerens / 1. Cor: 7.

Men HERrens Bud ere tuende
slags / oc met Gierningene bliffue de
fuldkomne / oc giøre Krafft. Thi der
er en tid met Hustruen sig at beblande /
Er oc en tid / sig til Bønnen fra hende
at affholde. Det ere tuende Bud / naar
de icke bliffue i deris Ordning retteli-

gen huldne / da føre de Synd. Lige saa haffuer det sig oc met de andre Bud. Verer derfaare vise oc kloge i Gud/oc vider hans Budords ordning/ oc alle Tings Lou / paa det at Gud skal elske eder. Oc der hand meget saadant dennem haffde befalet / bad hand dennem / at de vilde føre hans Been til Hebron/ oc begraffue hannem hos sin Fader. Oc hand aad oc drack i sin Siæls gladskohed/betecke de saa sit Ansict / oc døde. Oc hans Børn giorde effter alle de Ting/ som deris Fader Nephtalim dennem haffde befalet.

Guds Vissdom oc Konst/ lærer alene den rette Ordning.

Ende paa Nephtalim Testamente.

GADS Testamente / Om Nijd oc Had / Oc huad de skaffe oc vdrette imod Kierlighed.

Vdscrifft aff Gad hans Testamente / Alle de Ting som hand talde til sine Børn / der hand vaar hundrede / siu oc tiue Aar gammel / talde hand til dennem disse efftherfølgendis Ord:

JEg er fød Jacobs niende Søn / Jeg vaar sterck Fæ at vaacte / oc ved Nattetide forsuarede ieg Hiorden. Oc naar som en Løffue eller Vlff / Pardus / Biørn / eller noget andet Diur falt i Hiorden / da forfulde ieg det / oc greb det om Foden / met min Haand / snode det i om oc om / Saaledis forblindede ieg det / oc kaste det baglengis offuer / tuende Stadia langt / oc kom det saa om Halsen.

Joseph

Joseph vaactede oc saa Hiorden met oss hen ved tre dage / Oc da vaar hand en lempelig Dreng / oc suag. Thi falt hand i Siugdom aff offuermaade Hede / oc kom saa hiem igien til Hebron / til sin Fader. Hand lagde hannem ned hos sig / Thi hand haffde hannem kier. Joseph sagde til vor Fader / at Ballæ oc Zelphe Sønner / toge de beste Lam aff / vden Judæ oc Rubens vidskab. Thi hand viste / at ieg reff it Lam vdaff en Biørns Mund. Biørnen slog ieg ihiel / oc Lammet tog ieg aff (dog det fortrød mig) thi det kunde icke leffue. Det aade wi / oc det sagde hand vor Fader. Men Brødrene baare Josephs ord met gaat taal / indtil den dag hand bleff solt hen i Egypti land. Oc Hadskheds Aand vaar vdi mig / saa at ieg huercken vilde høre eller see Joseph. Men hand straffede oss i vort Ansict / at wi aade Faarene Juda foruden. Oc hues

Gen: 37.

hand Faderen sagd haffde / det trode hand. Derfaare bekiender ieg nu mine Synder / mine Børn. Offte haffde ieg i sinde at affliffue hannem / Thi ieg vaar hannem hadsk aff Hiertet / vaare oc aldelis ingē Barmhiertigheds Lemmer i mig / mod hannem / oc for hans Drømmis skyld fick ieg saadant it stort Had vdi mig / at ieg haffuer villet opsluge hannem vdaff de Leffuendis deris Land. Derfaare saalde Judas oc ieg de Ismaeliter hannem for tredive Gylden. Der aff toge wi hemmeligen ti til oss / de tiue vijste wi vore Brødre. Ja / saaledis bleff ieg i hans Saald delactig / formedelst Gierighed / at ieg oc vel haffde villet / at hand haffde veret aldelis død. Men vore Fædris Gud frelste hannem vdaff vore Hender / at ieg det Skalckhed i Jsrael icke skulde bedriffue. Derfaare mine Børn / hører nu Sandheds tale / at i kunde giøre

Gads bekiendelse / om hues onde hand haffde i forsæt / imod Joseph.

Retfærdighed / oc den Allerhøyestis Lou / oc icke fare vild met Hadskheds Aand. Thi det er ont / vdi alt det som Menniskên skulle haffue for hender. Den som fuld er aff Had / hand affuendis ved / oc forsmaar alt det som it Menniske giør. Ja / giør end nogen Herre is Lou / saa loffuer hand det dog icke. Oc det nogen end frycter HErren / oc efftersølger huad ret er / saa elsker hand hannem dog icke. Hand laster paa Sandhed / oc huem sin Sag lyckſaligen vdretter / den hader hand. Hand kiender for gaat / oc taler i Folckis ære / oc Offuermod haffuer hand kiert. Oc fordi at Hadskhed haffuer forblindet hans Siæl / giør hand imod sin Næste / som ieg imod Joseph giort haffuer. Derfaare mine Børn / vaacter eder for Had. Thi den som er hadsk / bedriffuer oc Skalckhed imod HErren. Fordi hand vil ey høre

Had forsmaaer baade Mennisker / oc alle gode Gierninger.

Coloß: 3. HErrens Bud/ om Kierlighed til sin
1. Pet: 2. Næste/ Oc i saa maade synder hand
imod Gud. Thi naar en Broder off-
uertræder/ vil hand strax forkynde det
for alle/ oc hafter/ at hand for sin
Synd kand bliffue dømt/ Ja/ at hand
skal straffis/ oc dø met alle. Er hand
da en Tienere eller Suend/ da bekla-
ger hand hannem for sin Herre/ oc
forfølger hannem i allehaande maa-
de/ at hand hannem nogenledis kand
omkomme. Fordi Nid arbeider met
Hadskhed/ oc er stedse ilde til freds met
dennem/ som giøre det gode/ ihuor
hand hører dennem neffne/ eller seer
deñem. Lige som Kierlighed elsker oc-
saa de Affdøde/ oc ynsker at de maatte
endnu vere i liffue. Oc de som ere vn-
der Dødsens dom/ vilde hun (om mue-
ligt vaare) kalde deñem vdaff Døden.
Lige saa beflitter oc Hadskhed sig/ de leff-
uendis at ødelegge/ oc dømmer den-
nem som ere i it lempeligt syndigt leff-
net.

Hadskheds art/ Oc huorledis hun sig forgribe imod Gud oc Menisken.

Merck/ Had oc Kierlighed/ huorledis de ere hinanden imod.

net. Hadskheds Aand met Modens vanuittighed / arbeider met Sathan i alle ting/indtil Menniskens død. Men Kierligheds Aand/ arbeider vdi Langmodighed/met Guds Lou/ til Menniskens velfært. Ah huor ond er Hadskhed/ som bliffuer altid hos Løgn/ oc altid taler imod Sandhed. Smaa ting giør hun stor / oc dunckler Liuset / til Mørck. Det søde kalder hun surt / oc lærer at skende/lærer Krig/wret oc alle onde ting i offuerflødighed. Endeligen opfylder hun Hiertet met Dieffuels Forgifft. Saadant haffuer ieg/Gad/ lært aff Forfarenhed/oc siger eder det/ mine Børn/paa det i skulle fly Hadskhed/oc henge ved Herrens Kierlighed. Esa: 5.

Ydmyghed myrder Hadskhed.

Retfærdighed vdskiuder Hadskhed/oc Ydmyghed hun aldelis myrder Hadskhed. Thi den Retfærdige oc Ydmyge skammer sig wret at giøre/icke som den der straffet er aff nogen anden / Men aff sit eget Hierte. Gud beskermer hans

Guds fryct vddriffuer Synden / oc holder fra det onde.
Eccles: 1. 15.
Prouer: 8 13. 14. 16. 23.

Raad oc Anskag / Hand taler ingen mand ilde paa. Thi HERrens fryct offueruinder Hadskhed. Huem HErren fryeter / giør ingen mand skade. Ja / hand vil icke giøre wret imod noget Menniske / i nogen maade / icke end met en eniste Tancke. Dette lærde ieg langt omsier / siden ieg fick giort Penitentze for Joseph. Thi sand Penitentze / som er effter Guds Bud / hun døder Mennisket til Lydighed / hun fordriffuer Mørcket / oc opliuser Øynene / oc giffuer Siælen forstand / oc viser Vey til Salighed. Ja / huad en aff Mennisken icke lært haffuer / det faar hand at forstaa aff Penitentzen. Gud paaførde mig en Siugdom i min Læffuer. Oc haffde icke Jacobs min Faders Bøn veret / haffde min Aand gaaet bort fra mig. Thi de ting som Mennisket synder met / vdi de samme bliffuer hand oc straffet. Derfaare / efftherdi

Sand Penitentze døder Kiødet / oc opuecker Aanden.
2. Cor: 2.

efftersi min Læffuer vaar saa skicket imod Joseph / at hun icke vaar at forsone / maatte ieg oc lide i min Læffuer vden formilding. Den min Dom har ieg l elleffue Vger / Paa det at min Straffs tid / skulde vere lig den tid / i huilcken ieg tenckte at affilffue Joseph / oc den tid / i huilcken ieg trengde paa / at hand skulde selles. Derfaare mine Børn / haffuer Kierlighed indbyrdis / huer til sin Broder / oc tager Had vdaff eders Hierter / oc elsker hinanden vdi Gierningen / Tale / oc vdi Siælens tancker. Thi ieg talde met Joseph fredsommeligen i vor Faders asiun: Men saa tilige ieg gick vd fra hannem / da formørckede Hadskheds Aand min Forstand / oc berørde min Siæl hannem at affliffue. Elsker fordi hinanden indbyrdis aff Hiertet. Oc der som nogen forsynder sig imod dig / saa sig det til hannem met Fredsommelighed.

hed. Røde vd Hadskheds forgifftighed/ oc holt ingen Falskhed i din Siæl. Oc der som saa skeer/ at hand sig omuender/oc det angrer hannem / da giff hañem det til. Men der som hand fornecter det/da trættis icke met hannem/
Luc: 17. paa det hand icke skal suerie / oc du da synder dubbelt. Lader ingen høre eders Hemmelighed/vdi eders Trætter/paa det at den dig hader/icke skal bliffue foruandlet / oc bedriffue en stor Synd imod dig. Thi hand skal offte tale bedrageligen met dig/eller vdi Arrighed vdlede oc vdhøre dig. Kast derfaare den Forgifft fra dig. Thi der som hand benecter Gierningen/oc skammer sig/ Oc naar hand bliffuer straffet / hand da angrer det / da beskrig hannem icke. Fordi hand benecter / oc det angrer hannem/ Saa at hand icke videre vil mishandle imod dig: Men hand skal ære oc frycte dig/oc vere fredsommelig. Men er hand vblu / oc vil henge vdi

det onde: Da lad hannem fare/ oc giff
Gud Heffnen. Haffuer nogen mere
Lycke end i/ skulle i icke lade eder det Rom: 12.
fortryde/ men bede for hannem/ at Deut: 32.
hand maa bliffue lyckfalig til fulde.
Thi det er eder (kand skee) gaat saa: Esa: 40.
Oc der som hand bliffuer end da mere 1. Ioh: 2.
ophøyet/ da verer hannem icke hadske/
Men tencker/ at alt Kiød skal dø. Men
bærer Herren Loffsange/ som giffuer
alle Menniske Gods oc Nytte. Rand-
sager HErrens domme/ Saa skal dit
Raad oc Anslag giffue effter/ oc vere
stille. Men der som nogen bliffuer aff
onde Ting/ rig/ som vor Farbroder
Esau/ skulle i icke affuendis der ved.
Thi huad heller HErren tager det her
bort met skadelig Ting/ eller hand for-
lader det dennem/ naar de giøre Pe-
nitentze/ eller oc beholder det til euig
Straff/ dennem som icke giøre Pe-
nitentze: Da skulle i dog bekomme it
gaat Land aff HErren. Den Arme/
oc den

oc den som haffuer Offuerflodighed/ tacke sig HErren / saa bliffuer hand selff giort rig hos alle. Thi hand icke haffuer den skadelige Vbøn aff Mennisken. Derfaare borttager Had fra eders Siæle / oc haffuer indbyrdis Kierlighed / i Hierternis Retfærdighed. Siger oc i/ eders Børn/ at de ære Judam oc Leui. Thi aff dennem skal HErren lade oprinde Jsrael en Frels
Mich: 5. sere. Fordi ieg haffuer forstaaet/at vdi den sidste tid skulle eders Børn falde fra hannem / oc vere vdi all Skadelighed/ Arrighed/oc Forderffuelighed for HERren.

Der effter huilde hand en føye stund/ oc sagde siden atter til dennem: Mine Børn/ verer eders Fader lydige. Saa offløffte hand sine Føder / oc soff hen i fred. Oc fem Aar der effter førde de hannem til Hebron / oc lagde hannem der hos sine Fædre at huile.

Ende paa Gads Testamente.

ASSERS
Testamente / Om de tuende Ansicter / Dydeligheds oc Vdydeligheds.

Vdscrifft aff Assers Testamente/ huad hand sagde sine Børn. Vdi sit tiuende Aar til hundrede/ der hand end da vaar karsk/ oc maatte sig vel/ sagde hand til dennem:

MIne Børn hører Asser eders Fader / saa vil ieg eder tilkiende giffue alt hues ret er for Gud. Herren haffuer giffuet Menniskē tuende Veye / tuende Raad/ tuende Gierninger / oc tuendehaande Endeligt. Oc derfaar ere de baade thu / en Ting. Oc atter igien ere de tuende Veye / det Ondis oc det Godis. Ocsaa ere de tuende Beraad i vore Hierter / som enten hedenføre oss til Erlighed/ eller til Skendsel.

Tuende Veye
Eccles: 33
1: Pet: 2.

K Der-

Derfaare/der som Mennisket bliff-
uer henled til det Gode/ da bo alle
hans Gierninger hos Retfærdighed.
Prou:c24. Oc der som hand meget synder / da
giør hand dog strax Penitentze. Thi
huem som betencker de retfærdige
Ting/ oc kaster Ondskab bort fra sig:
Hand straffer snart sin egen Synd/
oc borttager den Arrighed / som hand
haffuer i Sinde. Men der som saa
skeer/ at Raadet neyer sig til det onde/
da ere alle hans Gierninger i ondskab/
oc hand støder det gode bort fra sig/ oc
tager ved det onde / oc er skicket vnder
den Herre Belial. Ja / det hand end
skønt giør gaat/da foruender hand det
dog til Arrighed. Thi der som hand
end begynder noget gaat at giøre / da
fører hand dog Enden aff sin Idret
til en ond Gierning. Thi Dieffuelens
Dræsel / er opfylt met den skadelige
Aands forgifftighed. Derfaare er den
Siæl til/ som kalder det gode ont at ve-
re/

re/oc forfører Sagens ende til Wdyd. Esa: 5.
Der er oc det Menniske til / som icke
forbarmer sig offuer dem som hannem
tiener i Ondskab/oc det haffuer it dub=
belt Ansict/ oc er dog altsammen skade=
ligt. Der er oc det Menniske til/som el=
sker Wdyd/oc er i Ondskab/Thi hand
begierer oc/at dø for Skalckheds skyld/
Oc om hannem er det obenbare/ at
hand er aff it dubbelt Ansict/ oc er dog
altsammen en ond Gierning. Ocsaa
er der it slags Kierlighed til / som kand
dølie det onde. Det er en Arrighed.
Saa er det oc/ naar noget skeer vnder
it gaat Naffn / oc enden paa Giernin=
gen kõmer i Ondskab. En stiel/hand=
ler wretteligen/ reiser/er gierig/ oc for=
barmer sig icke offuer den Fattige/Det
haffuer it dubbelt Ansict / oc er dog det
samme alt tilhobe skadeligt. Thi huem
som er gierig imod sin Næste / hand
opegger Gud til Vrede/ oc fornecter 1. Thess. 4.
 den

den Allerhøyeste/ oc forbarmer sig icke offuer den Fattige. Hand forsmaar oc forbittrer HErren/ som er Louens Mestere/ oc lader den Fattige icke haffue huile / hand besmitter Siælen/ paa det hand kand giøre Liffuet skønt. Hand dræber mange / oc offuer faa hand sig forbarmer. Det kommer oc
Esa: 58. aff it dubbelt Ansict. En anden bryder sit Ecteskab/ oc leffuer i Horeri/ oc holder sig dog aff Mad/ giør meget ont/ oc met sit Velde oc Gods ødelegger hand mange ynckeligen. Oc aff offuerflødig Arrighed/ vdgiffuer hand wrette Bud oc Befalninger. Det er oss it dubbelt Ansict / men er altsammen met hinanden ont. Saadane ere som Suin oc Harer / Thi til at see/ ere de rene / men vdi Sandhed ere de wrene/
Ecclesi: 1. effterdi Gud i Himlenis Taffler saa sagt haffuer. Der faare / i mine Børn / vorder icke aff it dubbelt Ansict

effter dennem / som er Fromheds oc Skalckheds. Men holder eder ved Fromhed alene. Thi Gud huiler sig i hende / oc Mennisken begiere hende. Flyr ondskab / oc dræber Dieffuelen vdi eders gode Gierninger. Thi huilcke / som ere aff it dubbelt Ansict / de tiene icke Gud / men deris Begiering / huor met de behage Belial / oc ere andre Menniske lige. Men de ny Mend / oc de som ere aff it Ansict / om de skønt skattis / aff dennem som er aff dubbelt Ansict / som de syndede : Saa ere de dog retfærdige hos Gud. Thi mange / som døde de skadelige / de giøre tuende Gierninger / det onde for det godes skyld : Saa er det dog alt tilsammen gaat. Thi huem som vdrøder det onde / oc legger det øde / hand giør vel. Er der nogen (som maa skee) huser en Barmhiertig, oc retfærdiggiør eller forsuarer en Horkarl oc en

Psal: 34.

1. Iohan: 3.

Det onde at straffe er en god Gierning.

Røffuere/hand er oc aff it dubbelt Ansict. Men det er icke gaat. Thi huem som effterfølger HErren/hand holder icke aff det som er gaat til siune/Men det som er gaat i Sandhed. En anden er atter til / som icke vil haffue en god dag met de onde/Paa det hand icke skal besmitte sin Mund / oc giøre sin Siæl wreen. Den er icke aff it dubbelt Ansict/ dog er det alt tilsammen gaat. Saadanne ere ved Raabucke oc Hiorter at ligne. Fordisaa for dennem som ere vdi den røggeløse vane oc omgengelse/ siunis de wrene/ oc ere dog rene met alle. Thi de vandre i HERrens Nidkierhed. Viger bort fra det som Gud i sine Bud forbiuder / oc hader det/ forbiuder oc ingen det gode at giøre. Seer fordi/ mine Børn/ at i alle

Dubbelthed er i alle ting

ting ere thu / det ene imod det andet/ oc det ene skiulis aff det andet. Døden følger effter Liffuet/ Forsmædelse effter Æren/Natten effter Dagen/Mørcket

cket effter Liuset. Men alle ting ere vn-
der Dagen/ oc huad som ret er/ er vn-
der Liffuet. Derfaare kreffuer det eui- Pro: 19.
ge Liff/ at Døden skal gaa tilforn/ Oc
Sandhed er/ at sige ingẽ Løgn/ oc Ret
er icke Wret. Thi all Sandhed er vn-
der Liuset/ lige som alting er vnder
Gud. Alle disse Ting haffuer ieg i
min Liffs tid beuaret/ oc haffuer icke
faret vild fra HErrens Sandhed/ Oc
HErrens Bud haffuer ieg vdualt/ aff
all Styrcke/ til at vandre vdi det gode.
Derfor mine Børn/ giffuer i ocsaa flit-
teligen act paa Herrens Bud/ effter it
Ansict/ oc efterfølger Sandhed. Thi
de som ere aff it tuedubbelt Ansict/ de
skulle dubbelt straffis. Hader Vildfa-
relsens Aander/ som stride imod Men-
nisken. Beuarer HErrens Lou/ oc seer
icke paa det onde/ Men seer sandrueli-
gen til det gode/ oc beuarer det/ oc verer
omuende igien til Gud i alle Herrens
 Bud/

Bud / oc huller vdi dennem. Thi
Menniskens ende vduiser deris Ret-
færdighed. Verer forstandige paa
HErrens Engle oc Belials. Thi der
som i holde eder til de onde Aander / da
skal Siælen bliffue pint / aff den ska-
delige Aand / som i vdi Vellyst oc ska-
delige Gierninger tient haffue. Men
der som i fredsommeligen kiende Fred-
sens Engel / i Fred / da skal hand trøste
eder i eders Leffnet / at i icke bliffue saa-
Gen: 16. danne Børn / som Sodoma / som icke
viste aff Englene / oc er forderffuet til
euig tid. Thi ieg haffuer forstaaet / at
i skulle synde / oc leueris vdi eders
Fienders Hender / Oc eders Land skal
Vidnes- bliffue øde / oc atspredis i alle fire Hiør-
byrd om ner paa Jorden / Ligeruis som it
Christi, Vand / som til intet bliffuer nyttigt /
Man- til saa lenge at Gud hiemsøger Jor-
doms an- den / oc kommer lige som it Menniske
nammelse. ædendis oc drickendis met Mennisken /
Matth: 11.
Genes: 3.

oc søn

oc sønder traader / i Sactfærdighed/ Dragens Hoffuet. Gud vdi en Mand skiult oc forborgen / skal formedelst Vand / saliggiøre Israel oc alle Hedninger. Derfaare siger eders Børn disse Ting / at de icke bliffue vantro imod hannem. Thi ieg haffuer læst i Himlenis Taffler / at i skulle bliffue vantro / oc icke tro hannem / oc handle wgudelige imod hannem / icke giffue act paa HERrens Lou / Men paa Menniskens Bud. For den skyld/ skulle i ligeruis som Gad oc Dan mine Brødre / bliffue atspridde / som icke skulle kiende deris Land / Slect oc Tungemaal. Men Gud skal igien forsamle eder vdi Troen / for hans Barmhiertigheds forhaabnings skyld/ for Abrahams / Isaacs / oc Jacobs skyld.

Som hand dette sagd haffde / bød oc befol hand dennem / Sigendis:

Begraffuer mig til Hebron/ Oc hand soffnede/oc soff en god Søffn. Siden giorde hans Børn/ som hand dennem haffde befalet/ oc førde hannem hen/ oc begroffue hannem til Hebron/ hoss hans Fædre/ effter hans yderste befal-
ning.

Ende paa Affers Testa-mente.

❧

IOSEPHS Testamente/ Om Kyskhed/ oc Brøderlig Kier-lighed.

En Vdscrifft aff Josephs Testamente/ Der hand vilde dø/kallede hand sine Børn oc Brødre/ oc talede disse ord til dennem:

Mine Børn oc kiere Brø-
dre/ hører Joseph / den
Jsrael haffde kier. J
Børn/ fatter i Ørnene
eders Faders Ord. Jeg
haffuer i min tid fornummet Hadsk-
hed oc Døden/ der mine Brødre vilde
mig affliffue. De hadede mig/ men Gen: 37.
HErren haffde mig kier. De vilde
affliffue mig / oc mine Fædris Gud
beuarede mig. De kaste mig vdi en
Grøfft / Oc den Allerhøyeste førde
mig der vdaff igien. Jeg bleff saalt
til en Træl / oc HErren giorde mig
fri igien. Jeg bleff lagt i Fengsel / oc
hans stercke Haand hialp mig. Jeg
bleff hulden i Hunger / oc HErren
selff fødde mig. Jeg vaar forlat/ oc
Gud trøstede mig. Jeg vaar vdi
Siugdom / oc den Allerhøyeste be-
søgte mig. Jeg vaar i Fange Taarn/
oc HErren glædde mig. Jeg bleff
hulden

Joseph opregner sine Anfectninger/oc sit Kaars / oc sin Befrelselse.

hulden i Jerne / oc HErren løsde mig
aff dennem. Der ieg bleff anklaget
aff de Egyptiske / dreff hand paa min
Sag / Ja / hand frelste mig aff Hadsk-
hed oc Bedrag / oc ophøyede mig / at
ocsaa Potiphar den Første / Pharao-
nis Husfoget / antuordede mig sit Hus
til troer Hende. Jeg kom i Liffs Far-
Gen; 39. lighed / for en wforskammet oc wblu
Quindis skyld / som vilde tillocke mig
at øffue Skalckhed met hende. Thi
den onde begierings Gnist brende off-
uer hendis Bryst. Men Jsraels min
Faders Gud / beuarede mig for den
brendendis Lue. Dernæst bleff ieg
slagen met haarde Slag / oc saa kast i
Fange Taarn / bleff bespaattet oc for-
lat: Men HErren skickede det saa / at
Taarngiemmeren bleff rørt aff Barm-
Iudith: 13. hiertighed mod mig. Thi hand for-
Psal; 17. lader icke de hannem fryctе i Mør-
cket / oc ey i Fengsel oc Baand / ey hel-
ler

ter i nogen Bedrøffuelse eller Nød-
tørfftighed. Thi Gud blues icke som
it Menniske / oc ey hand sig befrycter
som it Menniskis Søn / Hand bliff-
uer oc icke offuerkast met gruelse / eller
forstrecket / som en aff Jorden. Alle-
steds er hand nærurerendis / oc i de aller-
suariste Wfald trøster hand sine. En
føye tid viger hand tilbage / at hand
kand prøffue / huad mand vil bliffue
til mode / oc faa til raade. Vdi ti Fri-
stelser haffuer hand befundet / at ieg Iudit: 3.
vaar beuæret oc stadig / Oc vdi den- 2.Par: 32.
nem alle haffuer ieg veret langmodig.
Thi Langmodighed er en stor Læge-
dom / Oc it gaat taal / giffuer meget
gaat. Ah huor offte truede den Egyp-
tiske Quinde mig met Døden. Huor Gen: 39.
offte antuordede hun mig hen / at mar-
tre oc pine / oc kallede mig igien. Huor
offte truede hun mig atter igien / der
ieg mig icke vilde met hende beblande.
Oc

Oc hun sagde til mig: Der som du giffuer dig selff mig i vold/ oc beuilger mig/ da skalt du regiere/ baade offuer mig oc altsammen. Ja/ du skalt bliffue vor Herre. Men ieg tenckte paa Jacobs min Faders Ord/ oc gick i mit Soffue Kammer/ oc tilbad HErren. Ja/ ieg fastede de siu Aar igiennem/ dog siuntis ieg for de Egyptiske at vere/ i lige saadan skickelse/ som ieg haffde leffuet i Vellystighed. Thi de som faste for Guds skyld/ de bekomme Ansictens Naade oc Yndelighed. Ja/ naar mand gaff mig Vin/ da drack ieg icke/ Oc i min tredags Faste/ tog ieg min portion, oc gaff den de Fattige oc Siuge. Aarlig om Morgenen vaagede ieg til HErren/ oc græd for den Egyptiske Quinde aff Memphis. Thi hun lod icke aff/ oc lod mig ingen ro haffue/ Ja/ om Nattetide kom hun til mig/ lige som hun vilde mig

Ligt slags Bedrag oc Raad. Gen: 3.

besøge. I begyndelsen (fordi hun ingē Søn haffde) lod hun som hun vilde haffue mig i Søns sted. Da bad ieg til HErren/ oc hun fødde en Søn/ Men midler tid vndfinge hun mig som en Søn/ Men ieg forstod det icke. Men omsier vilde hun locke mig til Wkysk-hed. Der ieg det forstod/ bleff ieg sør-gendis indtil Døden / Oc der hun gick vd fra mig/ kom ieg til mig igien. Ieg sørgede i mange dage for hende. Thi ieg forstod nu hendis Bedrag/ oc ieg sagde hende den Allerhøyestis Ord/ at hun (om muligt vaare) kunde aff-uendis fra sin skadelige Begiering. Ah huor offte gaff hun mig søde Ord / oc kallede mig en hellig Mand. Ja/ icke vden Falskhed/ rosede hun min Kysk-hed for sin Hosbonde/ oc vilde saa hem-meligen kuldkaste mig. Obenbare rosede hun mig/ som den kysk skul-de vere / Men i hemmelighed sagde

Kierlig-hed er merynck-som.
1. Cor: 13.

hun til mig: Fryckt dig intet for min Mand/ Thi hand er aldelis viss paa din Kyskhed/ Oc det nogen skønt siger hannem noget om oss/ da tror hand det dog icke. For alle disse Tings skyld/ laa ieg iført i en Seck/ oc bad HErren/ at hand vilde frelse mig/ fra den falske Egyptiske Quinde. Saa tilige hun met denne Vey intet kunde vdrette/ kom hun mig an/ berystet i anden maade/ Som vaar/ at hun vilde lære Guds Ord vdaff mig/ Oc begynte saaledis at tale: Der som du vilt/ at ieg skal forlade Affguderne/ da giør min vilie. Saa vil ieg oc offuertale min Egyptiske Mand/ at hand oc affstaar aff sine Affgude/ Saa ville wi vandre i HERrens din Guds Lou. Til de Ord suarede ieg saaledis: Gud vil icke/ at de skulle ære hannem/ som ere i Vrenlighed/ Oc til dennem som bryde Ecteskab/ haffuer hand ingen

Den rette art/ at bliffue forløst aff Anfectning.

Intet wrent Hierte behager Gud. Derfor kand oc ey den Wgudelige Verden bede.

Behage-

Behagelighed. Men hun tagde stille/ Thi hun attraadde sin Begiering at fuldkomme. Men ieg bad oc fastede/ at Gud vilde fri mig fra hende.

Atter en anden tid sagde hun til mig: Nu vel/ efftherdi du icke vilt bryde Ecteskab/ da vil ieg omkomme min Egyptier/ oc saa effter din Lou/ tage dig til Hosbonde. Der ieg det hørde/ sønderreff ieg min Kiortel/ oc sagde: O Quinde ieg beder dig/ skamme dig ved saadant/ for Gud/ oc fryete HErren/ giør icke en saadan skadelig ting/ bliff oc ey saa gantske fortuifflet/ at du vilde offre dig Dieffuelen i vold. Thi der som du farer saafrem/ da vil ieg røbe dine Vgudeligheds tancker. Da bleff hun red/ oc bad mig/ at ieg ingen skulde sige aff hendis Ondskab/ oc giek saa fra mig. Ydermere prøffuede hun paa/ mig met Skenck oc Gaffuer at forføre/ oc sende mig allehaande Ting/

 som

som Menniskén skulle paaholde. Hun sende mig oc en ret Mad / som vaar met Traaldom belagt. Oc der hendis Kammer Tienere kom / bærendis met den / saa ieg op / oc saa en saare forskreckelig Mand / som fick mig it Suerd oc en Nøgel. Oc ieg forstod / at hun bygte it hinderhold for min Siæl. Der hand gick vd / da græd ieg / Ja / ieg aad intet / enten it eller andet aff samme Mad. Atter kom hun en dag til mig igien / oc sagde: Huorledis skal ieg det forstaa / at du icke haffuer æt aff Maden: (Thi hun actede det) Oc ieg sagde til hende: Fordi du haffde fylt hannem met Døden. Men du maat vide / at ieg icke holder mig til Affguder / Men til HERren alene. Derfaare maat du nu vide / oc forstaa / at min Faders Gud / ved Englen / mig dit Skalckhed haffuer obenbaret. Thi haffuer ieg giemt Maden / til en

Joseph straffer dē Memphitiske Quinde / oc vil føre hende til penitentze.

Straff

Straff offuer dig. Paa det du end kunde see det/ oc giøre Penitentze/ eller lære/ at de som ære Gud i Kyskhed / de Vgudeligis ondskab/ icke kand faa offuerhaand offuer dennem. Oc ieg tog det / oc aad for hende / oc sagde: Mine Fædris Gud / oc Abrahams Engel/ skal vere met mig. Men hun falt neder til mine Føder paa sit Ansict/ oc græd. Oc ieg reiste hende op igien / oc formanede hende met mange Ord. Oc hun loffuede mig / hun vilde aldrig mere giøre den Vgudelighed. Men fordi/ at hendis Hierte vaar optent til mig / tenckte hun oc tractede paa Horeri / oc suckede dybt aff Hiertet / slog sit Ansicte neder / oc hengde met Hoffuedet. Det saa hendis Egyptiske Mand/ oc sagde til hende: Hui forfalder dit Ansict? Oc hun sagde: Hiertens vee krencker mig/ oc min Aands sucke haffue fat paa mig. Da gaff

hand hende Lægedom / dog hun icke vaar siug. Der effter en gang / som hendis Mand icke vaar hiemme / kom hun indspringendis til mig / oc sagde: See / ret nu vil ieg sencke mig selff i Brønden / eller oc vil styrte mig aff en suar Høyhed / uden saa er / at du giør min vilie. Da forstod ieg vel / at Belials Aand haffde slet forbistret hende / oc sagde til hende: Du forblindede udi Synden / Hui bliffuer du saa affsindig? Eller hui est du saa opsætsk? Tenck / at der som du skønt tager dig affdage / da bliffuer Gehon din Mands Bolskab som er dig hadsk / glad der aff / oc vil giffue dine Børn mangen god Kindhest / oc udslætte din Hukommelse aff Jordē. Da sagde hun til mig: Aha / da seer ieg / at du ligeuel haffuer mig noget kier / oc bær sorg for mig / det er mig nock alt dette finde / at du beskermer mit Liff oc mine Børns. Jeg haff-

uer endnu god Fortrøstning/at ieg vil
faa mættet min Begiering. Men hun
forstod icke / at ieg paa Guds veyne
saa talde/ oc icke for hendis skyld. Thi
naar nogen giffuer den skadelige Be=
giering stæderom / da bliffuer hand
hendis Træl / lige som hun. Oc det
hand end skønt hører noget gaat / vdi
samme Anfectning/met huilcken hand
er offueruunden: Saa tager hand dog
det samme an/ effter sin skadelige Be=
giering. Ieg siger eder mine Børn/
at det vaar ved den fiette Stund / der
hun gick vd fra mig. Oc ieg bøyede
mine Knæ / oc tilbad HErren sam=
me gantske Dag oc gantske Nat / oc
opstod icke før end i Dagningen/ græ=
dendis/ oc bad ved mig ene/at ieg maat=
te forløsis fra denne Egyptiske. En=
deligen fattede hun mine Klæder met
mact / oc drog mig/ at ieg skulde soffue
hos hende. Saa tilige ieg saa/ at hun

Huem som tien Synden/ hand er hendis Træl/ Iohan: 8.

vaar saa saare affsindig / oc holt mine Klæder met mact / flyde ieg nøgen fra hende. Da beskyldede hun mig for sin Mand / Oc hand kaste mig i Fengsel/ som vaar i Kongens Hus. Om anden dagen / bleff ieg hart slagen met Suøber / oc saa kast i Fengslet igien. Oc der ieg laa fangen i Jern/bleff den Egypterske siug aff stor Sorg/ Oc hun lydde paa / huorledis ieg loffuede HErren i det mørcke Hus. Men ieg vaar frydefuld/oc prisede min Gud/ at ieg i det mindste / ved dette middel/ vaar borttagen fra den Egyptiske. End lod hun icke aff / men sende offte Bud til mig/ oc sagde: Kiere ieg beder dig / tag dog der ved / oc fuldkom min Begiering / saa vil ieg løse dig aff Fengslet/ oc tage dig vdaff det Mørcke. Men hun kunde icke offuertale mig/ at ieg met nogen eniste Tancke vilde beuilge hendis Bøn oc begiering.

Gen: 39.

Anfectning oc Bedrøffuelse/ er stor i denne tid hos de Fromme.

Thi

Petrus Svenonide

m. m

Thi Gud haffuer meget kierere/ den som i den mørcke Grøfft faster met Kyskhed/ end den som i Soffuekammeret bedriffuer Vellyst met Wkyskhed. Men huem som leffuer i Kyskhed / oc haffuer lyst til ære / hannem giffuer ocsaa den Allerhøyeste / det hand veed hannem nyttigt at vere/ som hand oc mod mig giort haffuer. Ah / huor offte kom hun wforuarendis ned til mig/ oc hørde min Røst / huorledis ieg bad / oc holt hart ved met Bønen. Men ieg forstod vel hendis Sucke / oc tagde stille. Fordisaa den stund ieg vaar i hendis Hus/ blottede hun offte sine Arme/ Bryst oc Skinnebeen / mig i sin Kiertighed der met at optende (thi hun vaar saare meget deylig/ oc offuermaade smycket) oc mig saa at bedrage. Men Herren beuarede mig for hendis Gierninger. Derfor mine Børn/ seer huordanne store Ting/ en bestandig

Bestandighed offuervinder / oc bekommer sin løn. Heb: 13.

1621

Dette slags Aander fordriffuis icke/ uden med Bøn oc Faste. Math: 13

Talmodighed vdretter/ met Faste/ oc
met Bøner. J oc lige saa/ der som i
elske Adruhed oc Hiertens ydmyghed/
da skal HErren bo vdi eder/ thi hand
haffuer Adruhed kier. Men huor som
den Allerhøyeste boer/ om den skønt
fulde for Hadskhed/ vdi Træls vilkaar/
eller forsmædelse: Da frelser hannem
HErren/ som bor i hannem/ aff alt
ont. Det giør hand for Kyskheds skyld.
Ja/ icke det alene/ men hand ocsaa op-
høyer hannem/ oc priser hannem/ som
hand haffuer giort ved mig. Thi huert
Menniske bliffuer huldet enten i Gier-
ningen/ i Ordet/ eller vdi Tancken.
Mine Brødre vide vel/ huor kier min
Fader haffde mig: Dog bleff ieg icke
ophøyet i mit Hierte. Endog ieg icke
vaar vden en vng Dreng/ saa haffde
ieg dog HErrens fryct i mit Sind.
Thi ieg vel viste/ at alle ting ere for-
gengelige. Derfaare haffde ieg maade

Guds fryct er den rette Affue oc Scholemesterinde.

paa mig/ oc truede mig selff / oc ærede
mine Brødre/som ieg reddis fore. Oc
der ieg bleff saalt / tagde ieg stille / oc
gaff icke de Israeliter min Slect til=
kiende/ at ieg vaar Jacobs/den veldige
Mands Søn. Haffuer fordi/ocsaa i/
Guds fryct vdi eders Gierning oc
Idret/oc ærer eders Brødre/Thi huer
den som giør HErrens Lou / hand el=
skis aff hannem. Men der ieg kom til
Nicopoliter (alias Indoculpiter)
med de Ismaeliter / tilspurde de mig
huem ieg vor. Oc ieg sagde (paa det
ieg icke skulde beskeme mine Brødre)
ieg er en Træl aff deris Huss. Men
den ypperste iblant dennem sagde: Du
est ingen Træl / thi dit Ansict vduis
andit om dig. Der paa truede hand
mig/indtil Døden. Jeg sagde: Jeg er
vist deris Træl. Men der wi komme i
Egypten/ Trettedis de met hin anden
huilcken Penningene skulde vdlegge/oc
 behol=

beholde mig. Omsier saae de alle an
for gaat / at ieg skulde bliffue i Egyp-
ten hos en Kiøbmand / aff deris Mar-
skapi / til saa lenge de komme igien / met
deris Vare. Oc den HErre Gud gaff
mig Naade i Kiøbmandens Oyen /
at hand mig sit Hus tilbetrode. Oc
Gud velsignede hañem i min Haand.
Oc hand gaff hannem Sølff oc Guld
mangfaaldeligen / Oc vaar ieg hos
hannem i tre Maaneder oc fem dage.
Midler tid / gick den Memphitiske
Quinde / Potiphars Hustru / der for-
bi / i stor Statelighed / Oc hun kaste
sine Oyne paa mig / Thi hendis Kam-
mer Tienere haffde oc giort hende
sagn aff mig. Oc hun sagde til sin
Mand / Huorledis den Kiøbmand
vaar bleffuen rig vnder en Hebraisk
vng Karls Haand / huilcken mand oc
sagde om / at hand vaar Tiustaalen
aff Canaans Land. Derfaare (sagde
hun

hun) sæt Dom paa hannem/ oc tag dig Drengen til en Husfoget/ Saa skal HErren/ som er de Hebreers Gud/ giffue dig Velsignelse. Thi den Himmelske Naade staar til hannem. Potiphar aff hendis offuertald/ lod Kiøbmanden eske for sig/ oc sagde til hannem: Huad er det ieg hører om dig? at du stiæler Siæle vdaff de Hebreer deris Land/ oc selger dennem for Træle. Kiøbmanden bleff forskrecket/ oc falt ned paa sit Ansict/ bad hannem oc sagde: Herre/ ieg beder dig/ ieg veed icke huad du siger. Hand sagde: Huor haffuer du faaet det vnge Hebraiske Menniske? Hand suarede: De Ismaeliter haffue befalet mig hannem. Men hand trode hannem icke/ oc befol/ mand skulde nøgen hudstryge hannem. Der hand da bleff ved sine Ord/ sagde Potiphar: Før hid det vnge Menniske. Der bleff ieg indført/ tilbad oc gryssede

den ypperste Kammer Tienere. Thi hand vaar i høyeste anseelse hos Pharao/ paa tho Mand nær. Hand vaar en Høffding offuer alle Kammer Tienere. Hand haffde en Hustru/ Børn/ oc Slegefrid Quinder. Hand tog mig offuer en side/ oc sagde til mig: Est du en Træl/ eller est du Fri? Oc ieg sagde: En Træl er ieg. Hand sagde: Hues Træl est du? Jeg suarede: De Jsmaeliters. Atter sagde hand til mig: Huorledis est du bleffuen deris Træl? Oc ieg suarede De haffue kiøbt mig aff det Land Canaan. Men hand trode mig icke/ oc sagde: Vissetigen liuger du/ Oc befol/ at mand skulde hudstryge mig nøgen. Den Memphitiske Quinde saa igiennem it Vindue/ at mand hudstrøg mig/ oc sagde til sin Mand: Din Dom er vret/ Thi du piner it vngt Menniske/ som frit er (oc er staallet) ligeruis som hand

Det er Potiphar.

hand haffde giort nogen uret. Men der ieg bleff stadig i mine Ord / lod hand mig / som vaar Hudstrugen / foruare / til saa lenge (sagde hand) at Drengens Herrer kommer. Hans Hustru sagde til hannem / hui holder du det arme vnge Menniske i Fengsel : det skickede sig beder at du lode hannem løss / oc lode hannem saa tiene dig. Fordi i Synds begierlighed vilde hun see mig / oc ieg viste aldelis intet der aff. Hand sagde til den Memphitiske Quinde. Det er hoss de Egypter huercken ret eller billigt at hætte sig ved fremmet Gods / uden mand det først opliusser. Oc der met mente hand Kiøbmanden oc mig / vilde der for at ieg skulde indsættis oc foruaris. Men om fier oc tiue dage komme de Jsmaeliter igien oc da haffde de hørt at Jacob min Fader / vaar i sorg for mig / der for sagde de til mig / hui

Hui haffuer du sagt/ at du est en Træl: Oc see/ wi haffue forstaaet/ at du est en ypperlig Mands Søn/ i det Land Canaan/ Oc at din Fader haffuerført sig i en Seck/ oc sørger for dig. Da vaar ieg paa Veye at græde/ Men ieg holt mig/ paa det ieg icke skulde beskemme mine Brødre. Oc ieg sagde: Der veed ieg intet aff at sige/ Jeg er en Træl. Da raadsloge de tilsammen/ at de vilde selge mig/ Paa det ieg icke skulde bliffue i deris Hender befunden. Fordi de fryctede for Jacob/ at hand skulde heffne sig offuer dennem. Thi der gick ord aff/ at hand skulde vere stor for Gud oc Menniskens. Da sagde Kiøbmanden til dennem: Tager mig quit aff Potiphars Dom. Der de det hørde/ eskede de mig/ oc sagde: Wi haffue kiøbt hannem for Sølff oc Penninge. Saa gaff hand mig løs. Men den Memphitiske Quinde off-

uertalde hannem / at hand mig kiøbe skulde. Thi (sagde hun) ieg hører / at hand er dennem fal. Oc hand sende en Kammer Suend til de Jsmaeliter / oc begierede mig til kiøbs. Hand kunde dog icke giøre det til nogen ende met dennem / men gick bort. Der Kammer Suenden nu haffde sig forhørt / gaff hand Fruen at forstaa / huordan en stor Sum / de vaare for Drengen begierendis. Hun sende atter en anden Kammer Suend hen / oc sagde til hannem: Det de end begierede thu Pund Guld / da spar du icke Guldet / Men kiøb Drengen / oc før hannem til mig. Da gaff hand firsindstiue Gylden for mig / Dog sagde hand / at hand gaff hundrede. Det saa ieg vel / tagde dog stille / Paa det at Kammer Suenden icke skulde bliffue pint derfaare. Seer her til mine Børn / huor store Ting ieg lid haffuer / at
ieg

1: Pet: 4. ieg io icke skulde beskemme mine Brø-
dre. Haffuer der for ocsaa J / Kierlig-
hed / vdi Langmodighed / mellem eder
Ecclef: 25 indbyrdis / skiuler / ia bortkaster all tue-
Matth: 5. drectighed imod hin anden. Thi
Gud haffuer lyst til enighed imellem
Brødre / oc til it Hiertis vduellelse /
som i Kierlighed er beuaret oc stadfe-
stet. Men der mine Brødre komme
i Egypten / oc kiendis ved mig / gaff
ieg dennem Sølff / oc beridde dennem
Gen: 43 intet aff alt dette / men trøstede den-
nem. Oc effter Jacobs død / haffuer
ieg elskt dennem end ydermere. Oc
huis de vilde haffue giort / giorde ieg
offuerflødeligen / at de sig selff der paa
haffue forundret. Jeg lod dennem icke
bedrøffue / end i det allerringeste. Oc
alt huis ieg haffde i mine Være / gaff
ieg dennem. Deris Børn vaare mi-
ne Børn / oc mine Børn / som de haff-
de veret deris Tienere. Deris Siæl
vaar

vaar min Siæl / oc deris Sorg vaar
min Sorg / oc all deris Siugdom
vaar min Siugdom / Min Jord vaar
deris Jord / mit Raad deris Raad.
Ja / ieg icke ophøyede mig selff i Hoff-
modighed / for min Verdslige Æris
skyld. Men ieg vaar iblant dennem / Luc: 22.
som en aff de ringiste. Derfaare / mi-
ne Børn / der som oc saa i / ville vandre
i HErrens Bud / da skal HErren her
ophøye eder / oc euindeligen velsigne
eder i alle gode. Oc der som nogen vil Matth: 3.
giøre eder ont / da beder i vdi all Sact-
modighed for hannem. Saa skulle i /
ved HErren / bliffue forløste fra alt
ont. Giffuer act paa / J seer / at ieg
formedelst Langmodighed / haffuer
faaet min Herris Daatter til Hu- Gen: 41.
stru / oc hundrede Pund Guld / bleff
mig hiemgiffuet met hende. Thi Gud
giorde det / at hun skulde tiene mig / Oc
hand gaff mig saadan Deylighed / at

ieg vaar ſom it Blomſter offuer all Iſ-
raels ſkønhed/ Oc hand haffuer indtil
min Alderdom beuaret mig/ved Styr-
cke oc Deilighed. Thi ieg vaar i alle
ting Jacob lig. Hører ocſaa mine
Børn / huad for en Drøm ieg ſeet
haffuer. Tolff Hiorte ginge i Græs/
de ni bleffue fraſkilde/oc atſpridde paa
Jorden. De tre ſaa ieg ocſaa. Thi aff
Juda bleff fød en Jomfru/ hun haffde
* Merck en huid Kiortel paa. Aff hende frem-
1. Pet: 1. gick it vbeſmittet Lam / Oc aff dets
venſtre Side/ lige ſom en Løffue. Oc
alle Diur haffue giort it anſtød imod
Apoc: 5. det/ oc Lammet offueruant dennem/oc
12. forderffuede dennem / til ſaa lenge de
bleffue borttraadde. Oc vdi det Lam
fryde ſig Englene/ Menniſke/oc gant-
ſke Jorderige. Diſſe Ting ſkulle i ſin
tid ſkee / vdi de ſidſte dage. Derfaare
mine Børn/ beuarer HErrens Bud/
oc ærer

oc ærer Judam oc Leui. Thi aff den=
nem skal Guds Lam oprinde eder/som
saliggiør alle Hedninge/ oc Jsrael met
sin Naade. Hans Rige er it euigt Ri=
ge/ som icke skal forgaa. Men mit Ri=
ge skal vdi eder vere at ende/ligeruis
som en Eblehytte. Thi effter denne
Are/skal mand icke mere vide der aff
at sige. Jeg haffuer oc forstaaet/at de
Egyptiske skulle plage eder effter min
død. Men Gud skal vere eders heffn/
oc skal indføre eder/i eders Fædris for=
iættelser. Men bærer mine Been met
eder. Thi der som i føre mine Been
met eder/da skal HErren vere met
eder i Liuset met eder imod de Egyp=
tiske. Fører eders Moder Zelpham oc=
saa met eder/ oc legger hende hart hos
Balla/ allernæst hos Rachel/ ved
Rendebanen.

Disse Ord sagde hand/ oc stracte sine Føder vd/ soff saa den Verdslige Søffn. Oc gantske Israel oc gantske Egypten begræd hannem met stort Klagemaal. Thi hand haffde hafft metynck/ ocsaa met de Egyptiske/ lige som met sine egne Lemmer/ oc giorde gaat altid/ oc vaar dennem bistandig met Raad/ oc met alt gaat.

Ende paa Josephs Testamente.

BENIAMINS Testamente / Om it rent oc kyskt Hiertelag/ som intet ont vil eller begierer.

Vdscrifft aff BenJamins ord/ som hand sine Børn bød oc befol/ der hand haffde leffuet hundrede oc tiue Aar. Hand kyste dennem/ oc sagde:

LIge som Isaac bleff Abraham fød / der hand vaar hundrede oc tiue Aar: Saa bleff oc ieg Gen.35.
Jacob. Men fordi / at Rachel døde / der hun fødde mig / haffde ieg ingen Melck / men dide Ballam hendis Tienerinde. Thi Rachel vaar / effter hun haffde fød Joseph / i tolff Aar wfructsommelig. Der effter vndfick hun / oc fødde mig. Thi min Fader haffde Rachel saare kier / oc bad / at hand maatte see tuende Sønner aff hende. Derfaare bleff ieg kallet / en Dagsens løn / eller en Sorgis Søn (det er BenJamin) at min Moder bleff død i Fødzelen. Men der ieg kom i Egypti Land / oc min Broder Joseph fick mig at kiende / sagde hand til mig:
Huad sagde de til min Fader / den tid Gen: 37.
de haffde saalt mig? Oc ieg sagde til hannem: De bestenckte din Kiortel

met Blod / sende den til hannem / oc
sagde: Acter du om det er din Søns
Kiortel/ Oc min Broder sagde: Ja/
der de Jsmaeliter anammede mig/
drog en aff dennem mig aff min Kior-
tel / oc gaff mig it andet Klædebon.
Hand slog mig met en Supbe/ oc bad
mig løbe fast. Men der hand hengick
mit Klædebon at Skiule / møtte han-
nem en Løffue oc tog hannem aff dage.
Da bleffue hans Methielpere forfære-
de / oc saalde mig deris Staalbrødre.
Derfaare i mine Børn/elsker den Her-
re/ Himmelens Gud / oc beuarer hans
Eccles. 12. Bud. Efftersølger Joseph den hellige
Mand/ ot lader eders Hiertelag vere i
det gode / saa som i paa mig seet haff-
ue. Huem som haffuer it gaat Hierte-
lag/ hand seer alting ret an/ hand fryc-
ter Gud/ oc elsker sin Næste. Oc der
som skønt saa skee skulde/ at Belials
Aand skulde prøffue paa/ met all Ar-
righed/

righed/ at drage til fortuilelse / saa skal dog Arrighed / som eder kunde føre i Foruildelse/ icke kunde faa vold offuer eder / som hun ey heller giorde offuer Joseph min Broder. Huor mange Mennisker haffue villet omkomme hannem / oc Gud haffuer dog besker= met hannem. Thi huem HErren fryc= ter/ oc elsker sin Næste / hand kand icke bliffue beskad aff Belials vildfarendis Aand. Hand er skiult met HErrens fryct/ oc kand icke vndertryckis aff no= get / enten Menniskers eller Diurs hinderhold. Thi hans Hielp er aff HErrens kierlighed / som hand haff= uer til sin Næste. Oc der Joseph bad vor Fader/ at hand vilde bede for hans Brødre / at HERREN icke vilde til= regne dennem/ det skadelige de haff= de tenckt imod hannem : Da raabte Jacob høyt / oc sagde: O min Søn

 Joseph/

Joseph / Du haffuer offueruundet din
Faders Jacobs Barmhiertigheds
Lemmer. Oc hand vndfangede han-
Johan: 1. nem / oc kyste hannem i tho Timer /
oc sagde: Himmelens Prophecie / om
Guds Lam / oc Verdsens Frelsere /
bliffue fuldkommen vdi dig. Fordi
den vbesmittede skal offuerantuordis
2. Cor: 5. for Skalcke. Oc den som er vden
Esa: 53. Synd / skal dø for de Vgudelige / vdi
Testamentens Blod / Hedninge oc
Israel til Salighed. Oc hand skal
vdtømme Belial / oc de hannem tiene.
Seer i Børn / til den fromme Mands
endeligt / oc effterfølger vdi it gaat
Hiertelag hans Barmhiertighed /
Paa det at i ocsaa kunde bliffue iførde
met ærens Kroner. En from Mand
haffuer intet mørckt Øye. Hand for-
barmer sig offuer alle / Ja / det de end
skønt vaare Syndere / oc haffde hafft
onde Raad oc Anslag i mod hannem.

Thi

Thi huem som giør det gode/hand beskermis aff det gode/ oc offueruinder det onde. Men de Retfærdige elsker hand som sin egen Siæl. Bliffuer nogen æret / da affuindis hand icke der ved / Bliffuer nogen rig / fortryder hannem det icke. Er nogen sterck / da roser hand hannem / Loffuer nogen en / som kysk er / da troer hand det / oc loffuer hannem met. Huem som haffuer Guds fryct / den beskermer hand. Thi hand arbeider / oc giør it met den som Gud elsker. Men den som foracter den Allerhøyeste / den formaner hand / at hand skal rette oc bedre sig. Oc huem som haffuer den gode Aands naade / den elsker hand næst sin egen Siæl. Hand forbarmer sig offuer den Fattige / oc haffuer metynck offuer den Siuge / Men Gud loffuer hand / oc ærer hannem. Mine Børn / der som i haffue it gaat Hiertelag / da

 skulle

It fromt Hiertelag oc god Omgengelse forbedrer mange.

skulle de onde Mennisker giøre frid met eder. Oc de wskickelige skulle skamme sig for eder / oc affuende sig. De Gierige skulle da icke alene vige bort fra deris anfectning/ Men huad dennem offuerløber / skulle de giffue de

1. Pet: 3.
Iacob: 4.

Bedrøffuede. Naar i nu giøre det gode/ da skulle de wrene Aander vige fra eder. Oc de onde Diur skulle frycte for eder / oc fly. Thi huer som er i Hiertelaget Kierlighed til gode Gierninger / der flyr Mørckhederne fra hannem. Huem som sendis oc lader ilde met en hellig Mand / hand angrer det. Thi den Hellige forbarmer sig offuer den hannem skender / oc tier. Oc der som nogen bedrøffuer en retfærdig Siæl / oc den Retfærdige da beder/da bliffuer hand noget lidet ydmyget / Paa det hand siden fremdelis kand siunis diss klarere. Lige saa er oc

min Broder Joseph vederfaret. En from Mands raad/ er icke i Belials vildfarelsis Aands Haand. Thi Fredsens Engel ledsager hans Siæl/ oc i Anfectninger anseer hand icke de forderffuelige Ting. Hand samler oc ey Rigdom i Vellystens begiering. Hand haffuer icke Behagelighed vdi Vellyst/ bedrøffuer oc icke sin Næste. Hand offuerfylder sig icke met Mad/ oc forseer sig icke met Oynenis hoffærdighed. Thi HERREN er hans del. For it gaat Raads skyld/ er hand icke stor ære begierendis/ bekymrer sig ey heller/ at Hedningene vanære hannem. Ja/ hand veed icke at sige aff noget Bedrag/ Løgn/ Trætte eller Ildelad. Thi HERREN haffuer Bolig vdi hannem/ oc opliuser hans Siæl/ oc altid glæder hand sig for alle andre. It fromt

It gaat Raad er aff Gud alene, Iacob: 1.

Hiertelag haffuer icke tho Tunger/til at velsigne oc formaledide / til at skelde oc til at ære/ til at bedrøffue/ oc til at glæde/til Ro oc til Vstyr/til Smiger oc til Sandhed / til Armod oc til Rigdom. Men hand haffuer en eniste/ kysk oc reen Skickelighed / mod alle. Hand haffuer huercken dubbelt Siun eller dubbelt Hørelse. Thi hand veed vel/ at vdi alt hues hand giør/ taler eller seer / da hiemsøger HErren hans Siæl / oc renser hans Hiertelag / at hand icke bliffuer straffet aff Gud oc Menniskẽ. Men dubbelt er all Belials Aands gierning / oc hun haffuer ingen Enfaaldighed. Derfaare/ mine Børn / flyer Belials Ondskab. Thi hand giffuer Glæde den hannem er lydig. Men Suerdet er de siu onde Tings Moder. Først fatter Sindet/ formedelst Belial/ det første Onde/ som er Had. Det andet er Forderff-

uelse. Det tredie er Bedrøffuelse. Det fierde Fengsel. Det femte Uselhed. Det siette Tuilraadighed / oc det siuende Forødelse. Derfaare bliffuer oc Cain met siuhaande Plager igiennemtagen aff Gud. Thi HErren paaførde hannem Plager / vdi siu Aar der effter / J thu hundrede Aar haffde hand at lide / oc vdi det halffemtesindstiuende Aar / ødis hand i Vandfloden / for den retfærdige Abels / hans Broders skyld. Vdi siu hundrede Aar bliffuer Cain dømt / men Lamech i halffiersindstiue gange siu. Thi de som ere Cain lige / met affuend i Broderligt Had / skulle haffue Heffn i lige Pine / vdi Euighed. Derfaare / i mine Børn / skyr Ondskab / Affuend oc Broderligt Had / oc holder eder til Fromhed oc Kierlighed. Huem som haffuer it reent Hierte i Kierlighed / hand anseer icke Quinden

Gen: 7.

Affuinds oc Hads Straff.

It reent Hierte i Kierlighed bruger sig vel oc ret i alle ting.

den til Wkyskhed. Thi hand haffuer ingen Besmittelse i Hiertet/HErrens Aand huiler i hannem. Ligeruis som Solen icke bliffuer wren/det hun skønt anrører en Dynneputs eller Møding. Men heller tørcker det/oc bortdriffuer Stancken: Saa oc det rene Hiertelag i Jordsens wrenlighed/besmittis icke/men heller opbygger. Ocsaa forstaar ieg/aff den retfærdige Enochs ord/at eders Gierninger i fremtiden ocsaa skulle bliffue onde/Thi i skulle bliffue wkyske met Sodomitiske Wkyskhed/oc forderffuis paa en føye ting nær/oc skulle faaretage eder wordentlige Beuegelser met Quindfolck. Oc Guds Rige skal icke vere vdi eder. Thi hand skal hasteligen tage det fra eder. Dog skal Guds Tempel vere i vor del/Oc hand skal vere ærerig i eder. Thi HErren selff skal anamme Riget. Oc de Tolff Slecter skulle der for-

BenJamins PropHecie om sine Børns tilkommendis ondskab.

* Om Christo den rette Saliggiørere/en klar Prophecie.

forsamlis/ saa oc alle Hedninger / til saa lenge / at den Allerhøyeste vdsender sin Salighed / i den Enbaarnis besøgelse. Oc hand skal indgaa i den første Tempel. Oc Herren skal der lide Vretfærdighed/ oc bliffue forsmaaet/ oc bliffue ophøyet paa it Træ oc Tempelets Forhenge skal sønderriffuis/ Oc HErrens Aand skal nedstige offuer Folckene/ ligeruis som en Ild som vdøsis. Ja/ hand skal opstige aff Helffuede/ oc opfare aff Jorden til Himmelen. Ja/ ieg forstaar vel/ huor ydmyg hand skal vere paa Jorden / oc huor æreful hand skal vere i Himmelen. Der Joseph vaar i Egyptē/ begierede ieg at see hans Skabning / oc hans Ansictis skick / oc ved min Faders Jacobs Bøn/ fick ieg haunem ved Dagslius / oc vaagen at see/ i alle maade/ som hand vaar skicket. Vider mine Børn/ at nu dør ieg. Giør fordi Sandhed oc Retfærdighed / huer mod sin Næste/ Dom oc Troens

Om Christi pine/ Død/ oc Opstandelse / oc om den hellig Aands vdsending.

Matth: 27.
Actor: 1.
Luc: 24.

vdretning/ Oc beuarer Herrens Lou/ oc hans Bud. Det lærer ieg eder for all Arff/ Giffuer i ocsaa eders Børn

Genes: 18. det samme/ til en euig Eyedom. Saa giorde oc Abraham / Jsaac oc Jacob/ oc gaffue oss disse Ting til Arff / oc sagde: Beuarer Guds Bud / til saa lenge Gud obenbarer sin Salighed

Om Opstandelsen/ oc om de Ondis oc Godis beløning/ en Prophecie.

for alle Folck. Da skulle i see Sem/ Noe/ Abraham/ Jsaac oc Jacob/ opstande ved den høyre Haand/ i Fryd oc Glæde. Samme tid skulle oc wi opstaa/ huer i sin Spir/ oc tilbede Himlenis Konning/ som paa Jorden vdi Menniskelig skickis Ydmyghed / sig obenbarede. Oc saa mange som hannem haffue troet paa Jorden / skulle

Philip: 2. fryde sig met hannem/ Oc de samme skulle alle opstaa til Herlighed / De andre til Forsmædelse. Oc først skal HErren dømme Jsrael/ for den Wretfærdigheds skyld/ som er imod hannem/

Iohan. 5.

nem/ at de icke haffue troet paa Gud/ som kom i Kiødet en Gienløsere. Siden skal hand dømme alle Folck/ saa mange som hannem icke troet haffue/ der hand lod sig see paa Jorden. Saa skal hand straffe Jsrael/ vdi de Vdualde aff Hedningene/ ligeruis som hand straffede Esau vdi de Madianiter/ der de forførde hans Brødre ved Wkyskhed oc Affguderi/ Oc de saa affuigede fra Gud/ at de icke ere deris Metarffuinge/ som fryctе Gud. Men der som i vandre vdi Helliggiørelse/ effter HErrens Ansict/ da skulle i igien/ vdi Forhaabning/ haffue Bolig i mig/ Oc gantske Jsrael skal forsamle sig til Herren. Oc da skal ieg icke mere kaldis en riffuendis Vlff/ for eders Røffueris skyld/ Men en Guds Arbeydere/ oc dennem som giøre gaat/ en Bespisere. Oc i de sidste Tider/ skal en opueckis aff min Sæd/ en HErrens elskere/

Hedninge/ som hand der til vdueller.

Gen: 49.

Paulus.

som skal høre hans Røst paa Jorden/
Oc formedelst it nyt Kundskab skal
hand opliuse alle Folck / it Tanckernis
Actor: 9. Lius/ at Jsrael skal opstige til Salig-
hed. Oc som en Vlff skal hand riff-
ue fra dennem / oc giffue det Hednin-
gernis forsamling. Oc hand skal bliff-
ue / til Verden bliffuer fuldent / vdi
Hedningernis forsamling. Oc iblant
deris Førster / som en sød oc lifflig
Klanck/i allis Mund. Hans Tale oc
hans Gierninger / skulle indscriffuis
i de hellige deris Bøger. Oc hand skal
bliffue en Guds vdualt til euig tid.
Oc om hannem haffuer min Fader
Jacob/ vnderuist mig/ oc sagde: Den
skal opfylde / huad i din Slect bliffuer
formindsket.

Oc der hand disse Tale fuldkom-
met haffde/ sagde hand: Mine Børn/
Jeg befaler eder/bærer mine Been aff
Egypten igien / oc begraffuer mig i
Hebron/

Hebron/ hos mine Fædre. Oc Ben-
Jamin døde/hundrede fem oc tiue Aar
gammel/ vdi en god Alder. Oc de lag-
de hannem vdi en Kiste / Oc vdi it oc Esa: 49.
halffemsinds tiuende Aar / før end Rom: 11.
Israels Børn vddroge / vdførde de oc
deris Brødre / deris Fædris Been/
hemmeligen aff Egypten / til den
Landart som kaldis Canaan / oc be-
groffue hannem til Hebron / hos sine
Fædris Føder. Oc de komme aff Ca-
naans Land igien/ oc haffde deris Bo-
lig i Egypten / indtil den dag / paa
huilcken de igien vddroge
aff Egypten.

Ende paa Ben Jamins Testamente.

Efterfølger Assenaths Historie/ som funden er vdi gamle Bøger oc Scriffter / som skiulte oc vnderstungne veret haffue. Nu fordansket aff Tydsken/ oc i dagen vdgangen. Huor vdi mand maa see stor Hemmelighed. Gantske trøstelig oc lifflig at læse.

ASSENATHS.

Historia/

Huorledis Joseph bleff saalt/ oc igien forløst aff Fengsel. Om hans Giifftermaal oc Endeligt. En lifflig Historia / fuld aff Christi oc hans Bruds hemmelighed.

Oseph bleff fød / i sin Faders halffemtesindstiuende Aar / i sin Oldefaders første Aar til thu hundrede / oc i Verdens alders Aar/thu tusind oc halffemsinds
Gen: 37. tiuende. Denne Joseph / der hand vaar sexten Aar gammel/ oc vaactede Hiorden / falt hand i sine Brøders Affuind oc Had/for deris Faders synderlige Kierligheds /oc sine Drømmis fortællelsis skyld / som hand sine Brødre haffde obenbaret. Huilcke/

der

der hand bleff sent/ oc kom til dennem/ droge hannem aff sin lange Kiortel/ oc lagde hannem i en gammel Guld-brønd. Oc siden effter Judæ raad/ toge de hannem der vdaff igien / oc saalde de Ismaeliter hañem. Der eff-ter/førde de it stort Klagemaal ind for deris Fader/oc lode som hand vaar aff-liffuet. Midler tid affllede Judas/vdi wærlig Beblandelse/ ved Thamar sin Sønnequen/ Phares oc Zaram. Oc der hun bleff beklaget/oc røbt/ lignede hand hende ved sig selff / oc vndskylde-de hende / for den skyld / at hand icke haffde giffuet Sela hende / Oc fordi/ at hand haffde befalet hende / saa vng at bliffue i Enckestat. Men de Me-dianiter / som oc kaldis Ismaeliter/ saalde Potiphar i Egypten / Joseph/ som vaar øffuerst Høffuitzmand off-uer Pharaonis Ridderskab. Somme andre sige/at Potiphar vaar øffuerste

Gen: 38.

Det er/ hand be-kiende sig at haffue større skyld end hun.

Første oc Høffding offuer Kockene/ Det er oc icke vildfaret fra Sandhed. Thi hos mange Folck/ er Førstens Credentzer i større ære oc anseelse/ end Hoffmesteren. Hannem kalder Josephus Potiphar / Hand haffde Hu-
Gen: 39. stru oc Børn/hues Daatter Joseph oc tog til Hustru. Hand vaar icke aff Kongens Kammer Tienere. Thi de bleffue saare vnge] vdskaarne. Men de Hebreer sige/ at hand kiøbte Joseph (fordi hand vaar saa saare deilig) Der hand fick hannem at see / oc i saa maade befride hannem / at Herren bleff vmectig/oc omgicks met Quindfolck/ lige som den der vdskaaren kunde vere. Saa tilige de Egyptier saae/ at hand vaar vformuendis/ oc ingen Fruct kunde giøre/ giorde de hannem/ som de haffde før seet / til Bisp i Heliopolis. Oc saaledis bleff hand i Prestedømmet meget hederligere / end hand

hand haffde veret i Førstedømmet. Men Joseph/ effter hand bleff ført i Egypten/ oc kiøbt aff Potiphar/ bleff hand høyt anseet hos hannem. Men fordi hand elskte Kyskhed oc Troen/ bleff hand effter alt dette anklaget oc fangen. Hand vdtyde Drømme/ oc Vdtydningen bleff met Sandhed beuaret oc stadfestet. Der met bleff hand effter Pharaonis befalning vdtagen/ oc ført oc skicket for Kongens person/ hans Drømme at vdlegge.

Huorledis Joseph bleff ophøyet/ oc kom til velde.

JOSEPH vaar tredive Aar gammel/ der hand bleff indført for Pharao. Oc der hand hannem Gen: 41.
sin Drøm vdlagde/ bleff hand op-

høyet/oc forordineret oc saa til en Før-
ste offuer gantske Egypten. Vdi Ja-
cobs første oc tiuende Aar til hundrede
(som her effter skal giffuis tilkiende)
der Oldefaderen vaar thu hundrede
thu oc tredine Aar gammel / i Verd-
sens Aar thu tusinde oc trediuende/
gaff Pharao hannem/ Assenath/Po-
tiphars Daatter / som vaar en Jom-
fru / til Hustru. Ved huilcken hand
afflede tuende Sønner / Manasse oc
Ephraim. Midler tid bygde Apis/
de Arguiners Konning / Memphim
den Stad / vdi Egypten. Vdi det
første aff de siu fructsommelige Aar/
vdsende Pharao / Joseph / Korn at
samle oc oplegge. Oc hand kom i He-
liopolis Grentze/ huor Potiphar vaar
en Landførste / oc en Første offuer al-
le Førster/ oc Pharaonis Raad.

Hand haffde en Daatter/ som hed
Assenath / hun vaar skøn offuer alle
Jom-

Jomfruer i samme Land / i alting lig de Hebraiske Døtter/ Men hun vaar stolt oc hoffærdig / oc foractede alle mand. Ja / aldrig nogen mand haffde seet hende. Thi hos Potiphars Hus/ vaar it Taarn / høyt oc stort. Der paa vaar it Pallatz / met tolff Mag. Det første vaar stort oc prydeligt/Steenlagd met Malmersteen/ Veggene vaare met Ædlestene besætte/oc Pillerne vaare aff Guld. Der inde vaare de Egyptier deris Guder aff Sølff oc Guld giorde/ huilcke Assenath dyrckede / oc offrede dagligen til dennem. Vdi det andet Mag / vaar Assenaths Smycke / Guld / Sølff/ ædle Stene oc Tageter eller Drætter. Vdi det tredie vaar allehaande aff Landsens gode Ting. Der haffde Assenath sit Bedehus. Vdi de andre Mag/vaare offuermaade skøne Jomfruer/ som tiente Assenath / met huil-

cke nogen Mand eller Dreng / aldrig haffde talet. Vdi Assenaths Mag/ vaar try Vinduer. Det første vaar saare stort vd i Øster / Det andet i Sønder/Det tredie i Nør. Der vaar en gyldene Seng/ tilflyet met Fløyel oc Guld / omhengt met vdsprengede Klæder/oc vden til met Jarint / Purpur oc Bliant besmycket. Der vdi soff Assenath allene / oc aldrig haffde nogen Mand sæt sig der paa. Oc om samme Hus vaar en stor Forgaard/ omgiffuen met en stor Mur / aff firekant huggen Steen. Vdi samme Forgaard vaare fire Jern Porte / som bleffue beuaagede aff atten Mand vdi Harnisk. Oc vdi den høyre Side aff samme Forgaard vaar en Kilde/ aff leffuendis oc seindis Vand. Oc neden for Kilden vaar en liden Parck/ som fattede Vandet / som løb aff Kilden/ oc vandede alle Træ/ som vaare

elskte/

elſkte/ oc baare Fruct i Forgaarden. Oc Aſſenath vaar ſtor ſom Sara/ deylig ſom Rebecca/ oc yndelig ſom Rachel.

Huorledis Joſeph ſtraffede Aſſenath for ſin Affguds tieniſte.

DA ſende Joſeph it Bud til Potiphar/ giffuendis hannem tilkiende/ at hand vilde gieſte hannem. Potiphar bleff der ved glad/ oc ſagde til ſin Daatter: Joſeph den Guds Stercke/ kommer til oſſ/ oc ieg vil giffue hannem dig til Huſtru. Der ved bleff hun ilde til frids/ oc ſagde/ at hun icke vilde vere giffuen nogen Fange/ Men en Kongis Søn vilde hun haffue. Oc den ſtund de ſaa talede/ kom en/ oc ſagde/ at Joſeph vaar forhaanden. Aſſenath flyde hen op i ſit Kammer. Men Joſeph kom/ ſiddendis i Pharaonis

Josephs tilkomſt til Aſſenath.

Vogn/

Vogn/ Hand vaar aff idel Guld/ oc ginge fire Heste for hannem / huide som Sne/ oc deris Tømmer vaare offuer oc offuer forgylte. Men Joseph vaar iført i en Snehuid Kiortel/ oc i en Fløyels Mantel / veffuet met Guld/ Oc haffde en Krone aff Guld paa sit Hoffuet / oc i Krantzen aff Kronen/ vaare tolff ædle Stene / oc offuer dennem stode tolff Stierner/ oc i hans Haand it Kongeligt Riss/ der til oc en Oliequist met Fruct paa. Potiphar oc hans Hustru ginge imod hannem / oc tilbade hannem / Joseph gick ind i Forgaarden/ saa bleffue Portene til Forgaarden / tillucte. Assenath saa Joseph/ oc hun bleff bedrøffuet/ for de Ords skyld / som hun haffde talet om hannem / oc sagde: See/ Solen aff Himmelen / er i sin Vogn kommen til oss. Jeg viste icke/ at Joseph vaar Guds Søn. Thi

huad for en aff alle Mennisker/skulde kunde haffue fød saadan en Deylighed ? Eller huilcken Quindis Liff kunde bære saadant it Lius ? Men Joseph gick ind i Potiphars Hus / oc de tode hans Føder. Oc Joseph sagde: Huad er det for en Quinde/ som vaar i Vinduet / offuen paa Pallatzet ? Lader hende gaa aff dette Hus. Thi hand befryctede sig / at hun oc skulde giøre hannem wro/som alle andre / som stedse sende deris Bud / met allehaande Gaffuer oc Forœring til hannem. Huilcke hand dog haadeligen forskød / met wuilie oc met vrede. Potiphar sagde: Herre / det er min Daatter / en Jomfru / som hader alle Mend / oc aldrig haffuer seet nogen Mand / vden mig/ oc dig i denne dag. Men vilt du / da skal hun komme / oc grysse dig. Da tenckte Joseph / efferdi hun hader alle Mend / da lader

hun vel ocsaa mig vere met frid / Oc sagde til hendis Fader: Er eders Daatter saadan en Jomfru / da haffuer ieg hende kier / som min Hustru. Oc Moderen løb strax hen op / at hente hende ned. Oc hun skickede hende for Josephs Ansict / Oc hendis Fader sagde til hende: Grysse din Broder / som hader alle fremmede Quinder / saa som du alle Mend. Da sagde Assenath: Jeg gryss er dig / du velsignede aff den Allerhøyeste Gud. Oc Joseph sagde: Signe dig Gud / som leffuendegiør alting. Oc Potiphar sagde til sin Daatter / at hun skulde kysse Joseph. Men der hun saa giøre vilde / vdstrackte Joseph sin Haand / rørde paa hendis Bryst / oc sagde: Det er icke tilbørligt / at en Mand / som ærer den leffuendis Gud / oc æder Liffsens Brød / oc dricker Vforgengeligheds Drick / skal kysse en Frem-

Joseph forsiger Assenath en Kyss.

met met sin Mund / som kysser de hø-
reløse oc stumme Affguder / oc æder
Affgude Brød / oc dricker aff deris
Begere / Mørckhedsens Affgude
Drick / oc smør sig met whellig Olie.

Om Assenaths Penitentze.

DER Assenath nu hørde Josephs
ord / vaar hun høyligen bedrøff-
uet / oc græd saare. Oc Joseph for-
barmede sig offuer hende / lagde sin
Haand paa hendis Hoffuet / oc vel-
signede hende. Oc Assenath glædde
sig ved hans Velsignelse. Hun lagde
sig paa sin Seng / oc bleff siug aff
Fryd oc Glæde. Oc hun giorde Peni-
tentze / for sine Affguder / som hun dyr-
cket haffde / Oc hun affsagde oc off-
uergaff dennem. Men Joseph aad oc
drack. Oc der hand vilde reise / begiere-
de Potiphar / end da en dag hannem at
beholde.

beholde. Men det maatte hannem icke vederfaris. Thi Joseph drog bort / dog loffuede hand at komme igien om otte dage. Men Assenath tog en sort Kiortel paa/som vaar hendis Sørge Klædning/ der hendis yngste Broder døde / tillucte Dørren offuer sig / oc græd / oc kaste alle Affguder vd at Vinduet / som vaar Sønder vd / Alle Kongelige Retter kaste hun for Hunde / oc strødde Aske paa sit Hoffuet / lagde sig ned paa Jorden / oc græd bitterligen siu dage effter hinanden.

En Form oc fatsoen aff Penitentze.

Om Engelens Trøst.

PAa den ottende dag/Aarle i Mørcket/ ved Hønsegal / saa Assenath vdaff Vinduet/som vaar Øster paa/ Der maatte hun see Morgenstiernen/ hos hende lod Himmelen sig op/ Oc it mectigt stort Skin lod sig til-

Effter Penitentze kommer trøst.

siune. Det saa Assenath/ oc falt paa sit Ansict ned i Asken. Oc see / en Mand kom ned aff Himmelen/ oc stod offuer Assenaths Hoffuet / oc kallede hende ved sit Naffn. Men hun / aff forfærdelse/ suarede hañem intet/ hand kallede anden gang/ Assenath Assenath. Hun suarede: See Herre / her er ieg/ sig mig/ huem est du. Oc hand sagde: Jeg er Guds Husis Første / oc HErrens Herskaris Første/ stat op/ paa dine Føder at staa / at ieg kand tale met dig. Assenath opløffte sit Hoffuet/ Oc see/ Manden vaar Joseph lig i alting/ met Kiortel Krone oc Kongelig Spir/ Men hans Ansict vaar som it Liunet/ hans Øyen som Solens gister/ oc hans Haar som Ild oc Lius. Det saa Assenath / oc bleff beslagen met redzel/ oc falt ned paa sit Ansict igien. Men Engelen trøstede hende/ rettede hende op/ oc sagde. Tag bort det sorte Klæ-

Guds Engel kommer til Assenath / lærer oc trøster hende.

debon/ som du est iført/ oc det Sørge-
Belte/ oc Secken aff dine Lender / oc
to Støffuen aff dit Hoffuct/ oc to dit
Ansict oc Hender met det leffuendis
Vand / oc pryde dig met dit Smycke/
saa vil ieg tale met dig. Oc hun smycke-
de sig hasteligen / oc kom igien til En-
gelen / oc Engelen sagde til hende:
Blotte dit Hoffuet / tagendis bort dit
Natteklæde / Thi du est en Jomfru.
Ver sterck oc glad du Jomfru Asse-
nath. Thi dit Naffn/ er i de leffuen-
de deris Bog indscreffuet / oc skal icke
vdslættis i Euighed. Oc den dag i dag
er/ est du fornyet / oc leffuendis giort/
oc skalt æde Benedidelsens Brød / oc
dricke Wforgengelighedsens Drick/
oc skalt bliffue salffuet / met den hellige
Olie.

See/ Jeg haffuer i dag giffuet Jo-
seph dig til Brud / Oc dit Naffn skal
icke kaldis Assenath/ men megen Til-
flucht.

flutt. Thi din Penitentze/haffuer bedet den Allerhøyeste for dig. Hun er den Allerhøyestis Daatter / en gladsko/ altid leendis/ oc tuctig Jomfru.

Penitentze for hwerffue Guds ynd ist oc Naade.

Men der Assenath tilspurde Engelen/ om hans Naffn/ suarede hand: Mit Naffn / er met Guds Finger screffuet i den Allerhøyestis Bog. Oc alt det i den Bog er screffuet/ kand icke vdsigis. Det er oc intet dødeligt Menniske nytteligt/ samme ting at høre eller see.

Om Assenaths oc Engelens Maaltid / oc Honnigkage.

ASsenath holt ved hans Kiortelsko/ oc sagde: Haffuer ieg fundet Naade i dine Øyen / da sid en liden stund paa denne Seng / som aldrig sad

Mand paa / saa vil ieg brede Bordet for dig. Oc Engelen sagde: Bær snart hid. Oc hun sætte Brød/ oc sød Vin/ tørre Vrter / oc it nyt Bord for hannem. Oc Engelen sagde: Hent mig oc en Honnig Kage. Men der hun stod sorrigfuld (fordi hun ingen Honnig Kage haffde) sagde Engelen til hende: Gack i dit Spisekammer/ saa skalt du finde en Honnigkage paa din Disk. Oc hun fant en Kage huid som Sne/ aff aller reniste Honnig / oc hendis Smag vaar saare lifflig.

Assenath sagde/ Herre ieg haffde ingen Honigkage / men met din hellige Mund sagde du det / saa er det skeet. Derfaare er oc hendis smag som din Munds Aande. Oc Engelen lo hemmeligen / ved Assenaths høye forstand / vdstrackte sin Hand oc rørde ved Assenaths Hoffuet oc sagde: Salig est du. Thi du haffuer forlad Affguderne

guderne / oc troet paa den leffuende Gud. Oc alle de som komme til den HErre Gud met Penitentze/ de skulle æde aff disse Honnigkager/som Guds Paradises Bier / giort haffue / aff de Rosen i Paradis. Aff dennem æde alle Guds Engle. Oc huilcke som æde aff dennem / de skulle icke dø i Euighed. Hand vdstrackte sin Haand/ oc brød it stycke aff Kagen / det aad hand selff/ Det andet gaff hand Assenath i Munden / oc sagde: See / du haffuer æt Liffsens Brød/ oc est salffuet met hellig Olie. Oc fra denne dag skalt du bliffue aldelis fornyet oc helbredegiort. Du skalt vere som en Hoffuetstad / alle dennem som fly til den Almectige Guds Naffn/som er Euighedsens Konning. Oc der hand rørde ved Kagen / som hand haffde sønderbrut/ bleff hun hel/ som hun vaar før. Anden gang rackte hand oc sin Haand

Liffsens Brød er Englenis oc Guds Børns spise.

vd / oc rørde ved Kagen met enden aff sin Finger / Oc der som hans Finger vaar gangen frem / det bleff til Blod. Det saa Assenath / oc sagde: See til Kagen / Da komme der mange Bier vdaff Kagen / huide som Sne / oc deris Vinger vaare som Fløyel / met mange Farffuer. De gaffue sig alle omkring Assenath / oc virckede en Honnigkage i hendis Hender / Oc de aade der aff. Engelen sagde til Bierne: Flyer hen til eders sted / Oc de fløye hen Øster paa i Paradis. Tredie gang rørde Engelen ved Kagen met sin Haand / da opgick Ild aff Bordet / oc fortærede Kagen / giorde dog Bordet ingen skade / Oc den Brands lucl vaar sød offuer alle maade.

Om Velsignelsen offuer de siu Jomfruer,

ASsenath sagde til Engelen: Herre / Jeg haffuer siu Jomfruer. De ere met mig opfødde / oc alle ere wi fødde paa en Nat / Jeg vil kalde dennem hid / at du oc velsigner dennem / som du haffuer velsignet mig. Oc der de komme / velsignede hand dennem / oc sagde: Den Allerhøyeste Gud velsigne eder / at i bliffue som siu Pillere i Tilfluctens Stad. Oc Engelen bad Assenath tage Bordet bort. J allen de / forsuant Engelen for deris Øyen. Der Assenath nu stod i Vnder / kom Joseph gaaendis i Forgaarden. Da skyndede Assenath sig til hannem / gryssede hannem / oc sagde hannem alle de ord / som Engelen haffde hafft met hende. Om anden dagen bad Joseph Pharao / at hand vilde giffue hannem Assenath til Hustru. Oc Pharao gaff hannem hende / oc sætte en Guld Krone paa hans

 Hoffuet /

Joseph tager Assenath til Hustru.

Hoffuet/ oc giorde hannem Bryllup i siu samfelde Dage. Joseph føddis tuende Sønner før end Hungeren kom paa / oc kallede den ene Manasse/ det er/ en forglemmelse/ oc sagde/ Gud haffuer ladet mig forglemme all min Armod. Den anden Søn/ kallede hand Ephraim / det er / Fructsomelighed/ oc sagde: HErren haffuer ladet mig voxe / vdi det Land som ieg vaar arm vdi.

Om Israels Reise wdi Egypten.

DEr Joseph nu haffde/ i de siu Grødefulde Aar / opsamlet Kornet / oc Hunger nu offuerfalt / effter Drømmens vdleggelse / alt Jorderige / oplod Joseph Kisterne / oc saalde de Egyptier aff Grøden / saa giorde hand oc andre fremmede Land. Der offuer kiende hand sine Brødre / Men de kiende

kiende icke hannem. Hand kalde dennem hart til / oc kallede dennem Landsens Bespeidere. Men saa tilige de komme met BenJamin/oc deris Forœring / obenbarede hand sig for dennem met grœdende Taare/ oc beuiste sig mod dennem/ paa det allermildiste/ met Ansict/ saa oc met Ord oc Tale. Ja / end ocsaa met Forœring / oc befol at Jacob skulde komme til hannem.

Derfaare drog Jacob (vdi en Siun aff Gud tilstyrcket) i Egypten met sex oc trysinds tiue Siœle/ Saa at hand met dennem/ oc der til Joseph met sine tho Sønner /vaare lige halffiersinds tiue. Oc Jacob vaar hundrede oc tredive Aar gammel/ der Joseph førde hannem ind for Pharaonis Ansict / Oc hand hannem indgaff det Land Gosen/ at bo vdi. Vdi det andet / aff de dyre Aar / oc i den anden Maanet i Aaret / oc paa den anden oc

Jacob 113. Aar gammel/ kommer i Egypten/met 66. Siœle / aff hans Slect.

tiuende dag i samme Maanet / kom Israel i Egypten / met sin gantske Sleet / oc indgick i det Land Gosen / det at besidde.

Assenath saa Jacob / oc forundrede sig. Thi saa gammel som hand vaar / siuntis hand dog som it vngt Menniske / Hans Hoffuet vaar huit som Sne / Oc hans Skeg vaar huit / oc naade ned paa hans Bryst / Hans Oyen vaare klare oc skinnendis / Hans Skuldrer / Knæ / Skinnebeen / Oc hans Fødder vaare stercke / som paa nogen vng Helt.

Oc Jacob gaff dennem Velsignelsen / oc kyste dennem / Oc effter Morgen Maaltidet vaar giort / droge de (Joseph oc Assenath) hiem til deris Hus igien / oc Leui oc Simeon droge met dennem.

Om it Oprør.

DEr Pharaonis Søn / fick Asse-
nath at see / at hun spatzerede vdi
hans Faders Hus / bleff hand op-
tendt aff hendis Deylighed. Oc hand
haffde Ord / met Leui / Gad oc Si-
meon / at de skulde dræbe hannem / at
hand maatte faa hende til Hustru.
Saa vilde hand giffue dennem me-
get Guld oc Spiff. Men de actede
intet om hans Ord / oc lydde hannem
icke.

Dernæst / beløig Pharaonis
Søn / Josep / for sine Brødre / Dan
oc Gad / som vaare Jacobs Tiener-
indis Sønner / oc sagde / at hand
haffde hos Pharao hørt sige / at
hand effter Jacobs død / vilde øde
oc omkomme dennem / at de icke
skulde

Wskickelig Kierlighed Gør offuergiffuet oc wgudeligt Folck/ Oc stiffter Mord oc alt ont.

skulde arffue met hans Brødre. Fordi de vaare Tienerindens Børn/ oc haffde til met/ solt de Ismaeliter hañem/ oc tilbedring vaare endnu affuindsiuge imod hannem. Oc hand offuertalde dennem / at de skulde myrde Joseph/ Saa vilde hand oc (loffuede hand dennem) omkomme sin Fader Pharao/ som Joseph lyde som en Fader. Der hand dette ved Nattetide/ nu vilde vdrette / vilde Kong Pharaonis / hans Faders / Vectere / icke lade hannem ind til Pharao oc sagde: Din Fader haffde ont i sit Hoffuet / oc nu er hand falden i Søffn / oc huiler sig. Hand haffuer oc giffuet oss Befalning / forbiudendis oss / at wi ingen / icke end hans førstefødde Søn / skulle lade indkomme til hannem i hans Mag.

Da tog Pharaonis Søn it halfft hundret Mand i Harnisk/ oc gick met dennem paa den sted som hans Hin-

derhold

Hinderhold vaar / Huor oc de tuende Brødre Dan oc Gad / laae met meget Folck i Rustning. Thi der samme steds skulde Joseph oc Assenath reise forbi.

Der Assenath nu drog der forbi / met siu hundrede Mand / bleffue de alle slagne / paa en nær / som vndrende / oc kom til Simeon oc Leui. Men Assenath vndflyde vdi hendis Vogn / oc BenJamin met hende.

Der denne Gierning nu vaar begangen / toge Simeon oc Leui / alle som vaare hos dennem / oc vaare beuebnede oc Stridføre / iagede effter / oc offuerfulde dennem hasteligen / oc ihelsloge mange aff dennem. Men Dan oc Gad vndflyde / oc skiulte sig i noget tyckt Rør. Der forholde de sig / oc der met vndkomme.

Om Pharaonis død.

VDI det tolffte Aar aff Josephs Førstedømme / døde denne Pharao / vnder huilcken sig Joseph gifft haffde/ oc bleff sæt til en Første offuer Landet. Huilcken Pharao (som Nephrem siger) met it andet Naffn kalledis Commessor. Om hannem talis i Assenaths Historia/ som efftersølger.

Efftter at denne Strid oc Opkør skeet vaar/ om huilcket nyligen her offuen ført er/ vaar Assenath i sin Vogn / oc Ben Jamin met hende. Der hand nu saa / at Pharaonis Søn/ i denne Handel oc Strid/ sætte ind til dennem / oc trengde hart paa/ at hand vilde met vold tage Assenath: Da tog hand en Steen aff Becken/ oc slog hannem i hans Nacke/ paa den

venstre

venstre Side/at hand styrt ned aff sin Hest/oc laa for død.

Da saa BenJamin/ som vaar frimodig oc wforfærdet/at Simeon oc Leui komme an/ oc fore effter at affliffue deris Brødre. Men BenJamin formildede dennem/oc stillede deris Vrede. Oc de toge Pharaonis Søn/ som laa næsten død/op aff Jorden/ tode hans Saar/ oc forbunde hannem/ oc førde hannem til Pharao sin Fader/oc berette hannem den hele Handel/ huorledis met hans Søn vaar tilgaaet.

Pharao tackede dennem høyeligen/ at de haffde skonet/ oc icke slaget hannem ihiel met alle. Dog døde Pharaonis Søn aff sit Saar/paa den tredie dag der effter.

En føye tid der effter/ døde ocsaa Kong Pharao aff Hiertens sorg/som hand haffde for sin Søns død/

død / Oc da vaar hand ni oc halffem=
ſinds tiu Aar gammel. Oc hand be=
fol Ioſeph ſit Rige / oc efftcrlod han=
nem det. Huor vdi hand oc regierede
paa hans vnge Herris vegne / i otte
oc fyrretiue Aar. Oc denne tid forlø=
ben offuerantuorde hand den anden
Pharaonis Søn Kronen / Huilcken /
den tid Pharao døde / end da laa ved
ſin Moders Bryſt. Oc Ioſeph bleff
i Egypti land / neffnt oc kallet ſamme
vnge Herris Fader.

Men Ioſeph / ſom en Statthol=
dere / tiente ſin Herre gantſke fliteli=
gen / oc troligen / vaar oc meget vn=
derdannig oc lydig / giorde oc alle E=
gyptier / met ſit Kornſal / Pharaoni
til Træle. Huilcke / at de ved ſaadan
Nød der til komme / de vden alt
tuil / vel fortient
haffde.

Om Jacobs / Josephs Faders død oc affgang aff denne Verden.

DEr Jacob den Patriarch / nu lefft haffde / hundrede otte oc fyrretiue Aar / saa hand / at hans Ende oc Aff- Gen: 47
gang vaar nær / kallede hand sin Søn Joseph til sig / oc tog Eed aff hannem / at hand icke i Egypten / men hos Abraham / hannem skulde begraffue. Oesaa velsignede hand hans tuende Sønner / Manasse oc Ephraim / met Kaarssuis lagde Hender / gaff hannem ocsaa / vden skiffte / den Marck Sichem / som hand haffde forhuerffuet.

Oc der hand nu sine Børn kallet oc forsamlet haffde / velsignede hand mange aff dennem. Men dennem alle / sagde oc forkyndede hand tilkommendis Ting / som om Landens ødeleggelse / effter Bogstaffuen / Oc huor-

ledis met Slecterne skulde tilgaa/ i den tilkommendis tid. Men obenbarligen forkyndede hand dennem/ om begge CHristi Tilkommelser. For det sidste lagde hand sine Føder tilsammen paa Sengen / vdstrackte dennem/ oc saa døde. Oc aff sine Børn bleff hand ført i det Land Canaan / oc begraffuen til Hebron/ i den dubbelte Hule.

Om Josephs affgang/ endeligt oc død.

JOsedh i sit leffuendis Liff/ oc vdi si-
Gen: 50. ne karske dage / tog Eed aff sine
Brødre / at de effter hans død / naar
de droge vdaff Egypten / skulde bære
hans Been vd met dennem. Oc kaart
der effter / døde hand oc saa/ oc gaff saa
Verden Orloff / oc bleff lagt i en Ki-
ste/ vdi hans Alders tiende Aar til
hundre-

hundrede / Men i hans Førstedøm-
mis firsindstiuende Aar. Vdi de fir-
sindstiuende Aar / effter den første
Forjættelse skede Abraham/ paa Vey-
en til Mesopotamiam/ Try hundrede
oc it oc trysindstiue Aar effter Abra-
hams fødsel / Paa huilcken den tredie
Alder begyndis. Men fra Verdsens
begyndelse/thu Tusind/ try Hundret/
oc paa det Niende Aar.

Oc Juda er intet tilkommet/ ind-
til Jsrals Børn vddroge aff Egypten.
Men alle de andre Brødre / bleffue
effter deris død vdførde oc begraffne
vdi Hebron / som Josephus siger.
Siden ere de bleffne flyt-
te / oc lagde i
Sichem.

E N D E.
Gud skee Loff i Ewighed/
A M E N.

En Almindelig Bøn/ om alle slags Dyder oc Gaffuer/ tilhobe samlet aff Augustini Scriffter.

O HERRe Jesu Christe/du min Gienløsere / oc Saliggiørere/ Jeg beder dig / lad vdi mig icke bliffue nogen ond Lyst oc Begiering/ men meget mere lyst til Kyskhed. Giff at ieg er langsom til at høre det som ont er/ oc snar til dit Ord/lystig til at fuldkomme det: Lad mig vere idelig i din Fryct/ fuldkommen i Kierlighed/ varactig i Troen / twiuilactig vdi Haabet: Brendendis i Kierlighed til min Næste/ Oc beuar mig/ at mit Hierte icke bliffuer optendt met Had oc Affuind. Giff mig altid at betencke det som helligt oc gaat er / oc driff mig / at ieg ocsaa giør det som ieg tencker / Reger du mig/ at ieg elsker dig alene / Bestyrcke mig/

mig/ at ieg beholder dig / Beuar mig/ O HErre/ at ieg icke fortabis. Forskaffe/ at der icke faar indgang / eller bliffuer vdi mit Hierte (i huilcket du vilt haffue bolig) Hoffmod / Offuerflødighed / Druckenskaff / ond Begiegiering / Horeri / Gerighed / Aager/ Karrighed/ Had/ Vrede / Hyckleri/ eller Wregerighed. Giff mig Ydmyghed / Venlighed / Sparsommelighed/ Ædruhed/ Hiertens reenhed / Tuctighed/ en sactmodig Aand/ oc en Barmhiertig Haand mod min fattige Næste. Giff Naade / at ieg ingen bedrager/ oc icke heller bedragis aff andre/ Men at ieg altid kand lære/ at kiende oc giøre forskel imellem det gode som ieg skal giøre/ oc det onde som ieg skal fly/ at ieg taler det som ret nytteligt oc gaaer/ at ieg stedse vandrer i it gaat Forsæt / elsker Retfærdighed/ Barmhiertighed oc Sandhed. Giff at ieg holder fred met huer mand / formaner de

Vsamdrectige til Fordrag / Enighed oc Kierlighed. Forlen mig din Naade/ at ieg giffuer huer mand sin tilbørlige ære oc Reuerentz/ icke aff fryct for de Store oc Mectige / Men for din skyld/ som det befalet haffuer / at ieg elsker min Næste/ lige som mig selff / oc ingen giør forfang eller wræt / ingen giffuer Forargelse / ingen forfølger/ hader / foracter eller bespaatter. Giff at ieg altid er villig oc tilbøyelig til at forlade/at ieg icke staar effter fremmet Gods/trøster den Bedrøffuede/klæder den Nøgne / spiser den Hungrue / oc haffuer metlidelse / met dem som ere i Nød oc Trang. Hielp mig / at ieg kand offueruinde mine argiste Fiender / som ere Dieffuelen / Verden oc mit Kiød oc Blod/ at de icke skulle føre mig til Synden oc Guds fortørnelse. O HErre/ lad min Bøn komme op faar dit Ansict i Himmelen/ Jeg beder dig / bliff hos mig / oc kom mig

mig til Hielp / lad mig icke bliffue til skamme. Tag mig Naadelige i din almectige Haand/ forløs mig aff den grumme Dragis kræffter / giff mig en salig affgang aff denne Verden/ oc en glædelig Opstandelse met alle Guds vdualde/ oc giør mig endelige salig/ for din kiere Søns JEsu CHristi død oc pine skyld/ som met dig leffuer en sand Gud fra Euighed oc til Euighed/

AMEN.

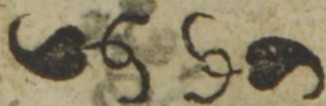
Prentet i Kiøbenhaffn/
aff Andrea Gut-
terwitz.

Paa Baltzer Kausis/ Bor-
geris oc Bogeførers der
samme steds Be-
kaastning.

Oc findis hos hannem
til Kiøbs.

ANNO

1 5 8 0.

